

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 5 marca 2019 r.

Poz. 1164

SPRAWOZDANIE NR 1 STAROSTY SANDOMIERSKIEGO

z dnia 19 lutego 2019 r.

z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku wraz z informacją o realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego” na terenie powiatu sandomierskiego za 2018 rok

Na podstawie art. 38b pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 poz. 995 z późn. zm.) Starosta Sandomierski składa sprawozdanie z działalności komisji za rok 2018.

DZIAŁ I.

Sprawozdanie z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w 2018 roku.

W celu realizacji zadań w zakresie zwierzchnictwa nad państwowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz zgodnie z art. 38a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym i Zarządzeniem Nr 2/2017 Starosty Sandomierskiego z dnia 16 stycznia 2017 roku w sprawie powołania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, zmienionym Zarządzeniami Nr 62/2018 z dnia 11 grudnia 2018 roku i 63/2018 z dnia 18 grudnia Starosty Sandomierskiego, została powołana Komisja Bezpieczeństwa i Porządku.

Zgodnie z przyjętą zasadą pracy, posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku odbywały się w zależności od potrzeb. W 2018 roku zwołano 2 posiedzenia.

Pierwsze posiedzenie odbyło się w dniu 25 stycznia 2018 roku. Na wstępie Starosta Sandomierski poinformował, że pierwszym z omawianych tematów będzie aktualna sytuacja związana z Afrykańskim Pomorem Świń (ASF), a następnie poprosił Pana Ryszarda Dula, Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sandomierzu o przedstawienie Planu działania służb w celu uniemożliwienia dalszego rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń (ASF) na terenie powiatu sandomierskiego. Powiatowy Lekarz Weterynarii poinformował, że na spotkanie przyjechał wraz z zespołem kryzysowym, który działa przy Powiatowym Lekarzu Weterynarii. Przewodniczącym tego zespołu jest Pan dr Wiesław Czerepak, koordynatorem jest Pani dr Elżbieta Surgał, a Powiatowy Lekarz Weterynarii jest łącznikiem pomiędzy Powiatowym Inspektoratem Weterynarii a Starostą Sandomierskim – Szefem Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. Ponadto poinformował, że ASF to choroba zakaźna, wirusowa, podatne są na nią tylko świny domowe, świnio-dziki i dziki. Wirus ASF jest bardzo odporny na niskie i na wysokie temperatury. Dla ludzi nie stanowi on zagrożenia. Choroba objawia się nagłymi padnięciami zwierząt w każdym wieku, wzrostem ich temperatury, sinicą skóry uszu, brzucha i boków ciała, zaczerwienieniem, dusznościami, pienistymi lub krwistymi wypływami z nosa. Aby chronić świny przed zachorowaniem należy nie kupować świń nieoznakowanych i bez świadectwa. W tym miejscu zwrócił się do Komendanta Powiatowego Policji w Sandomierzu, aby policjanci podczas kontroli drogowej zwrócili szczególną uwagę, żeby żadne świny bez świadectwa nie mogły opuścić gospodarstwa. Droga Annopol – Zawichost musi być szczególnie

strzeżona, ponieważ dużo rolników z naszego powiatu kupuje prosięta na targu w Annopolu. Jeśli będą pojawiać się próby przewiezienia prosiąt na teren naszego powiatu policja powinna sprawdzać czy są one oznakowane i posiadają świadectwa. Jeśli nie posiadają ww. dokumentów nie mają prawa wjazdu. Ponadto nie należy karmić zwierząt paszą niewiadomego pochodzenia, należy unikać kontaktu z padłymi świniami i dzikami, a budynki, w których żyją świnie powinny być zabezpieczone przed dostępem innych zwierząt. Jeżeli gospodarz jest myśliwym powinien zrezygnować z udziału w polowaniach. Nie należy wносить na teren gospodarstwa żadnych części dzików (np. w postaci mięsa). W gospodarstwach gdzie odbywa się hodowla świń należy stosować maty dezynfekcyjne, należy uniemożliwić wejścia osobom postronnym na teren gospodarstwa, gospodarstwa i budynki powinny być oznakowane tabliczką „OBCYM WSTĘP WZBRONIONY”.

W dalszej części Pan Ryszard Dul wyjaśnił pojęcia określające chorobę ASF, a mianowicie:

- przypadek ASF – rozumie się przez to potwierdzenie wirusa u dzików,
- ognisko ASF – rozumie się przez to potwierdzenie wirusa u świń.

Gdy dojdzie do potwierdzenia wirusa u świń przystępuje się do likwidacji ogniska poprzez:

- ustalenie źródła zakażenia wirusem,
- ustalenie czy nie doszło do przemieszczeń do innego gospodarstwa,
- zabicie wszystkich świń w gospodarstwie i zniszczenie ich zwłok,
- zniszczeniu podlegają również wszystkie produkty pozyskane od świń oraz produkty, które nie można odkażać np. pasza dla zwierząt,
- gospodarstwo, w którym stwierdzono wirusa podlega najpierw oczyszczeniu, a następnie dezynfekcji,
- wokół ogniska wyznacza się obszar zapowietrzony (jest to obszar w promieniu 3 km od gospodarstwa, w którym wystąpiło ognisko),
- wyznacza się również obszar zagrożony (obszar w promieniu 10 km od gospodarstwa, w którym wystąpiło ognisko),
- gospodarstwa, które znajdują się w obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym mają zakaz wyprowadzania świń poza dany obszar; w obszarze zapowietrzonym zakaz utrzymywany jest przez 40 dni, ale może być skrócony do 30 dni, natomiast w obszarze zagrożonym zakaz obowiązuje do 30 dni, ale może być skrócony do 21 dni; po upływie tego okresu gospodarz zwraca się Powiatowego Lekarza Weterynarii o pozwolenie na przemieszczenie świń.

Wszyscy hodowcy, u których wystąpiło ognisko spełniający wymagania weterynaryjne odnośnie weryfikacji i rejestracji zwierząt otrzymują odszkodowania za poniesione straty.

W przypadku gdy ognisko wybuchnie na obszarze jednego powiatu Powiatowy Lekarz Weterynarii wydaje rozporządzenie, które ukazuje się w dzienniku urzędowym województwa świętokrzyskiego i w tym rozporządzeniu zawarte są granice obszaru zapowietrzonego i obszaru zagrożonego, w których zakazuje się m.in.: transportu świń, polowań zbiorowych, organizowania targów, wystaw zwierząt, wywożenia i rozrzucania ściółki oraz organizowania widowisk, zgromadzeń, pochodów. Ponadto nakazuje się w nim: oczyszczenie całej chlewni, odkażenie środków transportu do przewozu zwierząt, zachowanie zasad higieny, niezwłoczne powiadomienie Powiatowego Lekarza Weterynarii o kolejnych przypadkach padłych świń, oznakowanie terenu znakiem „AFRYKAŃSKI POMÓR ŚWIŃ OBSZAR ZAPOWIETRZONY”, umieszczenie na drogach wylotowych mat dezynfekcyjnych nawilżonych specjalnym środkiem oraz umieszczenie znaków o ograniczeniu prędkości na tym terenie.

W przypadku gdy ognisko ASF wybuchnie na terenie dwóch powiatów takie rozporządzenie wydaje wojewoda. Podobne rozporządzenie wydawane jest, gdy potwierdzony zostanie przypadek ASF u dzika, gdzie również obowiązują podobne środki ostrożności. Ponadto wszyscy właściciele będą musieli sporządzić aktualny stan świń w gospodarstwie.

W dalszej części swojego wystąpienia Pan Ryszard Dul poinformował, że w naszym powiecie więcej jest gospodarstw sadowniczych niż takich, które zajmują się hodowlą zwierzęcą. Z danych otrzymanych od lekarzy weterynarii wynika, że w naszym powiecie jest 370 zarejestrowanych stad. 328 stad jest urzędowo wolnych od Choroby Aujeszky'ego, ponieważ w tych stadach odbywały się kontrole lekarzy

weterynarii i okazało się, że zostało tylko 95 aktywnych stad, a 235 jest puste. Następnie Powiatowy Lekarz Weterynarii zwrócił się do Wójtów i Burmistrzów gmin z terenu powiatu sandomierskiego o informację zwrotną na temat ilości posiadanego sprzętu, który może posłużyć do transportu zwierząt, ilości koparek, ilości posiadanych mat i środków dezynfekcyjnych, posiadanych sił i środków OSP, spis aktualnych rzeczoznawców wraz z danymi kontaktowymi, którzy mogą w razie wystąpienia ogniska ASF szacować likwidowane zwierzęta oraz dane kontaktowe pracownika gminy odpowiedzialnego za koordynację działań w razie wystąpienia ogniska ASF.

Następnie głos zabrał Pan Waldemar Maruszczak, Kierownik Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Sandomierzu, który zapytał czy na spotkaniu KBiP są obecni przedstawiciele kół łowieckich i czy są dane odnośnie ilości dzików w naszym powiecie. Do tego pytania odniósł się Pan Ryszard Dul, który wyjaśnił, że na przełomie stycznia i lutego będą powoływane zespoły, w skład których będą wchodzić po dwie osoby z nadleśnictwa, kół łowieckich i inspektoratu weterynarii, których zadaniem będzie przeczesywanie lasów w poszukiwaniu padłych dzików.

W dalszej części głos zabrał Pan Andrzej Wzorek, Burmistrz Miasta i Gminy Zawichost, który poinformował, że sytuacja na terenie gminy Dwikozy i Zawichost może być trudna, ponieważ często można zaobserwować stada dzików, które przepływają od strony województwa lubelskiego przez Wisłę i dostają się na teren naszego powiatu.

Głos ponownie zabrał Pan Ryszard Dul, który wyjaśnił, że na Ukrainie przy granicy z Polską, też odnotowywane są przypadki zarażonych wirusem dzików. Wysoce zatem prawdopodobne jest, że żywność przywożona przez obywateli Ukrainy również może być skażona wirusem. Dlatego też zarządcy dróg, na których znajdują się parkingi powinni zadbać o to, by kosze na śmieci były zamykane, żeby nie dochodziło do sytuacji, że żerujący dzik przewróci kosz na śmieci i zje resztki jedzenia, które mogą zawierać wirus ASF.

Z uwagi na zakończony pierwszy temat posiedzenia głos zabrał Pan Stanisław Masternak, Starosta Sandomierski, który poinformował, że z uwagi na potrzebę przedstawienia pod obrady pierwszej Sesji Rady Powiatu w roku 2018 sprawozdania z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku wraz z informacją z realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego za 2017 rok” zaistniała konieczność przygotowania tych materiałów.

Należy nadmienić, że wszystkie instytucje przysłały obszerne pisemne informacje o podejmowanych działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego. Pan Remigiusz Łukawski, Kierownik Referatu Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych tut. Starostwa po analizie nadesłanych materiałów przygotował sprawozdanie za 2017 rok, a następnie szczegółowo zreferował zagadnienia jakie zostały zawarte w przygotowanym sprawozdaniu wraz z uwzględnieniem najważniejszych podejmowanych działań i efektów jakie uzyskano w tym względzie. Po wysłuchaniu informacji oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji, a także po wysłuchaniu wyjaśnień, członkowie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku jednogłośnie zaakceptowali przedstawione sprawozdanie z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku za 2017 rok wraz z informacją z realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”.

Kolejne posiedzenie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku odbyło się w dniu 20 grudnia 2018 roku. Na wstępie Kierownik Referatu Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych w Starostwie Powiatowym w Sandomierzu Pan Remigiusz Łukawski poinformował, że w związku z nową kadencją Rady Powiatu w Sandomierzu zmienił się skład Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, o którym mowa w artykule 38a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

W dalszej części Starosta Sandomierski Pan Marcin Piwnik wyjaśnił, że Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu nie mógł uczestniczyć w posiedzeniu z powodu ważnych obowiązków służbowych, a Informacja o stanie bezpieczeństwa powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej w 2018 roku została przesłana wraz zaproszeniem na posiedzenie KBiP. Członkowie Komisji pozytywnie zaopiniowali informację o stanie bezpieczeństwa powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej w 2018 r.

Kolejnym referującym był Pan Wojciech Wereszczyński – Skarbnik Powiatu, który w swoim wystąpieniu przedstawił projektu budżetu powiatu w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa

obywateli na 2019 rok. Poinformował on, że zgodnie z artykułem 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego i rezerwa ta w projekcie budżetu na 2019 r. wynosi 148 000 zł. Ponadto poinformował, że w projekcie budżetu na 2019 rok na bezpieczeństwo publiczne zaplanowana jest kwota 5 224 000 zł, z czego ponad 5 mln zł to środki przeznaczone dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu. Projekt budżetu powiatu w zakresie, o którym mowa w art. 38a ustawy o samorządzie powiatowym ust. 2 pkt 5 został zaopiniowany pozytywnie.

Głos ponownie zabrał Starosta Sandomierski, który poprosił o zabranie głosu Pana Dariusza Chmielowca – Komendanta Powiatowego Policji. W swoim wystąpieniu Komendant poinformował, że stan bezpieczeństwa powiatu jest na dobrym poziomie - według wskaźnika zagrożeń na 10 tysięcy mieszkańców powiat sandomierski jest poniżej poziomu krajowego, jak i poniżej poziomu w województwie świętokrzyskim. Podkreślił, że znacznie poprawił się poziom bezpieczeństwa w ruchu lądowym, czego zasługą jest dobry stan dróg zarówno powiatowych jak i gminnych oraz prawidłowe ich oznakowanie.

W dalszej części Starosta Sandomierski poinformował, że wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych w naszym powiecie zostało przeprowadzone badanie odnośnie dopalaczy, gdzie zebrano ponad dwa tysiące ankiet. W związku z tym powiat wyda publikację, która ma na celu poprawę świadomości wśród mieszkańców naszego powiatu z jakimi zagrożeniami wiąże się zażywanie tych środków.

DZIAŁ II.

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego za 2018 rok.

Powiatowy Program Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Nr XXX/190/2002 z dnia 26 czerwca 2002 roku, określający istotne zagrożenia dotyczące terenu powiatu sandomierskiego oraz przyjęty harmonogram realizacyjny wskazujący kierunki działań zapobiegawczych był w pełni realizowany przez zainteresowane instytucje w 2018 roku. W swojej bieżącej działalności Komisja Bezpieczeństwa i Porządku inspirowała realizatorów programu do podejmowania nowych działań inwestycyjnych, organizacyjnych i profilaktyczno-edukacyjnych oraz do ciągłego zwiększania aktywności. Jednostki realizujące program bezpieczeństwa dzięki wprowadzającym systematycznie zmianom organizacyjnym oraz podejmowanym działaniom zapobiegawczym i pozyskiwanym środkom finansowym, a także dzięki dużej aktywności, uzyskały bardzo dobre efekty w swojej pracy.

1. Podstawowym założeniem sandomierskiej Policji na rok 2018 było utrzymanie wysokiego poziomu społecznego poczucia bezpieczeństwa i wzrostu poziomu zaufania obywateli do Policji.

Od lat sandomierscy policjanci starają się realizować oczekiwania lokalnego społeczeństwa wyrażające się zapewnieniem m.in. poczuciem bezpieczeństwa, ograniczaniem przestępczości, monitorowaniem patologii społecznych. Ważnym elementem w działaniu Policji jest szukanie nowych rozwiązań. Na bieżąco analizowany jest stan bezpieczeństwa, diagnozowane są zagrożenia i dysponowane są adekwatne siły i środki do służby, w zależności od potrzeb.

Na podstawie doświadczeń z lat ubiegłych, na rok 2018, Policja przyjęła do realizacji poniższe założenia:

- Zapewnienie bezpieczeństwa pieszych uczestnikom ruchu;
- „Walka z Patologiami Społecznymi Alkohol i Narkotyki – Przemoc Domowa”;
- Bezpieczeństwo osób starszych i prowadzenia rozmów o przestrzeganiu przed wyłudzeniem pieniędzy przez inne osoby metodą „Na Wnuczka”, „Na Policjanta”, „Na Amerykańskiego Żołnierza”;
- Poprawę skuteczności w wykrywaniu sprawców z jednoczesnym dążeniem do odzyskiwania skradzionego mienia, zabezpieczenie składników majątkowych sprawców na poczet przyszłej kary;
- Ujawnianie nieletnich zagrożonych demoralizacją oraz popełniających czyny karalne, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z przestępczością narkotykową;

- Eliminowanie negatywnych zachowań takich jak wandalizm, wybryki chuligańskie, a także zagrożeń występujących w ruchu drogowym (nietrzeźwi, piractwo drogowe);
- Zapewnienie bezpieczeństwa w trakcie imprez sportowych oraz przejazdów kibiców.

Wyniki uzyskane przez sandomierską Policję za rok 2018:

1) INFORMACJA O PRZESTĘPCZOŚCI W POWIECIE SANDOMIERSKIM

W 2018 roku ogółem w sprawach o przestępstwa wszczęto 976 postępowań przygotowawczych, tj. o 127 postępowań więcej niż w 2017 r. i co ważne przy wzroście wykrywalności przestępczości o 3,9% tj. z 79,5 % do 83,3 %.

W zakresie przestępczości stwierdzonej odnotowano w 2018 roku 957 przestępstw, w roku 2017 stwierdzono 835 przestępstw. Na ogólną liczbę wszczęć składają się również wszczęcia dot. przestępstw komunikacyjnych, których w 2018 roku odnotowano 129, i taka sama liczba przestępstw komunikacyjnych była w roku poprzednim. Należy jednak zaznaczyć, że największą część wszczętych postępowań dot. przestępstw komunikacyjnych stanowią postępowania w sprawie kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości, których odnotowano 88.

W sprawach przestępstw o charakterze kryminalnym w 2018 roku wszczęto 658 postępowań tj. o 141 więcej niż w 2017 roku. Nadmienić należy, że znaczny wzrost ilości wszczętych przestępstw wiąże się ze zmianą kodeksu karnego, w tym również artykułu dotyczącego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego. W zakresie przestępstw odnośnie uchylania się od obowiązku alimentacyjnego w 2018 roku wszczęto 203 postępowania czyli o 139 postępowań więcej niż w 2017 roku. Odnotowano również kilka przestępstw z kategorii oszustwa popularnie znanego jako „na wnuczka”. Przestępstwa tego rodzaju charakteryzują się wykorzystywaniem naiwności starszych ludzi, aby najpierw wzbudzić w nich zaufanie, a następnie wyłudzić od nich pieniądze.

Na uwagę zasługuje fakt, że w 2018 roku na terenie powiatu sandomierskiego w większości kategorii odnotowano spadek przestępstw kryminalnych zaliczanych w odczuciu społecznym do najbardziej uciążliwych, przy jednoczesnym znacznym wzroście wykrywalności. W większości tych przestępstw udało się zwiększyć bądź utrzymać poziom wykrywalności wobec 2017 roku. W 7 najcięższych gatunkowo kategoriach (kradzież, kradzież z włamaniem, bójki lub pobicia, rozbój, uszkodzenie mienia, uszczerbek na zdrowiu, kradzież samochodu) stwierdzono 219 przestępstw, tj. o 26 mniej w stosunku do 2017 roku przy jednoczesnym wzroście wykrywalności w tych kategoriach aż o 6,2% więcej niż w roku 2017. Tak wysoki poziom wykrywalności oraz spadek dynamiki przestępstw pozwolił na zrealizowanie stopnia satysfakcji założonego przez Komendę Wojewódzką Policji w Kielcach.

Na podkreślenie skuteczności pracy Policji zasługuje fakt, że w przypadku przestępstw szczególnie uciążliwych dla społeczeństwa, w niektórych kategoriach odnotowano spadek ich ilości, a w niektórych poprawiono wykrywalność. Spadek ilości przestępstw wszczętych odnotowano w przypadku kradzieży cudzej rzeczy z 87 w 2017 roku do 72 w 2018 r. przy jednoczesnym wzroście wykrywalności w tej kategorii z 51,4% w 2017 roku do 58,7% w 2018 roku. Znaczny wzrost wykrywalności nastąpił również w kategorii kradzież samochodu z 16,7% w 2017 r. do 75,0% w 2018 r., w kategorii kradzież z włamaniem z 39,2% w 2017 r. do 45,6% w 2018 r. przy jednoczesnym spadku ilości przestępstw. Odnotowano taką samą liczbę przestępstw w 2017 i 2018 r. w kategorii uszkodzenie mienia przy niewielkim spadku wykrywalności z 60,0% do 58,3 %. Również w kategorii uszczerbek na zdrowiu odnotowano niewielki spadek wykrywalności z 100,0% do 95,0 % lecz jest spadek ilości przestępstw tej kategorii z 25 w roku 2017 do 22 w roku 2018. W kategorii bójka lub pobicie oraz rozboje wykrywalność na poziomie 100% była w roku 2017 i 2018. Na uwagę zasługuje również fakt, że w 2018 roku nie wszczęto żadnego przestępstwa dotyczącego zgwałcenia, a które to przestępstwa ze względu na znamiona oraz charakter popełnienia wiążący się z użyciem przemocy oraz sferą intymną osób, należałoby zaliczyć do kategorii jednego z najcięższych przestępstw. Doszło jednak do jednego najcięższego przestępstwa jakim jest zabójstwo. Wskaźnik zagrożenia przestępczością na 100 tys. mieszkańców w ogólnej kategorii w 2018 roku wyniósł 1236 co wskazuje, że powiat sandomierski jest jednym z najbezpieczniejszych powiatów w województwie świętokrzyskim.

Zdecydowaną walkę sandomierska Policja kontynuuje również w zakresie przestępczości narkotykowej, ujawniając 42 przestępstw zdefiniowanych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Większa liczba ujawnienia tego rodzaju przestępstw skutkowałą zatrzymaniem i zabezpieczeniem środków odurzających i psychoaktywnych, które nie trafiły na rynek jako oferowane do sprzedaży.

Łącznie Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu zabezpieczyła w 2018 roku:

- 117 gramów amfetaminy,
- 10,4 kg suszu marihuany.

Ponadto wykryto i zlikwidowano kilka plantacji konopi, zarówno w pomieszczeniach mieszkalnych jak i na otwartej przestrzeni, na których łącznie ujawniono i zabezpieczono 440 krzewów o wysokości od 0,5 do 1,5 metra. Jedną z większych upraw plantacji konopi, jaką zlikwidowali w miesiącu sierpniu 2018 roku funkcjonariusze Policji w Sandomierzu, znajdowała się na terenie prywatnej posesji w gm. Klimontów, gdzie funkcjonariusze ujawnili 430 krzewów konopi o łącznej wadze 9460 g. Wartość rynkowa zabezpieczonych konopi jedynie z tej plantacji to kwota 378 400 złotych.

W 2018 roku ustalono ogółem 603 sprawców czynów zabronionych, z czego 26 to osoby nieletnie. Ponadto w wielu sprawach sprawcy zatrzymywani byli na gorącym uczynku.

Ponadto zatrzymano 160 osób poszukiwanych na podstawie listów gończych, nakazów doprowadzenia do zakładów karnych i aresztów śledczych oraz w celu ustalenia miejsca pobytu. Jako jedna z nielicznych jednostek policji garnizonu świętokrzyskiego prawie przez cały rok Policja osiągała próg satysfakcji, jeżeli chodzi o skuteczność poszukiwań osób ukrywających się przed organami ścigania lub wymiarem sprawiedliwości. Uniemożliwiono tym samym ewentualne dalsze popełnianie przez te osoby przestępstw, co stanowi czytelny sygnał o nieuchronności odbycia kary pozbawienia wolności określonej przez wymiar sprawiedliwości.

Przestępczość gospodarcza

W 2018 roku policjanci Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu oraz jednostek podległych tj. Komisariatu Policji w Dwikozach i Koprzywnicy przeprowadzili łącznie 133 postępowania z zakresu przestępczości gospodarczej wobec 118 w roku 2017, osiągając wykrywalność na poziomie 84,6%, tj. o 2,4% więcej względem roku 2017. Na przestrzeni 2018 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu zakończono 111 postępowań z zakresu przestępczości gospodarczej, z czego w 51 przypadkach, co stanowi 45,9% ogółu spraw, ustalono osobę sprawcy i skierowano akt oskarżenia do sądu – jest to najlepszy wynik wśród jednostek terenowych garnizonu świętokrzyskiego.

Wśród postępowań dotyczących różnego rodzaju oszustw, aż 47 postępowań dotyczyło oszustw popełnionych przy zakupie różnego rodzaju przedmiotów za pośrednictwem portali aukcyjnych /OLX, allegro i inne/ jak też i zakupów z fikcyjnych sklepów internetowych. Należy nadmienić, że skuteczne ściganie sprawców tej kategorii spraw jest wysoce utrudnione, bowiem przeważnie korzystają oni z telefonów i rachunków bankowych rejestrowanych na tzw. słupy, czyli osoby nie mające bezpośredniego związku ze sprawcą, a uzyskane w wyniku przestępstw środki finansowe inwestują w różnego rodzaju kryptowaluty typu Bitcoin, co w obecnym stanie prawnym zapewnia im całkowitą anonimowość.

Popularne jest również wykorzystywanie przez sprawców narzędzi teleinformatycznych, głównie różnego rodzaju wirusów umożliwiających dokonywanie zmian w trakcie korzystania z płatności internetowych, a skutkujących nieautoryzowanymi przez pokrzywdzonego wypłatami z posiadanych rachunków bankowych. Środki uzyskane przez przestępców w ten sposób są następnie inwestowane w kryptowaluty.

Na uwagę zasługują postępowania dotyczące naruszeń przepisów kodeksu karnego skarbowego w zakresie obrotu towarami bez polskich znaków skarbowych akcyzy. W tej kategorii spraw w ciągu 2018 roku przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstwa 15 osobom, wobec jednego sprawcy Sąd Rejonowy w Sandomierzu na wniosek Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztu, ponadto w 9 kolejnych przypadkach dotyczących ujawnionych wykroczeń skarbowych materiały przesłano do Urzędu Celno-Skarbowego w Kielcach. Łącznie w tej kategorii przestępstw Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu wszczęła w 2018 roku 10 postępowań zajmując czwarte miejsce w garnizonie świętokrzyskim.

Kolejnym działaniem priorytetowym Komendanta Głównego Policji realizowanym w 2018 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu było podniesienie skuteczności działań Policji w zakresie ujawniania, identyfikacji, zabezpieczania i odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstw. Łącznie w prowadzonych w 2018 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu i jednostkach podległych postępowaniach przygotowawczych zabezpieczono u sprawców na poczet grożących kar i grzywien mienie o wartości 1 017 223 zł wobec kwoty 368 902 zł w 2017 roku, co stanowi wzrost o 175,7%.

Podobnie bardzo dobre wyniki osiągnięto w zakresie mienia utraconego w wyniku przestępstwa, a następnie odzyskanego w trakcie podjętych przez policję działań – kwota ogółem 405 268 zł wobec kwoty 101 812 zł w 2017 roku co stanowi wzrost o 298,1%. Powyższe wyniki plasują Komendę Powiatową Policji w Sandomierzu na trzecim miejscu wśród jednostek terenowych garnizonu świętokrzyskiego.

Powyższe dane świadczą o wysokiej efektywności pełnionych służb zewnętrznych i przekazywaniu społeczeństwu jasnego sygnału o nieuchronności i natychmiastowości poniesienia kary.

2) EFEKTYWNOŚĆ SŁUŻBY PREWENCYJNEJ

Na przestrzeni 2018 r. Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu zrealizowała łącznie 10448 służb zewnętrznych. Policjanci realizowali swoje zadania na terenie całego powiatu. Na terenie miasta Sandomierz wykonano łącznie 5453 tego rodzaju służb, natomiast w pozostałej części powiatu 4995 służb. Ponad 50% wszystkich służb zewnętrznych zostało zrealizowanych na terenie miasta Sandomierza skupiającego największą liczbę ludności. W przeważającej mierze policjanci pionu prewencji realizowali zdania w ramach patroli zmotoryzowanych - ta forma pracy prewencyjnej to 70% ogólnego czasu służby, 30% służby to służba w ramach patrolu pieszego. Inną formą pełnienia służby przez funkcjonariuszy KPP Sandomierz w roku 2018 to służba w patrolach rowerowych. Dodatkowo Policja realizowała swoje zadania wspólnie ze Strażą Miejską i Komendą Wojewódzką Policji w Kielcach. Największa liczba wspólnych patroli obejmowała rejon placu targowego znajdującego się przy ul. Przemysłowej w Sandomierzu. Wspólne patrole realizowały swoje zadania podczas trwania giełdy samochodowej w soboty jak i dużego targu w poniedziałek. Ponadto poprzez łączenie sił ze Strażą Miejską zabezpieczono szereg imprez sportowych i kulturalnych odbywających się na terenie miasta Sandomierza przez cały rok.

Jednym z głównych czynników wpływających na sposób pełnienia służby zewnętrznej przez policjantów prewencji jest ilość i rodzaj zgłoszeń od obywateli. W roku 2018 przyjęto 11193 zgłoszeń przekazywanych bezpośrednio z Centrum Powiadomienia Ratunkowego, na podstawie których podejmowane były interwencje policyjne, którym nadawano miano interwencji pilnej – wymagającej niezwłocznej interwencji Policji natychmiast po odebraniu zgłoszenia (9% wszystkich interwencji) lub zwykłej.

Bardzo ważnym czynnikiem był również czas jaki potrzebowały służby Policji na podjęcie czynności na miejscu zdarzenia od chwili zgłoszenia. Średni czas reakcji na zdarzenia pilne wyniósł 8 min. 19 sek., średni czas reakcji na zdarzenie zwykle wyniósł 15 min. 5 sek. Średni czas reakcji na zdarzenie wyniósł na terenie miejskim – 11 min. 37 sek., na terenie pozamiejskim - 17 min. 23 sek.

3) ZABEZPIECZENIE IMPRES PLENEROWYCH, SPORTOWYCH

Policja sandomierska podejmowała czynności w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas imprez sportowych i kulturalnych. Łącznie zabezpieczono 210 imprez, w zabezpieczeniu udział wzięło 1750 funkcjonariuszy.

Dużą uwagę przykładano do zabezpieczenia imprez sportowych, zwłaszcza meczów piłki nożnej zarówno tych odbywających się na terenie miasta Sandomierz, jak również na terenie powiatu. W 2018 roku klub piłkarski Wisła Sandomierz na stadionie MOSiR rozegrał szereg spotkań w ramach Pucharu Polski. W trakcie jednego z meczy doszło do poważnych incydentów w postaci wtargnięcia kibiców przeciwnych drużyn na płytę boiska dążących do konfrontacji siłowej oraz zniszczenia mienia na stadionie. Prawidłowe zabezpieczenie tego przedsięwzięcia pozwoliło na wytypowanie sprawców do poniesienia odpowiedzialności karnej. Ponadto funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu zabezpieczali przejazdy kibiców przez rejon naszego powiatu:

- zabezpieczenia meczów piłki nożnej/ręcznej – łącznie zabezpieczono 130 meczy, a przy zabezpieczeniu udział brało 750 funkcjonariuszy;
- 200 funkcjonariuszy w 23 przypadkach zabezpieczało przejazdy kibiców przez teren powiatu i województwa.

4) REPRESJONOWANIE WYKROCZEŃ

W 2018 r. na terenie powiatu sandomierska Policja ujawniła łącznie 4977 wykroczeń. Jednym z podstawowych zadań policjantów prewencji i ruchu drogowego jest eliminowanie niebezpiecznych zachowań takich jak wandalizm, wybryki chuligańskie, zagrożenia w ruchu drogowym, popełniane w miejscach publicznych niejednokrotnie przez osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu. W takich przypadkach funkcjonariusze reagowali bezpośrednio po ujawnieniu wykroczeń, a ich postawa była stanowcza.

Najczęściej ujawniane wykroczenia to:

- a) wykroczenia porządkowe polegające na zakłócaniu ładu i porządku publicznego, używaniu w miejscu publicznym słów wulgarnych, nieobyczajne wybryki oraz zaśmiecanie miejsc publicznych - łącznie ujawniono 450 tego typu naruszeń prawa,
- b) wykroczenia z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Większość ujawnianych wykroczeń polegała na spożywaniu alkoholu w miejscu publicznym - ujawniono 472 tego typu wykroczeń.

Wśród wykroczeń represjonowanych przez służbę prewencyjną są również wykroczenia z zakresu ruchu drogowego. Łącznie ujawniono 2927 wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach oraz ujawniono i wyeliminowano z ruchu drogowego 26 nietrzeźwych użytkowników dróg. Pozostałe 1128 odnotowane wykroczenia dotyczą ustaw szczegółowych.

5) DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA

Policjanci pionu prewencyjnego podejmowali działania zapobiegawcze w ramach prewencji kryminalnej (działalność edukacyjna i profilaktyczna). Program Bezpieczny Powiat Sandomierski realizowany był poprzez programy cząstkowe, do których możemy zaliczyć: bezpieczny biznes, szkoła - rodzina - środowisko, program przeciwdziałania narkomanii, świętokrzyski program pomocy ofiarom przestępstw, bezpieczny wypoczynek, bezpieczny dom, osiedle, parking.

W ramach programu „Razem Bezpiecznej” duży nacisk kładziono na współpracę ze społeczeństwem w zakresie zapobiegania przestępczości i innym patologiom.

W ramach rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w szkołach i placówkach oświatowych działały zespoły, których zadaniem było bieżące diagnozowanie i monitorowanie zjawisk patologicznych w poszczególnych szkołach. Grupy te odbywają spotkania prowadząc wymianę informacji między poszczególnymi członkami, a w przypadku zaistnienia sytuacji, w których występują jakieś zagrożenia, na terenie szkoły podejmują działania, które mają przywrócić porządek.

W 2018 roku w ramach programu „Razem Bezpieczniej” przeprowadzono szereg akcji i przedsięwzięć, do których można zaliczyć:

- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „ALKOHOL I NARKOTYKI” – 27 działań;
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „PRĘDKOŚĆ” – 23 działania;
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „NIECHRONIENI UCZESTNICY RUCHU DROGOWEGO” – 38 działań;
- wzmożone działania pod kryptonimem „BUS&TRUCK” – 8 działań;
- wzmożone działania pod kryptonimem „PASY BEZPIECZEŃSTWA” – 4 działania;
- wzmożone działania pod kryptonimem „BEZPIECZNY WEEKEND” – 5 działań;
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „SMOG” - 11 działań;
- realizacja ogólnopolskiej kampanii „TWOJE ŚWIATŁA TWOJE BEZPIECZEŃSTWO”;

- lustracja dróg pod kątem oznakowania i stanu technicznego oraz składanie stosownych wniosków do zarządców;
- realizacja „Stop dziecko na drodze”, „Nie daj się zabić - życie jest zbyt cenne”;
- ujawniono 6158 przekroczeń prędkości, zatrzymano 316 praw jazdy;
- policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu uczestniczyli w trzeciej edycji akcji pod nazwą „EDWARD” czyli Europejski Dzień Bez Ofiar Śmiertelnych. Funkcjonariusze podczas działań EDWARD kontrolowali prędkość, stan techniczny pojazdów oraz trzeźwość kierujących. Mundurowi nadzorowali zachowanie kierujących w stosunku do niechronionych uczestników ruchu drogowego, którzy stanowią grupę szczególnie wysokiego ryzyka poniesienia śmierci lub doznania ciężkich obrażeń w wypadkach drogowych. W tym roku w akcję włączyli się wolontariusze Polskiego Czerwonego Krzyża. Wspólnie z policjantami edukowali oni kierujących w zakresie podtrzymywania podstawowych czynności życiowych w nagłych stanach zagrożenia życia osób poszkodowanych na miejscu wypadku;
- działania profilaktyczno – szkoleniowe z zakresu ruchu drogowego i bezpieczeństwa osobistego dla osób starszych. W trosce o poprawę bezpieczeństwa mundurowi apelowali o ostrożność i rozwagę w kontaktach z nieznanymi, którzy przychodzą do mieszkań, bądź telefonują podając się za członków rodziny lub znajomych. Podczas takich spotkań funkcjonariusze przypominają metody jakimi posługują się przestępcy wyłudający pieniądze najczęściej od osób starszych, mieszkających samotnie, działając metodą „na wnuczka” „inkasenta” „pracownika opieki społecznej” czy „pracownika wodociągów”, a nawet „policjanta”;
- sandomierscy funkcjonariusze wzięli udział w IV edycji Targów Pracy i Edukacji „Aktywność Twoją Szansą”, które odbyły się w Hali Widowiskowo-Sportowej na ul. Patkowskiego w Sandomierzu. Z tej okazji funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu przygotowali specjalne stoisko, przy którym osoby zainteresowane mogły dowiedzieć się, jak zostać funkcjonariuszem Policji;
- policyjne działania pod hasłem „Bezpieczna szkoła”. W czasie spotkań z młodzieżą oraz pikników propagowano edukacyjne broszury pn. „Nie jesteś na sprzedaż”. Informacje dotyczące problematyki były publikowane na stronie internetowej;
- przeprowadzono cykl comiesięcznych szkoleń w sandomierskiej jednostce wojskowej;
- na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 w Sandomierzu odbyły się ćwiczenia ewakuacji uczniów z terenu szkoły na wypadek wtargnięcia napastnika na teren placówki oświatowej pk. „Szkoła 2018”. W działaniach udział wzięli policjanci, strażacy i ratownicy medyczni z grupy PCK;
- policyjne działania pod hasłem „Bezpieczna droga do szkoły z Mikołajem”;
- odbyła się XXVI edycja Mistrzostw Pierwszej Pomocy zorganizowana przez Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Sandomierzu na terenie Zespołu szkół Gastronomicznych i Hotelarskich. Były to zawody strefowe drużyn pierwszej pomocy szkół ponadgimnazjalnych powiatu sandomierskiego i opatowskiego;
- w Katolickim Domu Kultury po raz kolejny odbyło się spotkanie mundurowych z dziećmi klas pierwszych w ramach akcji „Pierwszaki 2018/2019 - zdrowo i bezpiecznie do szkoły”. Głównym celem spotkania było przekazanie dzieciom najważniejszych wiadomości na temat bezpieczeństwa w drodze do szkoły oraz poza nią, propagowanie zdrowego i higienicznego stylu życia oraz promowanie noszenia elementów odbłaskowych. Policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego zapoznali najmłodszych z podstawowymi zasadami bezpiecznego poruszania się po drodze. Dzieci aktywnie uczestniczyły w spotkaniu śpiewając piosenki i odpowiadając na pytania prowadzących. Jednym z elementów wystąpienia policjantki był muzyczny pokaz kierowania ruchem drogowym;
- działania szkoleniowo-pokazowe w czasie festynów i pikników m.in. zorganizowanego na Rynku Starego Miasta w Sandomierzu pn. „Sandomierskie Senioralia 2018” z udziałem Burmistrza oraz uniwersytety III Wieku;
- komunikaty informacyjne dotyczące zagrożeń umieszczane na stronie internetowej KPP Sandomierz, w prasie, emitowane w lokalnej stacji radia „Leliwa” i radia „Kielce”;

- w ramach projektu „Żyję w realu, a nie na portalu” realizowanego przez Świetlicę Środowiskową w Sandomierzu na mocy porozumienia pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Gminą Sandomierz policjanci przeprowadzili spotkania z młodzieżą dotyczące zagrożeń i konsekwencji wynikających z nieumiejętnego korzystania z Internetu;
- sandomierscy policjanci wzięli udział w pierwszej edycji biegu ulicami miasta pn. „Sandomierska Jesienna Dycha” zorganizowanego przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji;
- przeprowadzono kampanię profilaktyczną pod nazwą „Nie daj się okraść”, która miała na celu zwiększenie bezpieczeństwa w miejscach o dużym skupisku ludności, a przede wszystkim miała ograniczyć kradzieże typu „kieszonkowego” poprzez komunikaty emitowane przez nagłośnienie na terenie giełdy;
- odbyły się spotkania i pogadanki z dziećmi ze szkół i przedszkoli. W ramach kampanii „Dopalacze kradną życie” przeprowadzono spotkania, których tematem była problematyka narkotykowa. Za pomocą filmów oraz prezentacji funkcjonariusze przedstawiali zagrożenie, jakim są narkotyki i dopalacze. Ponadto odbyły się spotkania nt. odpowiedzialności prawnej, agresji i cyberprzemocy. Łącznie policjanci przeprowadzili 186 spotkań na rzecz ponad 2000 uczniów, którzy w różny sposób zostali przeszkoleni i ostrzeżeni o niebezpieczeństwie stosowania takich środków;
- w listopadzie została przeprowadzona na szczeblu powiatowym XII Edycja Wojewódzkiego Konkursu „Bezpieczeństwo Na Piątkę”. Konkurs ten łączy w sobie treści edukacyjne, prewencyjne a także propagujące bezpieczny wypoczynek. Uczniowie klas V, do których konkurs był adresowany, musieli się zmierzyć z testem sprawdzającym poziom wiedzy teoretycznej z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, bezpieczeństwa osobistego jak również bezpieczeństwa w gospodarstwie rolnym. Umiejętności uczestników z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oceniali wolontariusze z Polskiego Czerwonego Krzyża;
- dzień otwarty w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu był połączony z Biegiem Służb Mundurowych, który cieszył się dużym zainteresowaniem;
- Powiatowe Święto Policji w Sandomierzu w dniu 23.07.2018 r. rozpoczęło się Mszą świętą w Bazylice Katedralnej, a następnie dalsza część odbyła się na terenie Zamku. Święto Policji to nie tylko oficjalne uroczystości, ale także szereg atrakcji, które funkcjonariusze przygotowali specjalnie na ten dzień dla społeczeństwa. Wszystko po to aby jak najbardziej poszerzać wiedzę uczestniczących w nim osób na tematy dotyczące szeroko rozumianego bezpieczeństwa oraz m.in. przybliżyć zainteresowanym na czym polega służba w szeregach Policji;
- ogromnym przedsięwzięciem z udziałem 150 seniorów była akcja „Pociągami do Bezpieczeństwa”, który przed południem dotarł do Sandomierza. Przedsięwzięcie to zorganizowali funkcjonariusze z Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach oraz pracownicy Stowarzyszenia Bezpieczny Powiat Starachowicki. Działanie te realizowane były w ramach projektu „Świętokrzyska Koalicja Seniorów” dofinansowanego z rezerwy celowej rządowego programu zapobiegania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” im. Władysława Stasiaka na lata 2018 -2020;
- w związku z 100 rocznicą powołania do życia Policji Państwowej, w Sandomierzu odbyła się tzw. „Żywa lekcja historii”, w której uczestniczyli nauczyciele, harcerze, uczniowie oraz policjanci i policjantki z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu. Prelekcję przeprowadziła pani Grażyna Szkonter - Prezes Oddziału Świętokrzyskiego Warszawskiego Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.” Spotkanie zostało przygotowane przez funkcjonariuszy Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, którzy zaprosili uczniów i nauczycieli klas mundurowych Zespołu Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu, harcerzy Hufca ZHP w Sandomierzu oraz policjantów i pracowników cywilnych sandomierskiej jednostki Policji na lekcję o historii funkcjonariuszy Policji II RP;
- podczas spotkań z najmłodszymi, policjanci przypominali o bezpieczeństwie w czasie letniego wypoczynku oraz zasadach poruszania się po drogach. Mundurowi zwracali uwagę na wszystkich, którzy w upalne dni korzystali z kąpeli. Pod nadzorem policjantów znalazły się również miejsca zbiorowego wypoczynku, zbiorniki wodne, rzeki;

- dzielnicowi KPP w Sandomierzu aktywnie uczestniczyli w realizacji wszystkich podprogramów prewencyjnych. Szczególną rolę odgrywają w realizacji Świętokrzyskiego Programu Pomocy Ofiarom Przestępstw. Zadania wynikające z założeń prewencji kryminalnej starali się upowszechniać w czasie codziennych obchodów, jak również podczas licznych spotkań z mieszkańcami oraz w czasie organizowanych imprez i festynów. Dzielnicowi utrzymywali również ściśle kontakty ze szkołami w swoich rejonach działania. Największe zaangażowanie dzielnicowych, a także innych policjantów w podejmowaniu działań profilaktycznych na rzecz dzieci było skupiane w okresie ferii zimowych, dnia wagarowicza, wakacji, początku roku szkolnego oraz w czasie wszelkich imprez kulturalno – rozrywkowych. Policjanci przeprowadzili łącznie 249 spotkań z młodzieżą szkolną oraz 110 z pedagogami i rodzicami;
- w dniach 19-25 lutego zorganizowano edycję ogólnopolskiej akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”. Miała ona na celu zwrócenie uwagi społeczeństwa oraz instytucji państwowych i samorządowych na potrzeby osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz udzielenie wsparcia potrzebującym. W ramach akcji wszystkie osoby pokrzywdzone w wyniku przestępstw mogły skorzystać z bezpłatnych porad i konsultacji. W Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu, w systemie całodobowym można było uzyskać informację, w zakresie uprawnień przysługujących ofiarom przestępstw. Dodatkowo w trakcie trwania akcji dyżur pełnił wyznaczony policjant. Wszystkim zainteresowanym, informacji udzielali prokuratorzy w siedzibie Prokuratury Rejonowej w Sandomierzu.

6) PROBLEMATYKA NIELETNICH

W 2018 r. na terenie powiatu sandomierskiego odnotowano większą ilość przestępstw popełnionych przez osoby nieletnie. Na łączną liczbę 976 wszczętych postępowań w 28 przypadkach były to czyny karalne popełnione przez nieletnich, co stanowi 2,87 % do ogółu. W większości były to czyny z kategorii bójki i pobicia oraz rozboje polegające na nieporozumieniach w szkole pomiędzy uczniami. W 2018 roku nie odnotowano czynów karalnych wśród nieletnich z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

2. Komenda Powiatowa Policji wraz z Komendą Powiatową PSP, OSP, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Parafiami Rzymsko-Katolickimi, Urzędami Gmin, Kierownictwami Szkół, Komendą Hufca ZHP, Sandomierską Spółdzielnią Mieszkaniową oraz Wydziałami Starostwa Powiatowego kontynuowała realizację programu cząstkowego „Bezpieczny Powiat Sandomierski” stanowiący integralną część „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”.

- 1) W I Liceum Ogólnokształcącym w Sandomierzu podejmowane były działania profilaktyczne w ramach Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na lekcjach wychowawczych i lekcjach WDŻ. Działania te zmierzają do przeciwdziałania patologiom, usuwaniu zgubnych skutków niedojrzałych decyzji i zachowań, wzmacniania czynników pozytywnych, promujących akceptowane postawy.

Odbywały się prelekcje organizowane przez Komendę Powiatową Policji w Sandomierzu i Komendę Wojewódzką Policji w Kielcach na temat: Odpowiedzialność nieletnich za czyny karalne, Bezpieczeństwo w szkole i w czasie drogi do i ze szkoły, Ofiara i sprawca przemocy, Zagrożenia atakami terrorystycznymi, Debata społeczna „Reaguję nie kabluję”, Handel ludźmi, Bezpieczny internet, Warsztaty „Jak radzić sobie w sytuacji zagrożenia życia”.

Warsztaty prowadzone przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sandomierzu i inne instytucje odbywały się na temat – Asertywność, Uzależnienia, dysfunkcje szkolne - ich przyczyny i możliwości pomocy pedagogicznej i psychologicznej. O poczuciu własnej wartości, czyli jak dbać o własną samoocenę. Warsztaty „Stres przed maturą” prowadzone przez strefę młodzieży SWPS dla klas III, warsztaty „Komunikacja interpersonalna” z doradcą zawodowym MCK w Sandomierzu, zajęcia profilaktyczne w ramach projektu „Nie zmarnuj swojego życia”.

Działalność Szkolnego Punktu Psychologicznego – pomoc psychologiczna i doradztwo prowadzone były na temat: Zajęcia integracyjne dla uczniów klas pierwszych, Jak radzić sobie ze stresem, Jak uczyć się skutecznie, Jaka jest moja samoocena, Kultura osobista w szkole, Niepełnosprawni są wśród nas, Projekt edukacyjny „Zdrowie kobiety” w Centrum Medycznym KOMED w Kielcach.

W ramach działania na rzecz oddziaływania pedagogicznego dla rodziców odbyły się: Audycja i rozdanie ulotek na temat „Stres przedmaturalny”, okresowe spotkania dyrekcji szkoły z rodzicami

i omawianie spraw wychowawczych, prelekcje filmów profilaktycznych dla rodziców z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, przesyłanie rodzicom przez dziennik elektroniczny materiałów edukacyjnych, rozmowy z rodzicami dotyczące skutecznej komunikacji z nastolatkami.

W ramach Pracy na rzecz innych odbyły się: Zbiórki pieniędzy na rzecz potrzebujących – „Szlachetna Paczka”, Wolontariat w Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu, Warsztatach Terapii Zajęciowej w Sandomierzu, ośrodku „Radość Życia”, Akcja charytatywna (koncert charytatywny w wykonaniu uczniów I LO) na rzecz leczenia chorego ucznia), Akcja charytatywna na rzecz dzieci ze specjalnymi potrzebami, Akcja honorowego krwiodawstwa zorganizowana przez uczniów klas trzecich z okazji Mikołajek w grudniu 2018 r.. W ramach Innych działań profilaktycznych odbyły się: Prezentacje profilaktyczne dla młodzieży I Liceum Ogólnokształcącego - materiały publikowane na stronie pedagoga szkolnego i stronie internetowej szkoły, Obchody Międzynarodowego Dnia bez Przemocy, Obchody Światowego Dnia AIDS, Udział w projekcie „Szkoła Pozytywnych Myśli”, Realizacja projektu „Ars znaczy miłość” – profilaktyka uzależnień, Interwencje kryzysowe, mediacje.

W 2018 roku w II Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki organizowano i zrealizowano działania profilaktyczno-wychowawcze, wpisujące się w założenia „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”. W realizację powyższych działań bezpośrednio zaangażowani są: dyrekcja szkoły, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści oraz uczniowie II LO, czyli osoby, do których te przedsięwzięcia są skierowane.

Tematykę zachowania bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania patologiom społecznym podejmowano m.in. na lekcjach wychowawczych prowadzonych w poszczególnych klasach. Skoncentrowano się na:

- informowaniu uczniów o negatywnych skutkach stosowania używek oraz środków psychoaktywnych, tj.: alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy,
- propagowaniu higienicznego trybu życia,
- propagowaniu zachowań asertywnych,
- informowaniu o zagrożeniach ze strony środowiska społecznego (przemoc, sekty, deprawacja) w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego młodych ludzi,
- informowaniu o skutkach prawnych przestępstw oraz wykroczeń uczniów, zarówno nieletnich, jak również pełnoletnich,
- radzeniu sobie młodych ludzi ze stresem,
- radzeniu sobie z agresją, cyberprzemocą.

W ramach realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przeprowadzono następujące działania:

- przestrzeganie procedur i zasad reagowania w sytuacjach kryzysowych;
- przestrzeganie zapisów Kodeksu Antydyskryminacyjnego;
- diagnozowanie bieżącej sytuacji wychowawczej oraz rodzinnej uczniów;
- systematyczna obserwacja zachowań uczniów, w szczególności sprawiających problemy wychowawcze oraz mających niską frekwencję;
- bieżące informowanie rodziców o frekwencji uczniów oraz ich postępach w nauce;
- współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi uczniów;
- współpraca z Zespołem Służby Kuratorskiej przy Sądzie Rejonowym w Sandomierzu w wymagających tego sytuacjach;
- udział pani pedagog w posiedzeniach Zespołu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie prowadzonych celem dokonania oceny sytuacji wychowawczej uczniów przebywających w rodzinie zastępczej;
- wdrażanie uczniów do przestrzegania norm współżycia społecznego oraz porządku prawnego;
- w przypadku naruszania przez uczniów norm społecznych, ustalanie przyczyn takiego zachowania, a następnie podejmowanie odpowiednich środków wychowawczych;

- udział uczniów w spotkaniach informacyjnych przeprowadzonych przez policjantów z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu nt. profilaktyki antynarkotykowej oraz zachowania bezpieczeństwa;
- udział uczniów w spotkaniu profilaktyczno-wychowawczym „Nie zmarnuj swojego życia” prowadzonego przez członków grupy RYMcerze, podczas którego zostały przekazane treści z zakresu profilaktyki antynarkotykowej oraz antyalkoholowej;
- zorganizowanie w szkole kolejnej edycji konkursu „Jesteśmy wolni” propagującego życie wolne od używek oraz narkotyków;
- kontynuacja działań w zakresie ewaluacji wewnętrznej dotyczącej bezpieczeństwa uczniów w Internecie;
- opracowanie Kodeksu bezpiecznego korzystania z Internetu i przedstawienie go uczniom;
- udział uczniów w zajęciach z zakresu edukacji prawnej prowadzonych w Sądzie Rejonowym w Sandomierzu n temat odpowiedzialności prawnej młodych ludzi;
- udział uczniów w warsztatach w ramach realizowanych w szkole programów profilaktycznych: „Podstępne WZW” oraz „Kodeks walki z rakiem”;
- przeprowadzenie w szkole Dnia Zdrowego Ucznia w ramach Światowego Dnia Walki z Otyłością;
- przeprowadzenie w szkole interdyscyplinarnych warsztatów profilaktyczno-edukacyjnych „HIV – świadomość i tolerancja” w ramach Światowego dnia AIDS;
- organizacja spotkania z zakresu profilaktyki antynowotworowej „Poranek zdrowia kobiety”;
- realizacja w szkole programu profilaktycznego „ARS czyli jak dbać o miłość” propagującego zdrowy tryb życia oraz przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych;
- udział uczniów w warsztatach integracyjnych w ramach projektu „Skarbnica Pomysłów” realizowanego przez Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu TRATWA w Sandomierzu;
- prowadzenie pogadarek dla uczniów na temat zagrożeń związanych z działalnością sekt;
- prowadzenie wolontariatu na rzecz podopiecznych Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu oraz CARITAS;
- udział uczniów w akcji „Szlachetna Paczka”, „Góra grosza”;
- współpraca pani pedagog z instytucjami oraz organizacjami wspomagającymi proces wychowania uczniów oraz rozwój ich osobowości, tj. z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu, OPS w Sandomierzu, Świetlicą Środowiskową, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu, WTZ Przy Stowarzyszeniu TRATWA w Sandomierzu, Sądem Rejonowym w Sandomierzu, Komendą Powiatową Policji w Sandomierzu;
- organizowanie indywidualnych konsultacji dla rodziców poświęconych występującym problemom wychowawczym oraz spotkań profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących tematyki zapobiegania przemocy oraz cyberprzemocy, profilaktyki antynarkotykowej oraz promocji zdrowego stylu życia.

W ramach działań podejmowanych przez dyrekcję szkoły zwiększających bezpieczeństwo na terenie szkoły na bieżąco są realizowane:

- prowadzenie monitoringu szkolnego;
- dyżury nauczycieli na poszczególnych kondygnacjach podczas przerw międzylekcyjnych;
- zakaz palenia papierosów na terenie szkoły i wokół budynku szkoły;
- współpraca z Radą Rodziców poprzez uzgadnianie zmian w programach i regulaminach szkolnych, m.in. dotyczących profilaktyki, wychowania oraz zapewnienia uczniom bezpieczeństwa;
- dbałość o oznakowanie ewakuacyjne i zabezpieczenia przeciwpożarowe;
- przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły z udziałem Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.

W Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich im. KEN w Sandomierzu realizowane były następujące działania mające na celu zapobieganie przestępczości i poprawę bezpieczeństwa:

- realizacja programów profilaktyki zdrowia we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną i Starostwem Powiatowym w Sandomierzu - profilaktyka HIV, AIDS, profilaktyka antynikotynowa (Szkolny Dzień Rzucania Palenia);
- otrzymanie przez szkołę po raz czwarty certyfikatu „Szkoła Promująca Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem”;
- realizacja działań z zakresu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży poprzez przystąpienie szkoły do projektu „Szkoła pozytywnych myśli” realizowanego przez Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli;
- kontynuacja realizacji ogólnopolskich programów profilaktyki zdrowia takich jak Szkoła Promująca Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem, Ars, czyli jak dbać o miłość?- profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, Podstępne WZW, Znamię- znam je!;
- udział nauczycieli i pracowników obsługi i administracji w szkoleniu pt. Uwaga Niebezpieczeństwo!, tematyka szkolenia: terroryzm w ramach projektu: „Bezpieczna szkoła, bezpieczna przyszłość”;
- udział pedagoga szkolnego w konferencji „Uzależnienie a przemoc - metody i kierunki pracy z rodziną”;
- przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły;
- działalność uczniów w sekcji ratownictwa, w ramach którego prowadzone są szkolenia i pokazy udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz pomiary ciśnienia krwi na terenie szkoły oraz placówek powiatu sandomierskiego;
- współpraca Szkolnego Klubu PCK z ZR PCK w zakresie prowadzenia zbiórki żywności w sklepach na terenie miasta;
- pomoc rzeczowa dla rodzin uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej;
- współpraca Szkolnego Klubu HDK PCK „Kropelka” z punktem krwiodawstwa;
- współpraca z Agencją Ochrony Argus w zakresie utrzymania bezpieczeństwa w szkole;
- realizacja działań w ramach profilaktyki uzależnień w tym: udział uczniów ZSGiH w spektaklu profilaktycznym „Ćpunka”, w wykonaniu Kieleckiego Teatru Lektur, udział uczniów w projekcie profilaktycznym „RYMcerze - Nie zmarnuj swojego życia”, mini wykłady profilaktyczne;
- korzystanie z systemu kontroli frekwencji i postępów w nauce młodzieży - dziennik elektroniczny Librus Synergia;
- bieżące informowanie rodziców o frekwencji młodzieży i postępach w nauce;
- funkcjonowanie monitoringu szkolnego i kontynuowanie noszenia identyfikatorów przez uczniów;
- przypominanie regulaminów szkolnych i pisemne potwierdzenie przez uczniów ich znajomości;
- podejmowanie rozmów wychowawczych, organizowanie apeli szkolnych dla uczniów, ścisła współpraca z Radą Rodziców poprzez uzgadnianie zmian w regulaminach, opiniowanie działań szkoły w zakresie poprawy bezpieczeństwa;
- współpraca szkoły, pedagoga szkolnego z instytucjami oraz organizacjami wspomagającymi proces wychowania i rozwój osobowy uczniów: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu, Sądem Rejonowym - Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami sądowymi, Komendą Powiatową Policji w Sandomierzu, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sandomierzu, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu.

W Ponadgimnazjalnym Zespole Szkół Ekonomicznych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Sandomierzu Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego był w pełni realizowany. Działania te odbywały się poprzez:

- Realizowanie działań zawartych w planie profilaktycznym szkoły i planie wychowawczym szkoły. Od 1 września 2018 roku podejmowano działania realizowane w planie wychowawczo-profilaktycznym, z którym została zapoznana zarówno młodzież jak i rodzice;
- Prowadzenie diagnozy sytuacji wychowawczej, rodzinnej uczniów;

- Na bieżąco wprowadzane i aktualizowane są procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych w szkole;
- W dniu 8 listopada przeprowadzono próbny alarm ewakuacyjny;
- Prowadzona jest szczegółowa ocena frekwencji uczniów poprzez comiesięczną analizę i systematyczne jej rozliczanie;
- Wprowadzono dziennik elektroniczny Vulcan, w którym na bieżąco informowani są rodzice o działaniach podejmowanych w zakresie wychowania, profilaktyki i bezpieczeństwa uczniów;
- Systematycznie są prowadzone doraźne spotkania informacyjno-profilaktyczne dotyczące odpowiedzialności uczniów niepełnoletnich i pełnoletnich w razie nieodpowiedniego zachowania w miejscu publicznym;
- Systematyczny udział pedagoga szkolnego w posiedzeniach Zespołu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie prowadzonych celem dokonania oceny sytuacji wychowawczej uczniów przebywających w rodzinie zastępczej;
- Udział uczniów w spotkaniu informacyjnym w Sądzie Rejonowym w Sandomierzu dotyczącym edukacji prawnej oraz odpowiedzialności prawnej młodych ludzi oraz w konkursie wiedzy o bezpieczeństwie, ratownictwie i obronie cywilnej organizowanym przez Wojewodę Świętokrzyskiego, Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty i Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej;
- W szkole działa Szkolny Klub Wolontariatu, w ramach którego młodzież wraz z nauczycielami angażuje się w działalność na rzecz drugiego człowieka m.in. organizowana jest akcja „Mikołaj dla polskich dzieci na Litwie”, comiesięczne spotkania z pensjonariuszami Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu, coworkowe czytanie bajek z najmłodszymi pacjentami na oddziale pediatrycznym sandomierskiego szpitala, systematyczne spotkania z podopiecznymi Domu Dziecka w Łonowie;
- W ramach lekcji Wychowanie do życia w rodzinie oraz na godzinach z wychowawcą nauczyciele realizują zagadnienia związane z zapobieganiem agresji, przemocy, alkoholizmowi i narkomanii;
- W ramach spotkań z rodzicami odbyła się pogadanka na temat profilaktyki uzależnień i ich skutków z udziałem dyrektora szkoły, psychologa, pedagoga i wychowawcy;
- Szkoła systematycznie udziela pomocy rzeczowej dla rodzin uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej;
- W szkole czynnie działa Szkolny Klub Honorowych Dawców Krwi „Kropelka” oraz Szkolny Klub Polskiego Czerwonego Krzyża, w ramach których młodzież wraz z opiekunami podejmuje działania na rzecz drugiego człowieka;
- Szkoła współpracuje z agencją ochrony „Karabela” w zakresie utrzymania bezpieczeństwa w szkole i otoczeniu szkoły;
- W szkole funkcjonuje monitoring w celu zapobiegania i przeciwdziałania ewentualnym nieprzewidzianym sytuacjom;
- Szkoła ściśle współpracuje z kuratorami Sądu dla Nieletnich, Komendą Powiatową Policji oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu;
- Zrealizowano program „Cybernauci”. Uczniowie uczestniczyli w trzygodzinnych warsztatach, poprowadzonych przez wyszkolonego trenera z zakresu cyberbezpieczeństwa, w czasie których zapoznali się z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu, w tym z zagrożeniami płynącymi z Internetu i metodami postępowania w takich sytuacjach, z bezpiecznymi metodami korzystania z Internetu, przeciwdziałaniu cyberprzemocy, przeciwdziałaniu uzależnieniom od gier komputerowych, Internetu i hazardu w sieci, kształtowaniu prawidłowego i bezpiecznego funkcjonowania w cyfrowym środowisku, regulacji prawnych dotyczących funkcjonowania sieci;
- Systematycznie eliminuje się negatywne zachowania uczniów;

- W ramach działań podejmowanych przez dyrekcję szkoły zwiększających bezpieczeństwo na terenie obiektów szkolnych wprowadzono zakaz palenia papierosów na terenie szkoły i jego otoczenia, przypominano uczniom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły, poruszano tematy dotyczące bezpieczeństwa w szkole na spotkaniach z rodzicami, prowadzono dyżury nauczycieli i pracowników szkoły na korytarzach i otoczeniu szkolnym, kontrolowano prowadzenie zajęć wychowania fizycznego pod kątem bezpieczeństwa, systematycznie szkolono pracowników z zakresu BHP i pierwszej pomocy przedmedycznej oraz ochrony ppoż., przeprowadzono dodatkowe szkolenie z zakresu ppoż. dla wszystkich pracowników szkoły, współpracowano ze Szkolnym i Oddziałowym ZNP Społecznym Inspektorem Pracy, systematycznie monitorowano wejścia do szkoły i korytarze szkolne, odbywały się systematyczne spotkania z dzielnicowym KPP w szkole, w celu poprawy bezpieczeństwa uczniów i pomocy uczniom w zakresie uzyskania wiedzy prawnej i możliwości reagowania w sytuacjach wymagających interwencji, stworzono punkt konsultacji dla uczniów, rodziców i osób zainteresowanych w ramach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez szkołę, prowadzone były zajęcia warsztatowe oraz spotkania tematyczne z młodzieżą, nauczycielami i rodzicami, zapewniono uczniom bezpieczeństwo podczas turniejów i imprez organizowanych przez szkołę, przeprowadzono pogadanki dla uczniów w ramach godziny z wychowawcą na temat ogólnopolskiej akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”, która miała na celu zwrócenie uwagi na potrzeby uczniów lub ich rodzin pokrzywdzonych w celu udzielenia im wsparcia;
- Ponadto 2 razy w roku dokonuje się przeglądu obiektów i terenów stanowiących własność szkoły w celu usunięcia ewentualnych usterek w celu zapewnienia bezpieczeństwa dla osób przebywających na terenie i w otoczeniu szkoły.

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Klimontowie realizowano tematykę bezpieczeństwa na lekcjach wychowawczych w zakresie:

- informowania o negatywnych skutkach stosowania używek: alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy;
- propagowania higienicznego trybu życia;
- informowania o zagrożeniach ze strony środowiska (zagrożenia komunikacyjne, zagrożenia ze strony przyrody, przemoc, deprawacja, sekty, dealerzy narkotyków);
- informowania o skutkach prawnych przestępstw i wykroczeń młodych ludzi;
- radzenia sobie ze stresem;
- radzenia sobie z agresją zewnętrzną;

Uczniowie przygotowali gazetki ściennie na temat szkodliwości używek pod nazwą „Szkodliwość palenia papierosów”, „Alkoholizm- problem młodzieży XXI wieku”.

W ramach Programu Profilaktycznego i zadań realizowanych przez pedagoga szkolnego realizowano następujące zadania:

- rozpoznanie warunków życia i nauki uczniów sprawiających trudności w realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego;
- systematyczna obserwacja zachowań uczniów w celu wykrycia symptomów niedostosowania społecznego;
- wdrażanie uczniów do przestrzegania zasad współżycia społecznego i porządku prawnego;
- reagowanie na naruszenie przez uczniów norm społecznych, ustalenie przyczyn takiego zachowania oraz stosowanie odpowiednich środków wychowawczych;
- przeprowadzenie przez pedagoga szkolnego zajęć na tematy „Alkohol i jego zgubne skutki”, „Przyczyny i skutki palenia papierosów”.

W ramach realizacji tematyki bezpieczeństwa w środowisku pracy na zajęciach praktycznych oraz lekcjach teoretycznych przedmiotów zawodowych odbyło się szkolenie uczniów w zakresie identyfikacji zagrożeń w pełnym zakresie, w ramach bezpieczeństwa i higieny pracy, odnośnie przepisów wydziałowych, każdorazowo na zajęciach praktycznych oraz szkolenie uczniów w zakresie zapobiegania zagrożeniom lub ich ograniczaniu w środowisku pracy.

W ramach działań podejmowanych przez dyrekcję szkoły zwiększających bezpieczeństwo na terenie obiektów szkolnych:

- prowadzone były dyżury nauczycieli na poszczególnych kondygnacjach w czasie przerw;
- oznakowano kierunek ruchu pojazdów na terenie placu szkolnego oraz ograniczono prędkość do 30 km/h;
- kontrolowane były ubikacje szkolne oraz teren wokół szkoły przez dyżurnych nauczycieli w celu zapobiegania stosowaniu szkodliwych używek przez uczniów oraz przebywaniu osób niepożądanych;
- obowiązuje zakaz palenia papierosów dla uczniów, nauczycieli i pracowników na terenie szkoły i wokół budynku szkoły;
- cały czas odbywa się kontrola osób wchodzących do budynku szkoły przez pracowników obsługi;
- informowano posterunek Policji o organizacji imprez szkolnych i wnioskowano o zapewnienie dodatkowej ochrony;
- informowano posterunek Policji o przypadkach naruszenia porządku publicznego na terenie obiektów szkolnych przez osoby z zewnątrz i wnioskowano o interwencję;
- założono monitoring wizyjny w budynku szkoły.

Kontrolowano oznakowanie kierunków ewakuacji przed rozpoczęciem roku szkolnego oraz oznakowano wszystkie drogi ewakuacyjne w budynku.

W dniu 29 listopada 2018 r. odbyła się próbna ewakuacja szkoły: brało w niej udział 34 uczniów i 10 pracowników szkoły. Łączny czas ewakuacji wyniósł 44,8 sekundy. Przebiegła sprawnie i spokojnie.

W 2018 roku w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Zawichoście podejmowane były działania profilaktyczne i wychowawcze w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Działania nakierowane były na niwelowanie zachowań antagonistyczno-destrukcyjnych wychowanków, wzmacnianie pozytywnych zasobów, kompensowanie deficytów oraz nauka nowych zachowań. Jako nadrzędne przyjęto działania profilaktyczne problemów młodzieży. Prowadzone były spotkania zarówno z wysoko wyspecjalizowanymi w działaniach profilaktycznych pracownikami Ośrodka, jak również specjalistami z zewnątrz. Prowadzone były próby pedagogizacji rodziców młodzieży niedostosowanej społecznie. Wiele działań nakierowanych było na uświadomienie wychowankom zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych oraz zachowań agresywnych.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Zawichoście realizuje swoje zadania głównie w obszarach:

a) zapobieganie przestępczości nieletnich

Wychowankowie w ramach pracy w grupie wychowawczej oraz na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy informowani są o skutkach działań o charakterze przestępczym, jednocześnie każda informacja o takim zachowaniu była wykorzystywana w oddziaływaniach resocjalizacyjnych. Duże znaczenie w tym zakresie ma uczenie umiejętnego organizowania czasu wolnego. Prowadzone były zajęcia w ramach zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć terapeutycznych, szeroko zakrojona jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna z wykorzystaniem Metody Dialogu Motywującego oraz tutoringu szkolnego. Na terenie Ośrodka zorganizowane były m.in. następujące imprezy i uroczystości: turniej piłki nożnej „O puchar Dyrektora MOW”, projekt finansowany przez MEN „Wychować człowieka mądrego” praca metodą tutoringu szkolnego, we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Nordic Walking II Piknik „...o krok dalej ...” - impreza adresowana min. do społeczności lokalnej oraz Ośrodków z woj. Świętokrzyskiego, XII Harcerski Przegląd Twórczości Artystycznej z MGOK Zawichost, IV Edycja Ferie w mieście z MOSiR Tarnobrzeg.

Duże znaczenie przywiązywano do współpracy ze środowiskiem, traktując je jako naturalne miejsce do resocjalizacji i tester skuteczności oddziaływań resocjalizacyjnych prowadzonych w placówce. Kontynuowana jest współpraca z DPS w Sandomierzu, przedszkolem i biblioteką w Zawichoście, klasztorem OO Dominikanów w Sandomierzu przy realizacji projektu Rewitalizacji

winorośli w Sandomierzu, z IPN oddział w Sandomierzu oraz z Polskim Towarzystwem Historycznym, ze schroniskiem dla zwierząt w Sandomierzu i w Zawichoście, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu. Nawiązano współpracę z Fundacją Pegasus – podopieczni pomagają w opiece nad schorowanymi końmi. Wychowankowie aktywnie uczestniczą w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, uczestniczą w akcjach „Światowego dnia rzucania palenia tytoniu” i Dzień AIDS, współpracą z hospicjum „Mały Książę” w Lublinie. Wiodącą metodą pracy jest twórcza resocjalizacja w oparciu o dialog motywujący. Aktywnie współpracuje się z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach min. organizując przegląd muzyczny dla MOW „The voice of rap”. W ramach wspólnych działań wychowankowie uczestniczyli w VII Konferencji Naukowej „Twórcza resocjalizacja z perspektywy teorii i praktyk”. Studenci regularnie odwiedzają Ośrodek, konfrontując teorię z praktyką pedagogiczną. Ośrodek jest rozwijającym się miejscem szkoleń Nordic Walking. Młodzież przebywająca w Ośrodku jest na bieżąco zapoznawana z prawami dziecka, prawami ucznia oraz dotyczącymi ich sytuacji życiowej aktami prawnymi. Ośrodek jest wyposażony w monitoring wizyjny służący podniesieniu bezpieczeństwa w placówce. W przypadku zachowań o charakterze przestępczym powiadamiana jest Policja i właściwe Sądy.

b) przeciwdziałanie narkomanii

W ramach działania w tym zakresie prowadzone były systematyczne spotkania pedagogów i psychologów z młodzieżą mające na celu uświadomienie skutków używania środków psychoaktywnych na organizm. Prowadzona jest grupa wsparcia ograniczenia i zaprzestania palenia tytoniu - wynikająca z potrzeb samych wychowanków. Realizowany jest własny program profilaktyczny „Mentor” dostosowany do potrzeb wychowanków. Jednocześnie kadra pedagogiczna dokłada wszelkich starań aby wychowankowie nie mieli dostępu do środków odurzających. W ramach działań profilaktycznych, uczestniczono w programie profilaktycznym „FreD Goes Net”. Wychowankom uzależnionym od substancji psychoaktywnych psychologowie udzielali wsparcia w postaci zajęć terapeutycznych. Wszystkie przypadki pojawienia się środków psychoaktywnych były zgłaszane Policji i właściwym Sądom.

c) podniesienie bezpieczeństwa na drogach publicznych

W ramach tego działania wychowankowie realizują kurs karty rowerowej we współpracy z KPP Sandomierz, wychowankowie regularnie uczestniczą w wycieczkach rowerowych pod opieką wychowawców. Uczestniczą także w zajęciach szkolnych Edukacji Dla Bezpieczeństwa, w ramach których poznają zasady pierwszej pomocy przedlekarskiej, zachowania w sytuacjach kryzysowych, właściwego korzystania i zachowania na drogach publicznych, podnoszące świadomość i umiejętności postępowania w sytuacjach zagrożenia. Wychowankowie poznają podstawy postępowania w sytuacji wypadku drogowego. Ośrodek otrzymał nowe oznaczenia drogowe, informujące kierowców o strefie, w której znajduje się szkoła i należy zwiększyć uwagę oraz zmniejszyć prędkość. Wyznaczone zostało także nowe przejście dla pieszych w pobliżu placówki, podnoszące bezpieczeństwo wychowanków i pracowników.

d) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Ośrodek prowadzi zajęcia z wychowankami poddanymi przemocy rodzinnej. Wychowankowie uczeni są radzenia sobie z przemocą i agresją w środowisku rodzinnym. Do pracy włączani są specjaliści zewnętrzni w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W bardzo szerokim zakresie prowadzona jest współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu oraz Sądem Rejonowym w Sandomierzu, którego Wydział Rodzinny prowadzi nadzór nad działalnością Ośrodka.

e) przeciwdziałanie bezrobociu

W obecnym roku szkolnym zakończono realizację projektu unijnego „Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych, integracja społeczna i zawodowa dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”, w ramach którego wychowankowie mieli zajęcia z doradztwa zawodowego oraz dodatkowe zajęcia z matematyki, informatyki, j. angielskiego, zdobyli także kompetencje społeczne charakterystyczne dla pełnienia roli przyszłego pracownika. Prowadzona jest destygmatyzacja młodych ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym. Organizowane są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne pozwalające minimalizować deficyty edukacyjne wychowanków. Młodzież podejmuje aktywność w ramach wolontariatu działającego w Ośrodku. Wszyscy wychowankowie objęci są doradztwem edukacyjno-zawodowym.

Organizowane są spotkania z pracodawcami, które pozwalają na wyposażenie wychowanków w oczekiwane przez pracodawców kompetencje i umiejętności, co wykorzystywane jest przy planowaniu Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.

f) bezpieczeństwo sanitarno – epidemiologiczne

Baza Ośrodka utrzymywana jest na wysokim poziomie technicznym i sanitarnym. W ostatnim czasie zakupiono dodatkowe wyposażenie gabinetu pielęgniarki, jest izolatka medyczna dla wychowanków wymagających podstawowej opieki leczniczej. Pozyskano środki unijne na wyposażenie i utworzenie nowej Sali multimedialnej do nauki języków obcych. Ośrodek uczestniczy w projekcie Ogólnopolska Sieć Edukacyjna – dostęp do usług telekomunikacyjnych. Systematycznie prowadzone są kontrole stanu sanitarnego, a remonty przeprowadza się na bieżąco. Ośrodek przeszedł kontrolę bezpieczeństwa p.poż., inspektora budowlanego, a także kontrolę Wojewódzkiej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej.

W ramach zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w budynkach:

- wszyscy pracownicy Ośrodka przeszkoleni zostali z przepisów przeciwpożarowych oraz zasad udzielania I pomocy medycznej,
- zaktualizowano plan ewakuacji placówki,
- prowadzono próbne alarmy ewakuacji z obiektów z młodzieżą.

Bursa Szkolna jest placówką publiczną zapewniającą opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

W placówce oprócz uczniów szkół średnich mieszkają uczniowie gimnazjum i studenci Wydziału Zamiejscowego UJK, a w okresie wakacji organizowane są kolonie letnie dla młodzieży. Od września 2016 r. w bursie mieszka grupa wychowanków pochodzenia ukraińskiego, białoruskiego, rosyjskiego, którzy uczą się w sandomierskich szkołach średnich.

Z młodzieżą szkolną realizowany jest program wychowawczo-profilaktyczny.

Program realizowany jest przez wychowawców i skierowany jest do wychowanków. Odpowiada na realne problemy oraz zagrożenia pojawiające się w bursie i środowisku. Jest otwarty na wszelkie nowe działania. W swej treści szczególny nacisk kładzie na przemoc, alkohol, narkotyki. Program realizuje kierunki polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym.

W roku 2018 podejmowano i realizowano działania:

- monitorowano eurosierotstwo wśród wychowanków;
- przeprowadzono próbną ewakuację osób przebywających w budynku;
- przeprowadzono ankietę wśród młodzieży dotyczącą sposobu wykorzystywania technologii informatycznych;
- promowano zdrowy styl życia poprzez cykl zajęć - „Zdrowo jemy - zdrowo żyjemy”;
- akcja plakatowa w holu budynku „Stop cyberprzemocy” dla młodzieży, pracowników i osób z zewnątrz;
- 6 lutego 2018 r. obchodzono Dzień Bezpiecznego Internetu 2018 pod hasłem „Tworzymy kulturę szacunku w sieci”;

Zorganizowano zajęcia dla młodzieży nt.:

- Konsekwencje zachowań ryzykownych, destrukcyjnych;
- Jak być asertywnym;
- Agresja, przemoc to przestępstwo;
- Emocje i moralne skutki starć fizycznych pomiędzy wychowankami;
- Nie daj się zniewolić - skutki zdrowotne, społeczne, prawne picia alkoholu przez młodzież;
- Zabór cudzej rzeczy w celu przywłaszczenia - skutki moralne i prawne;

- Aktywność fizyczna jako forma zapobiegania przestępczości;
- Motywowanie do systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców przez całą dobę czuwają oprócz wychowawców, portierzy i pracownicy firmy ochroniarskiej Argus, która ma w budynku swoją siedzibę.

Przez cały rok szkolny i w wakacje odwiedza placówkę dzielnicowy, który prowadzi rozmowy profilaktyczne z wychowankami, kolonistami oraz pracownikami. Placówka współpracuje z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Kielcach oraz Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu.. Kadra pedagogiczna, pracownicy administracji i obsługi na bieżąco przechodzą szkolenia z zakresu bhp i ppoż, a kadra pedagogiczna na bieżąco uczestniczy w różnych formach doskonalenia zawodowego dla nauczycieli.

- 2) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sandomierzu w ramach działań wspierających „Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego” realizowała na terenie powiatu sandomierskiego zajęcia warsztatowe oraz spotkania tematyczne z dziećmi, młodzieżą, nauczycielami i rodzicami.

Na bieżąco prowadzone są konsultacje z dyrektorami placówek oświatowych, nauczycielami, pedagogami szkolnymi oraz specjalistami z różnych instytucji, takich jak: policja, sąd, opieka społeczna, samorządy lokalne. W sprawach wychowawczych i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży współpracowano z kuratorami sądowymi, zawodowymi i społecznymi, asystentami rodzin, a także policją. Poradnia udziela porad dla rodziców i nauczycieli na terenie Poradni i w placówkach przedszkolnych oraz szkolnych w ramach punktów konsultacyjnych. W placówkach odbywały się indywidualne rozmowy wspierające i terapeutyczne dotyczące poszczególnych uczniów. Pozwoliło to na lepsze planowanie działań wychowawczych. Prowadzono także terapię psychologiczną indywidualną i rodzinną, krótko i długoterminową, a także interwencję kryzysową.

Przeprowadzona została duża ilość zajęć warsztatowych dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Zajęcia warsztatowe z młodzieżą miały na celu zapobieganie różnym formom uzależnień takich jak: alkohol, niktyna, narkotyki, gry telewizyjne, komputerowe, Internet oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach traumatycznych, kryzysowych. Rozwijały także umiejętności prospołeczne np.: radzenie sobie ze złością i agresją, skutkami stresu, własnymi emocjami.

Zajęcia warsztatowe, prelekcje dla rodziców dostarczały wiedzy psychologicznej i pedagogicznej, kształtowały umiejętności wychowawcze. Przeprowadzono kilkaset spotkań terapeutycznych udzielając pomocy psychologicznej. Zakres problematyki obejmował myśli samobójcze, problemy emocjonalne, problemy w relacjach społecznych, problemy wychowawcze, zagrożenie niedostosowaniem społecznym, zaburzenia koncentracji i motywacji, nieśmiałość, traumy rodzinne (po śmierci rodzica, po wypadku samochodowym, po rozwodzie) i lęki społeczne, zaburzone relacje rodzinne, trudności szkolne, zaburzenia zachowań i emocji.

W swoich działaniach profilaktycznych poruszane były tematy skupiające się wokół systemu wartości, środków uzależniających, zapobiegania zachowaniom ryzykownym, umiejętności prospołecznych oraz wspierania rozwoju dzieci i młodzieży poprzez wspomaganie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych. Poradnia posiada i na bieżąco udostępnia materiały informacyjne i edukacyjne dla rodziców, nauczycieli i młodzieży, dotyczące różnych form uzależnień oraz agresji i przemocy w szkole w domu i w Internecie.

Najczęściej przeprowadzane tematy zajęć warsztatowych dla uczniów to zajęcia dla dzieci 5 i 6 letnich w ramach programu „Inni, a jednak tacy sami”, na temat niepełnosprawności i chorób przewlekłych dzieci. Zajęcia polegały na omawianiu z dziećmi uprzednio przeczytanych im opowiadań, wspólnych rozmowach, dyskusjach i wnioskach. Dzieci bardzo chętnie uczestniczyły w programie, chętnie słuchały, pytały oraz dzieliły się spostrzeżeniami. Miały także możliwość wyjaśnienia swoich wątpliwości i obaw w zakresie poruszania tematów. Celem zajęć było uwrażliwienie dzieci na potrzeby osób niepełnosprawnych i chorych.

W lutym 2018 r. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna prowadziła Uniwersytet Kompetencji Społecznych dla dzieci klas IV-VI szkół podstawowych. Zajęcia grupowe skierowane były do dzieci, które miały trudności w nawiązywaniu i utrzymaniu prawidłowych relacji społecznych, mającymi problemy z przestrzeganiem norm społecznych oraz dostosowaniem się do zasad współżycia w grupie.

Zajęcia były dla dzieci, które chciały doskonalić poczucie własnej wartości i pogłębiania wglądu w siebie, nauki rozpoznawania emocji i potrzeb, doskonalenia umiejętności komunikacyjnych, nauki odreagowania napięć emocjonalnych i komunikowania swoich potrzeb, nauki prawidłowej komunikacji interpersonalnej, w tym aktywnego słuchania, nauki radzenia sobie w trudnych sytuacjach, kształtowania postawy asertywnej i tolerancyjnej, kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów, stymulacji twórczego myślenia, stymulacji ciekawości poznawczej i umiejętności konstruktywnego gospodarowania czasem wolnym.

- 3) W celu zapewnienia podstawowych warunków bezpieczeństwa, utrzymania ładu i porządku publicznego, przeciwdziałania wszelkim przejawom patologii i przestępczości Sandomierska Spółdzielnia Mieszkaniowa starała się pomóc młodym ludziom i pokierować nimi w procesie integracji co można osiągnąć w różnorodny sposób (integracja społeczna, kulturalna, językowa). Sandomierskie Centrum Kultury w Sandomierzu podpisało umowę z Sandomierską Spółdzielnią Mieszkaniową na prowadzenie działalności kulturalnej i przyjęło prowadzenie tej działalności jako realizację działań statutowych Spółdzielni w zakresie działalności społeczno-wychowawczej. Przez cały 2018 rok młodzież mieszkająca na osiedlach i nie tylko, znalazła zainteresowanie w prowadzonej placówce. Miejskie Centrum Kultury prowadzi pełną gamę zajęć zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dorosłych. Wśród nich znajdują się zajęcia taneczne, muzyczne, plastyczne, rekreacyjne, a także inne formy wynikające z potrzeb mieszkańców. Działalność ta dofinansowana jest przez Spółdzielnię. Na podstawie interwencji mieszkańców dotyczących dewastacji mienia np. wybijania szyb w drzwiach wejściowych do klatek schodowych, Administracja Spółdzielni zwracała się do Policji w celu objęcia nadzorem miejsc szczególnie zagrożonych. Spółdzielnia również prosiła mieszkańców o baczne zwracanie uwagi na zachowanie tzw. „domokrąźców”, którzy próbowali wyłudzić pieniądze oferując różnego typu usługi podszywając się pod Spółdzielnię, Urząd Miasta i PGKiM. Aby przeciwdziałać wszelkim zagrożeniom od wielu już lat działa monitoring na Bazie Spółdzielni oraz na osiedlu.
- 4) Wychowanie patriotyczne i obywatelskie jest ważnym elementem działań programowych Związku Harcerstwa Polskiego. Działania harcerki i harcerzy na rzecz podtrzymywania tradycji narodowej, ochrony dziedzictwa kulturowego, zaangażowanie w działalność społeczności lokalnej, aktywny i – co ważne – świadomy udział w uroczystościach patriotycznych miały ważny aspekt wychowawczy.

Cyklicznie były organizowane imprezy o charakterze patriotycznym:

- bieg patrolowy „Dla Niepodległej” - Pisary – 01.06.2018 r. - 50 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- rajdy szlakiem bohaterów uznanych w środowiskach np. Marsz Szlakiem Zawiszy Czarnego – 16-17.11.2018 r. - 100 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- upamiętniające bitwy i ważne historyczne wydarzenia - Marsz Puławiaków w Górach Wysokich 14.04.2018 r. – 20 zuchów, harcerzy i instruktorów.

Organizowane były spotkania przy kominku, tematyczne ogniska, spotkania z ważnymi przedstawicielami społeczności, odbywały się dyskusje dotyczące wychowania patriotycznego, tj.:

- Spotkanie historyczne poświęcone pamięci Żołnierzy Wyklętych – Kleczanów, Annapol – 60 zuchów, harcerzy i instruktorów – 01.03.2018 r.;
- Udział w Korowodzie Niepodległości - Sandomierz – 50 zuchów, harcerzy i instruktorów - 19.03.2018 r.;
- Zwiedzanie Mobilnego Centrum Multimedialnego i wystawy „100 lecie Odzyskania Niepodległości” – 08.09.2018 r.– 40 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- Wycieczka do Lublina na wystawę „Niepodległość harcerstwem znaczona” – listopad 2018 r. – 40 zuchów, harcerzy i instruktorów.

Istotnym działaniem patriotycznym drużyn harcerskich była również opieka nad opuszczonymi grobami. Prowadzone były też działania w zakresie profilaktyki uzależnień i promowano zdrowy tryb życia. Realizowano programy profilaktyczne, które ukierunkowane były na prowadzenie działań w zakresie profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania alkoholizmowi, nikotynizmowi, narkomanii. Zrealizowane zostały następujące bloki tematyczne: promowanie zdrowego trybu życia, „stanowczo, łagodnie, bez lęku”, radzenie sobie z konfliktem i stresem, alternatywy wobec przemocy i agresji, narkotyki – uzależnienie silniejsze niż inne, nikotyna – prawda i mity, alkohol – prawda i mity,

poczucie własnej wartości, organizacja czasu wolnego. Szczególnie podczas form wyjazdowych w trakcie akcji letniej promowano zdrowy styl życia i zwracano uwagę na higienę i odpowiednie odżywianie.

Związek Harcerstwa Polskiego już od wielu lat zajmuje się działalnością na rzecz dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych. Organizuje na ich rzecz i z ich udziałem różne imprezy harcerskie. Do jednej z nich należy Złot Drużyn Nieprzetartego Szlaku – Sandomierz 13-15.04.2018 r. – 150 zuchów, harcerzy i instruktorów. Jego ideą jest przybliżenie świata osób niepełnosprawnych zuchom, harcerkom, harcerzom.

W ramach organizowanych obozów harcerskich i kolonii zuchowych uczestnicy poszerzali swą wiedzę i umiejętności o informacje z zakresu: ochrony środowiska, kultury i sztuki, dziedzictwa narodowego, pomocy medycznej i wielu innych dziedzin. Na zajęciach prowadzonych na turnusach obozowych w Przebrnie, kolonii w Brennej, złotych, wycieczkach, zrealizowano ciekawe programy ekologiczne. Ich realizacja odbywała się poprzez przybliżenie i poznanie ojczyznoego kraju – jego historii, czynną turystykę; odkrywanie piękna przyrody, kultury, tradycji i przez żywy z nią kontakt. Wielką pomocą w osiągnięciu pozytywnych rezultatów obozu w Przebrnie, jest usytuowanie bazy wypoczynku na terenie Parku Krajobrazowego „Mierzei Wiślanej” w lesie sosnowym w oazie ciszy i spokoju z dala od aglomeracji miejskich.

Związek Harcerstwa Polskiego jest również organizatorem wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. W roku 2018 z wypoczynku skorzystało 615 osób. Komendanci wypoczynku realizują własne autorskie programy wakacyjnego wypoczynku. Szczególny nacisk położony był na profilaktykę uzależnień, ekologię i ochronę środowiska, na wychowanie w wartościach i duchu harcerskich ideałów. Często uczestnicy kolonii i obozów przenoszą się w krainę bajek i historii literackich. Tym sposobem dzieci zachęcane były do czytania i pracy z książką. Temat uświadamiania zagrożeń związanych z uzależnieniami był stałym punktem na obozach i koloniach w miejscowościach:

- kolonia zuchowa „Młodzi Odkrywcy” w Brennej – 23.07.-01.08.2018 r. – 58 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- obóz w Przebrnie 3 turnusy – 09.07.-13.08.2018 r. - 365 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- biwaki w Przebrnie 4 turnusy – 12.07.-13.08.2018 r. - 192 zuchów, harcerzy i instruktorów.

Zarówno gromady zuchowe, jak i drużyny harcerskie działające w hufcu, w ramach śródrocznych planów pracy drużyn brały udział w imprezach, rajdach krajoznawczych i wycieczkach środowiskowych. Wiele ze środowisk organizuje rajdy czy imprezy turystyczne cyklicznie, każdego roku. Przedsięwzięcia te są również często wpisane w kalendarz imprez miejskich lub powiatowych - nabywają tym sposobem rangę imprezy lokalnej czy regionalnej.

Do cyklicznie organizowanych imprez należą:

- bal karnawałowy – 13.02.2018 r. – 40 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- Dzień Myśli Braterskiej – 22.02.2018 r. – 50 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- Harcerska Droga Krzyżowa – 23.03.2018 r. – 100 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- Zakończenie Roku Harcerskiego pod hasłem ZHP dla Niepodległej “Sandomierz jakiego nie znacie” – 9.06.2018 r. - 128 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- Harcerski Start „Pamiętajac o Niepodległej” – 15.09.2018 r. – 150 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- Diecezjalny Harcerski Start - Sulisławice – 08.09.2018 r. – 50 osób;
- przekazanie Betlejemskiego Światelka Pokoju – Zakopane – 16.12.2018 r. – 180 zuchów, harcerzy i instruktorów.

W 2018 roku ZHP zorganizował wiele imprez kulturalnych i artystycznych, popularyzujących „zdrową rywalizację” i pozwalających na konfrontację własnych zdolności i umiejętności z innymi artystami. Odbył się m.in.:

- Hufcowy Przegląd Kolęd i Pastoralek - Gościeradów – 23.01.2018 r. – 120 zuchów, harcerzy i instruktorów osób;

- II Festiwal Piosenki Harcerskiej i Turystycznej "Krajka" w Liśniku Dużym – 14.04.2018 r. – 40 suchów, harcerzy i instruktorów osób;
- Harcerska Wiosna Kulturalna w Kielcach -11.05.2018 r. – 30 suchów, harcerzy i instruktorów;
- Festiwal Piosenki Zuchowej i Harcerskiej w Woli Rzeczyckiej - 02.06.2018 r. - 15 suchów, harcerzy i instruktorów;
- Hufcowy Konkurs Poezji Dziecięcej „Róża Małego Księcia” – Góry Wyżokie – 08.06.2018 r. – 40 suchów, harcerzy i instruktorów;
- Konkurs na najładniejszą Ozdobę Wielkanocną - III.2018 r. – 40 suchów, harcerzy i instruktorów.

Instruktorzy ZHP za ważne uznają uświadczenie harcerkom i harcerzom potrzeby dbania o sprawność i kondycję fizyczną przez rekreację ruchową i sport, wdrażanie zachowań służących zachowaniu higieny osobistej, zdrowia i tężyzny fizycznej.

Szczególnie podczas akcji letniej, co wynika z programu obozów, dużo zajęć miało charakter rekreacyjno-sportowy. Są to różnorodnego rodzaju: wycieczki, spacer, rozgrywki sportowe, warsztaty plenerowe, obozowe olimpiady sportowe.

5) W ramach realizowanego „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego” za 2018 rok Urząd Miasta i Gminy w Koprzywnicy zrealizował następujące zadania:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy z policją dokonała kontroli wybranych punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajdujących się na terenie gminy w miejscu do spożycia i poza miejscem do spożycia;
- współpracowano w organizowaniu różnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, w tym również dla dzieci z rodzin patologicznych;
- dofinansowano szkoły w organizacji różnego rodzaju wycieczek, obozów letnich;
- wprowadzono możliwość korzystania z hali sportowej i boiska sportowego przy ZPO w Koprzywnicy;
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Koprzywnicy skupia dzieci i młodzież z terenu gminy w różnych sekcjach np.: muzycznej, plastycznej czy tanecznej;
- do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły wnioski o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego, wobec powyższego przeprowadzono rozmowy i dialogi motywujące z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz skierowano na badanie przez biegłego w celu ustalenia stopnia uzależnienia;
- na bieżąco, szczególnie z naciskiem na godziny popołudniowe i wieczorowo-nocne, prowadzone jest legitymowanie osób w rejonach zagrożonych przestępczością; w czasie służb patrolowych i obchodowych policjanci sprawdzają, czy w miejscach publicznych nie jest pity alkohol;
- działa punkt konsultacyjno-informatyczny uzależnień dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, w którym pracuje psycholog terapii uzależnień;
- zamontowany system monitoringu na terenie miasta Koprzywnica (6 kamer i na zalewie 4 kamery) pozwala odpowiednio wcześniej wykryć zagrożenia np. kradzieże, dewastacja mienia, agresja fizyczna;
- w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym, patrole Policji z Komisariatu Policji w Koprzywnicy oraz Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Sandomierzu prowadzą częste kontrole w miejscach występowania zagrożeń w ruchu drogowym. Podczas kontroli drogowych badany jest stan trzeźwości użytkowników dróg oraz sprawdzany jest stan techniczny pojazdów oraz są prowadzone kontrole prędkości z użyciem videorejestratora prędkości ze szczególnym uwzględnieniem drogi krajowej Nr 79;
- w miesiącu maju został zorganizowany na szczeblu gminnym ogólnopolski konkurs wiedzy o ruchu drogowym.

W 2018 r. Gmina Zawichost realizowała Program pierwszorzędowej profilaktyki narkotykowej Weekend i wieczór bez uzależnień w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii skierowany do wszystkich młodych mieszkańców Gminy. Był on prowadzony przy Urzędzie Miasta

i Gminy pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Zawichost wspólnie z Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przy współpracy z podległymi gminie jednostkami. Program ten objął organizację różnorodnych zajęć aktywizujących, stwarzających dzieciom i młodzieży alternatywne formy działania, będące naturalną przeciwwagą dla zachowań ryzykownych. W ramach tych działań trzy razy w tygodniu organizowano zajęcia w siłowni zlokalizowanej w budynku komunalnym w Zawichoście. W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywały się zajęcia w Wiejskiej Świetlicy w Chrapanowie. Ich celem było:

- kształtowanie zasad dobrego współdziałania w zespole czy też grupie rówieśniczej;
- zwiększanie poczucia pewności siebie uczestników zajęć;
- zapoznanie z tzw. naturalnymi wzmacniaczami dobrego nastroju;
- uświadamianie wpływu tzw. nudy życiowej na rozwój zachowań ryzykownych;
- wzbudzanie odpowiedzialności za własne zdrowie;
- szerzenie mody na niepicie i nie branie;
- nauka umiejętności radzenia sobie z wyrażaniem uczuć pozytywnych i negatywnych;
- bezpieczne rozładowanie negatywnych emocji;
- uświadamianie potrzeby bycia asertywnym i umiejętności mówienia nie;
- doskonalenie umiejętności wyciszania złych emocji;
- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i umiejętności zachowania się w sytuacjach krytycznych.

Zajęcia prowadzone były przez moderatorów środowiskowych oraz aktywnych przedstawicieli lokalnych środowisk. Gmina prowadziła Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym zatrudniony jest psycholog. Systematycznie współpracował on z GKPiRPA, udzielał konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych od alkoholu w zakresie leczenia odwykowego, motywował osoby uzależnione do podjęcia terapii odwykowej, kształtował umiejętności w zakresie zachowania się w sytuacjach kryzysowych oraz edukował ofiary przemocy domowej. GKPiRPA stale współpracowała z Posterunkiem Policji w Dwikożach w zakresie przeciwdziałania przestępczości.

W 2018 r. Gmina Zawichost odbudowała:

- drogę gminną w miejscowości Chrapanów o długości odcinka 214,5 mb za kwotę 107 838,45 zł;
- drogę gminną w miejscowości Zawichost o długości odcinka 250 mb za kwotę 68 053,93 zł;
- drogę gminną w miejscowości Podszyn o długości odcinka 170 mb za kwotę 60 815,63 zł;
- wybudowano parking w miejscowości Zawichost za kwotę 32 405,47 zł.

Ponadto w 2018 roku łącznie na bieżące remonty dróg gminnych, prace porządkowe przy drogach, wycinkę drzew, odkrzaczanie oraz odśnieżanie dróg Gmina poniosła koszty w wysokości około 150 000,00 zł.

W 2018 r. poniesiono koszty związane z utrzymaniem Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych tj.:

OSP Zawichost

- Remont samochodu Volvo - 11 500 zł.;
- Wymiana interkulera - 2 000 zł.;
- Naprawa zbiornika na wodę - 4 200 zł.;
- Paliwo do samochodów i sprzętu OSP - 7 426 zł.;
- Wypłata ekwiwalentu - 7 300 zł.

OSP Dziurów

- Gmina dofinansowała wymianę dachu na strażnicy OSP w kwocie - 8 000zł.;

- Dofinansowano zakup agregatu prądotwórczego - 600 zł.;
- Paliwo do samochodów i sprzętu OSP - 5 175 zł.;
- Wypłata ekwiwalentu 5 500 zł.;

Gmina w 2018 roku wydała na jednostki OSP kwotę 51 701,00 zł.

Na terenie Gminy Dwikozy Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakupiła sprzęt sportowy do świetlic środowiskowych.

Prowadzony jest punkt konsultacyjny przez pracowników poradni terapii i uzależnień przez terapeutę.

Za rok 2018 udzielono 72 porad dla osób uzależnionych, 15 porad dla osób współuzależnionych, 10 dla ofiar przemocy domowej, 13 dla sprawców przemocy domowej i 9 innych porad.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 27 niebieskich kart. Do sądu skierowano 2 sprawy dotyczące przemocy domowej.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dwikozach skierowała do sądu rodzinnego i nieletnich w Sandomierzu 3 wnioski dotyczące leczenia odwykowego do punktu konsultacyjnego przy Urzędzie Gminy w Dwikozach.

W Gimnazjum został przeprowadzony program profilaktyki zintegrowanej o szerokim spektrum „Archipelag skarbów” dla uczniów klas II i III w dn. 26-27.04.2018 r. obejmującego dwa

4-godzinne spotkania z młodzieżą i popołudniowe szkolenie dla nauczycieli.

Na terenie gminy działa 10 jednostek OSP. Na wyposażeniu strażaków ochotników znajduje się 11 samochodów pożarniczych. Pięć jednostek funkcjonuje w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W jednostkach OSP aktywnie działa ogółem 193 osób.

W ramach projektu „Poprawa bezpieczeństwa w Gminie Dwikozy” zakupiono średni samochód strażacki oraz przenośną pompę szlamową o wydajności 2000 l/min dla Ochotniczej Straży Słupczy, pozyskano również zestaw hydrauliczny dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej Mściów – Nowy Kamień oraz 5 zestawów PSP - R1 dla jednostek OSP Gałkowice, OSP Winiarki, OSP Nowe Kichary, OSP Romanówka i OSP Garbów oraz 2 szt. defibrylatorów dla jednostek OSP Winiary i OSP Dwikozy. Sprzęt pozyskano w ramach dotacji Funduszu Sprawiedliwości. Pozyskano przyczepę pompową LWT 250 K i zespół pompy szlamowej z wyposażeniem dla jednostki Mściów – Nowy Kamień zakupioną przez Urząd Gminy w ramach dotacji Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

W miesiącu marcu przeprowadzono dla dzieci i młodzieży Turniej Wiedzy Pożarniczej.

W miesiącu wrześniu Komendant Gminny ZOSP RP w Dwikozach przeprowadził pogadanki w szkołach na temat bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

W ramach poprawy bezpieczeństwa na drogach wykonano:

- remont dróg gminnych na ogólnej długości 630 mb na kwotę 427 799,61 zł;
- modernizację i przebudowę dróg gminnych na długości 9 063 mb na kwotę 2 763 308,52 zł;
- przebudowę drogi wojewódzkiej nr 777 na terenie gminy Dwikozy na długości 2 045 mb na kwotę 4 952 343,60 zł.

Działania podjęte w Publicznym Gimnazjum w Dwikozach w celu podniesienia poprawy bezpieczeństwa uczniów w szkole w roku 2018:

- Udział młodzieży gimnazjalnej w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”;
- Realizacja programu: „Przeciwdziałanie przemocy i agresji w szkole”;
- Propagowanie idei czynnego wypoczynku, uprawiania sportu, zdrowego odżywiania się, pracy i wypoczynku w ramach realizowanego programu „Europejski kodeks walki z rakiem”;

- Przeprowadzenie przez mł. asp. Piotra Janusa z Komisariatu Policji w Dwikozach prelekcji dla uczniów na temat cyberprzemocy, zagrożeń jakie niesie Internet i skutków łamania prawa;
- Stała współpraca z Komisariatem Policji w Dwikozach w zakresie poprawy bezpieczeństwa uczniów oraz prewencji;
- Współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi;
- Stałe konsultacje dotyczące funkcjonowania uczniów objętych opieką kuratora sądowego, ustalanie zasad oddziaływań pedagogicznych;
- Realizowanie we współpracy z Sanepidem programu „Trzymaj formę” mającego na celu promowanie zdrowego stylu życia zapobiegającego negatywnym zjawiskom wśród młodzieży;
- Wszechstronna współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu w celu diagnozowania potrzeb uczniów i przeciwdziałanie zjawiskom agresji i autoagresji;
- Realizowanie przez wychowawców i pedagoga szkolnego na lekcjach wychowawczych zadań wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego oraz „Programu przeciwdziałania niebezpiecznym sytuacjom i wypadkom uczniów oraz wdrożenie uczniów do przestrzegania bhp”;
- Natychmiastowe reagowanie na zjawiska przemocy, autoagresji kierowanie sprawy do sądu rodzinnego, propozycja konsultacji ze specjalistami;
- Organizacja różnych form wycieczek krajowych i zagranicznych (wycieczki piesze, autokarowe) mających na celu m.in. nabycie umiejętności alternatywnych form spędzania wolnego czasu, bezpiecznego udziału w ruchu i bezpiecznych zachowań;
- Realizacja programu profilaktyki zintegrowanej o szerokim spektrum „Archipeląg skarbów” dla uczniów klas II i III w dn. 26-27.04.2018 r. obejmującego dwa 4-godzinne spotkania z młodzieżą i popołudniowe szkolenie dla nauczycieli, a następnie dla rodziców. Program został zrealizowany przez Fundację Wychowanie i Profilaktyka im. Jana Pawła w Busku Zdroju;
- Przeprowadzenie próbnej ewakuacji uczniów i pracowników z obiektu gimnazjum z udziałem Państwowej Straży Pożarnej w dn. 23.10.2018 r.;
- Propagowanie wśród uczniów zasad właściwego zachowania, kultury osobistej, społecznego współżycia, uwalnianie na potrzeby i uczucia innych poprzez działalność prowadzoną przez szkolne koło wolontariatu i udział w akcjach „Wielka zbiórka książek 2018” dla pacjentów szpitali oraz „Gorączka złota i srebra”;

W roku 2018 na terenie Gminy Klimontów przeanalizowano oraz ponownie wyznaczono miejsca zagrożone przestępczością i wykroczeniami na terenie Gminy Klimontów, dostosowując zadania, a także dyslokację służb porządkowych i policyjnych:

- Targowisko Gminne przy ul. Sandomierskiej (tzw. Tenczynopol);
- Zalew i Kąpielisko w Szymanowicach Dolnych;
- odcinki dróg: droga krajowa nr 9 (od m. Goźlice do m. Borek Klimontowski), droga wojewódzka nr 758 (od m. Byszów do m. Konary Kolonia);
- Stacja Paliw przy drodze krajowej nr 9;
- teren szkół podstawowych oraz Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych;
- rejon sklepów, barów i restauracji posiadających zezwolenie na sprzedaż alkoholu;
- rejon cmentarzy parafialnych: w Klimontowie, Olbierzowicach oraz Goźlicach;
- rejon Stadionu Sportowego LKS „KLIMONTOWIANKA”;
- obszar rzek i cieków wodnych z zagrożeniem powodziowym na terenie gminy Klimontów;

Na terenie gminy Klimontów, szczególnie na obszarach wiejskich, wspierano działania sołectkie (wzajemna pomoc sąsiedzka), organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, Kół Gospodyń Wiejskich działających prospołecznie na rzecz bezpieczeństwa.

W czasie debat społecznych Policja prowadziła prelekcje w obszarze przeciwdziałania patologiom społecznym, cyberprzestępstwom, przestępczości narkotykowej oraz o charakterze profilaktycznym - wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi – z uwzględnieniem wniosków z analizy zagrożeń społecznych (mapa zagrożeń).

W minionym roku ujawniono przypadki przemocy w 15 rodzinach, zostały one objęte Programem Niebieskiej Karty i pomocą w zakresie prawnym i psychologicznym.

We wszystkich szkołach oraz przedszkolach przedstawiciele Policji prowadzili spotkania i szkolenia związane z bezpieczeństwem w czasie drogi do szkoły, zabaw na świeżym powietrzu i w domu.

Organizowano cykliczne rajdy rowerowe i imprezy: „Dzień Dziecka”, „Ofiaruj Dzieciom Wakacje”. Celem nadrzędnym tych działań była poprawa stanu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Klimontów aktywnie i praktycznie przedstawiały działania w zakresie bezpieczeństwa (pokazy sytuacyjne dla dzieci i młodzieży) oraz profilaktyki (czujki czadu i dymu).

Jednostki OSP działające na terenie gminy systematycznie uczestniczyły w szkoleniach branżowych, uzupełniały wyposażenie sprzętu i umundurowania.

Pozyskano samochody pożarnicze:

- OSP Konary – Volkswagen Transporter;
- OSP Pokrzywianka – Mercedes Benz;
- OSP Byszów – Mercedes Benz.

Gmina Klimontów współfinansowała dla jednostek OSP na terenie objętym zasięgiem działania zakup umundurowań osobistych oraz remonty garaży w remizach OSP: Klimontów, Konary, Beradz, Goźlice, Zakrzów. Współpracowano z ratownikami na Kąpielisku w Szymanowicach Dolnych w celu utrzymania bezpieczeństwa w czasie wypoczynku nad wodą.

W szkołach i przedszkolach Strażacy OSP Klimontów oraz Policjanci z Komendy Policji w Koprzywnicy przeprowadzali pogadanki na temat udzielania pierwszej pomocy oraz bezpiecznego zachowania, rozdawano dzieciom i młodzieży odblaski. W miesiącach zimowych prowadzony był Program „Bezpieczne Ferie”, a w miesiącach letnich prowadzony był Program „Bezpieczne Wakacje”.

Zainstalowany monitoring wizyjny na terenie Klimontowa jest systematycznie doglądany i sprawdzany – w wielu przypadkach nagrania przyczyniają się do wyjaśnienia przez Policję kontrowersyjnych zdarzeń (np. przebieg wypadków drogowych lub nieodpowiednie zachowania mieszkańców).

W wielu sołectwach przeprowadzono remont przystanków autobusowych i uprzątnięto teren przyległy do przystanków. Natomiast w 4 sołectwach umieszczono nowe wiaty przystankowe (Klimontów, Nasławice, Pęczów i Pęchowiec). Poprawiono infrastrukturę drogową poprzez remont i budowę nowych nawierzchni dróg co wydatnie przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Wyremontowano oraz doposażono Targowisko Gminne (place, dojazdy, budynki, wiaty, boksy, oświetlenie).

W 2018 Urząd Gminy Łoniów:

W zakresie przeciwdziałania przestępczości i demoralizacji nieletnich GKRPA przy współpracy z policją dokonała kontroli wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajdujących się na terenie gminy w miejscu do spożycia i poza miejscem do spożycia.

W zakresie przeciwdziałania wszelkim przejawom patologii wśród młodzieży współpracowano w organizowaniu różnych form spędzania wolnego czasu dla młodzieży, w tym również dla dzieci z rodzin patologicznych, dofinansowano różnego rodzaju wycieczki organizowane przez szkoły. Ponadto zorganizowano:

- X Halowy Turniej Piłki Nożnej dla młodzieży ponadgimnazjalnej z Gminy Łoniów;
- VIII Gminny Turniej Szkół Podstawowych w Mini Piłkę Nożną;
- VIII Gminny Turniej Szkół Podstawowych w Piłkę Siatkową;
- XVII Gminny Turniej Tenisa Stołowego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Łoniów;
- kolonię letnią dla dzieci z terenu gminy, na której realizowano program profilaktyczny;
- zakupiono sprzęt sportowy, którym doposażono świetlice wiejskie.

Odbywały się spotkania GKRPA z dziećmi i młodzieżą z terenu gminy we wszystkich szkołach i przedszkolach z okazji Gminnego Dnia Dziecka. W szkołach odbyły się teatryki, konkursy, pogadanki, warsztaty, programy profilaktyczne nt. „Uczymy się odpowiedzialności za siebie, innych i otoczenie” i „Gminny Konkurs o zdrowiu”. Gmina po raz dziesiąty przystąpiła do ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej pt. „Zachowaj trzeźwy umysł”, siedem osób zostało wyróżnionych, jedna została laureatem. W miejscach dużych skupisk młodzieży rozwieszono plakaty, ulotki nt. „Nie przegraj życia”, „Emocje pod kontrolą”, „W zdrowym ciele zdrowy duch”, „Stop napojom energetycznym w szkole”, „Bądź dorosłym nie stawiaj nieletnim”, Rodzicu, dziecko jest dzieckiem nie potrzebuje alkoholu”, „Mamo, tato dajcie przykład”, „Alkohol ? - Nawet nie próbuj”, Gmina Łoniów – łączy pokolenia.

W zakresie przeciwdziałania przestępstwom przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu:

- Do GKRPA wpłynęły wnioski o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego wobec powyższego przeprowadzono rozmowy i dialogi motywujące z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz skierowano na badanie przez biegłego w celu ustalenia stopnia uzależnienia;
- Na bieżąco szczególnie z naciskiem na godziny wieczorowo-nocne legitymowano osoby w rejonach zagrożonych przestępczością w czasie służb patrolowych i obchodowych. Ponadto odbywała się kontrola zabezpieczenia obiektów handlowych i użyteczności publicznej, która miała na celu eliminowanie nieprawidłowości zabezpieczeń tych obiektów;
- Komisja Bezpieczeństwa Publicznego, Ochrony Przeciwpożarowej i Rolnictwa Rady Gminy w Łoniowie dokonała przeglądu szkół pod kątem bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym:

- Patrole Policji z Komisariatu Policji w Koprzywnicy, Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Sandomierzu prowadzili akcję i częste kontrole w miejscach występowania zagrożeń w ruchu drogowym. Podczas kontroli drogowych badany jest stan trzeźwości użytkowników dróg oraz sprawdzany jest stan techniczny pojazdów oraz prowadzone są kontrole prędkości z użyciem videorejestratora prędkości ze szczególnym uwzględnieniem dróg krajowych Nr 9 i Nr 79;
- W miesiącu kwietniu został zorganizowany na szczeblu gminnym ogólnopolski konkurs wiedzy o ruchu drogowym przez GKRPA przy współpracy GOK. GKRPA zakupiła na ten konkurs nagrody;
- Prowadzone były działania przez dzielnicowego w placówkach oświaty pod względem propagowania zagrożeniem w ruchu drogowym, jak i zagrożeniem wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Weryfikowano miejsca naniesione przez obywateli na krajową mapę zagrożeń bezpieczeństwa.

W zakresie zmniejszenia zagrożenia pożarowego:

- Przy współpracy Komendy Powiatowej PSP w Sandomierzu przeszkolono jednostki OSP z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz jednostki typu „S” nie wchodzące w skład KSRG;
- Co roku Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Łoniowie organizuje Turniej Wiedzy Pożarniczej w szkołach podstawowych i gimnazjach;
- W okresie wiosny rozwieszono Plakaty pod nazwą „Nie wypalaj traw”.

W zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego odbył się okresowy wiosenny przegląd wałów przeciwpowodziowych oraz przepompowni przez PGW Wody Polskie.

Na terenie Gminy Obrazów funkcjonują 4 Szkoły Podstawowe w miejscowościach Obrazów, Bileza, Kleczanów i Głazów. Dla zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa w czasie drogi do szkoły większość dzieci i młodzieży jest dowożona do szkół, co minimalizuje wypadki z udziałem pieszych bądź rowerzystów. W 2018 r. nie było żadnych zdarzeń. W celu poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w drodze do i ze szkoły corocznie w szkołach prowadzone są pogadanki i spotkania z udziałem funkcjonariuszy Policji na temat bezpiecznego poruszania się po drogach indywidualnie i grupowo oraz korzystania ze środków komunikacji zbiorowej, a także o innych zagrożeniach.

Na terenie Gminy Obrazów w 2018 roku w celu poprawy komunikacji lokalnej pokryto nawierzchnią asfaltową 6,2 km dróg. W m. Lenarczyce wybudowano chodnik dla pieszych o dł. 200 mb. W celu poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu na terenie gminy częściowo zmodernizowano oświetlenie uliczne poprzez montaż dodatkowych lamp w miejscowościach: Chwałki – 7 szt., Kleczanów - 3 szt., Rożki - 2 szt., Komorna - 3 szt. i Świątniki - 2 szt.

W ramach organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy udostępniane są świetlice wiejskie, które cyklicznie doposażone są w sprzęt sportowy i rekreacyjny. W siłowni wyposażone są świetlice w m. Obrazów, Świątniki, Bileza, Dębiany, Komorna, Węgrce Panieńskie, Głazów, Jugoszów. W m. Rożki i Węgrce Panieńskie w 2018 roku oddano do użytku siłownię zewnętrzne. Na terenie gminy funkcjonują 4 place zabaw dla dzieci w m: Obrazów, Dębiany Chwałki i Świećca oraz plac rekreacyjny w Bilczy.

Głównym celem doposażenia świetlic, a także ich modernizacji jest to, aby młodzież miała gdzie się spotykać i bezpiecznie spędzać czas wolny. W trosce o sportowców wspólnie ze Stowarzyszeniem Gminny Klub Sportowy "GKS Obrazów" wspierany jest rozwój piłki nożnej. Drużyna seniorów GKS Obrazów bierze udział w ligowych rozgrywkach klasy B, a 2 drużyny młodzieżowe: Orlik młodszy i Młodzik młodszy występują w rozgrywkach klasy okręgowej.

W m-cu czerwcu przy Szkole Podstawowej w Bilczy odbył się Festyn Dziecięcy w ramach gminnych obchodów Dnia Dziecka, a w Komornej w m-cu lipcu zorganizowano festyn pod nazwą „Bezpieczne Wakacje” przeznaczony dla dzieci i młodzieży z terenu gminy. Obydwie imprezy odbyły się przy współudziale Urzędu Gminy, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także Komendy Powiatowej Policji i Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej oraz jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy.

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb jednostki, Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się pomocą dla osób będących w trudnej sytuacji materialnej. Łącznie w 2018 r. z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrazowie skorzystało 476 osób. Pomoc taka obejmuje także rodziny patologiczne, gdzie głównym czynnikiem szkodliwym jest alkohol.

W sytuacjach, gdy ktoś w znaczącym stopniu nadużywa alkoholu sprawa jest kierowana do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a Komisja kieruje taką osobę na rozmowę i terapię do Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin. W 2018 r. do punktu zostało wezwanych 18 osób nadużywających alkoholu.

Na terapię z Pedagogiem ds. Profilaktyki Uzależnień, którą prowadzi Punkt Konsultacyjny uczęszczają nie tylko osoby wezwane, ale także potrzebujące motywacji w walce z uzależnieniem alkoholowym własnym lub współmałżonka. Głównym celem i zadaniem jest motywowanie takich osób do ograniczenia spożycia alkoholu, a przede wszystkim dotarcie do nich, aby pod jego wpływem nie prowadzili pojazdów i maszyn lub w inny sposób zagrażali zdrowiu i bezpieczeństwu swoich najbliższych i innych mieszkańców gminy.

Osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej udzielana jest pomoc rzeczowa w postaci produktów żywnościowych pozyskiwanych z Banku Żywności. Z pomocy tej w 2018 roku skorzystało dwukrotnie w ciągu roku 450 osób. Pomocy w postaci dotacji na zakup opału udzielono 58 rodzinom, a 8 osobom przyznano zasiłek celowy na zakup opału. Zasiłek celowy i specjalny z OPS otrzymało 24 osoby. Bezpłatnym dożywianiem w szkole objętych było 192 dzieci.

W Gminie Obrazów opracowany jest program szkolenia ludności w zakresie powszechnej samoobrony. W 2018 roku przeprowadzono szkolenie dla ludności – (sołtysów) z zakresu powszechnej samoobrony na temat: „Ochrona ludności w świetle obowiązujących przepisów”.

Na terenie Gminy Samborzec w ramach podjętych działań funkcjonariusze Policji, strażacy PSP i OSP brali czynny udział w propagowaniu zasad bezpieczeństwa wśród młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy. Funkcjonariusze obecni byli również podczas imprez rekreacyjno-sportowych organizowanych na terenie gminy.

Wszelkie zachowania aspołeczne zgłaszane przez mieszkańców do urzędu, dotyczące głównie złych zachowań na placach rekreacyjnych i dotyczące dewastacji tych placów były niezwłocznie przekazywane dzielnicowemu celem zwiększenia patroli w tych miejscach.

Corocznie, przy współpracy Komendy Powiatowej Policji oraz KP PSP w Sandomierzu, organizowany jest Gminny Dzień Dziecka, podczas którego prowadzone są konkursy dla młodzieży związane z propagowaniem bezpieczeństwa w ruchu drogowym i bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Zarząd Gminny ZOSP RP w Samborcu we współpracy z KP PSP w Sandomierzu i urzędem gminy zorganizował turniej wiedzy pożarniczej, w którym uczestniczyła młodzież z terenu gminy.

Przez cały rok udostępnione są świetlice w remizach strażackich, w których młodzież spędza wolny czas na grach i zabawach i pogadankach ze strażakami.

Kolejny raz zaobserwowaną negatywną sprawą na terenie gminy jest zwiększona ilość pożarów traw na nieużytkach rolniczych w okresie wiosenno-letnim, jednak w porównaniu z rokiem ubiegłym dał się zauważyć lekki ich spadek. Prowadzone kampanie informacyjne i propagandowe pn. „Stop wypalaniu traw” zaczęły przynosić oczekiwany skutek.

W roku 2018 zakupiono lekki samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP Śmiechowice, 25 druhow z jednostek OSP odbyło przeszkolenie podstawowe dla strażaków OSP. Wszystkie jednostki OSP zostały wyposażone w sprzęt do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej przy udziale środków z Funduszu Sprawiedliwości i środków finansowych gminy. W chwili obecnej przygotowane do podjęcia działań ratowniczo-gaśniczych jest 7 jednostek OSP.

Na terenie Gminy Wilczyce funkcjonują Szkoła Podstawowa w Wilczycach, której organem prowadzącym jest Gmina oraz Szkoły Podstawowe w Darominie, Radoszkach i Łukawie, których organami założycielskimi i prowadzącymi są stowarzyszenia.

Samorząd Gminny wspólnie z placówkami oświaty działa aktywnie w kwestii podniesienia poziomu bezpieczeństwa w samych szkołach oraz ich otoczeniu. Remonty wymagające szybkiego działania w związku z zagrożeniem zdrowia i życia uczniów zawsze zgłaszane są przez dyrekcję szkoły do Urzędu Gminy w Wilczycach i nadawany jest bieg sprawie polegający na natychmiastowym usunięciu zagrożenia.

Dla zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa w czasie drogi do szkoły, jak również drogi ze szkoły do domu, większość dzieci i młodzieży jest dowożona, co minimalizuje wypadki z udziałem pieszych i rowerzystów.

W kwestii współpracy na rzecz bezpieczeństwa samorząd wspólnie ze szkołami organizuje turnieje sportowe. Turnieje i zawody sportowe są organizowane najczęściej w dni, kiedy przypadają tzw. święta uczniowskie jak: Dzień Dziecka lub Dzień Wiosny. Główna przyczyna organizowania zawodów sportowych w takie właśnie dni ma na celu odwieść uczniów od spędzania tego czasu na wagarach poza szkołą, gdyż spotkania młodzieży na wagarach często łączą się ze spożywaniem alkoholu.

W szkołach odbywają się dodatkowe zajęcia zgodnie z zainteresowaniem uczniów, a także zajęcia sportowe z zakresu piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki ręcznej oraz kolarstwa.

W 2018 r. zrealizowano następujące inwestycje:

- Remont drogi gminnej nr 395019 T Wilczyce –Bugaj (wysypisko śmieci) na odcinku od km 0+000 do km 0+800 i od km 2+734 do km 2+904 w miejscowości Wilczyce i Bugaj;
- Remont drogi gminnej nr 395054 T Przewody – Bugaj na odcinku od km 0+000 do km 0+410 w miejscowości Bugaj;
- Przebudowa drogi wewnętrznej (nr ewid. działek 367/2 i 1171) od km 0+000 do km 0+330 w msc. Wilczyce;

- Remont drogi gminnej nr 395006 T Tułkowice - Przewody od km 0 +560 do km 1 + 800 w msc. Tułkowice i Przewody;
- Remont drogi gminnej nr 395007 T Tułkowice - Wilczyce od km 0+700 do km 1+ 300 w miejscowości Wilczyce i Tułkowice;
- Remont drogi gminnej Ostra Góra- Jakubówka (nr ewid. działki 470) od km 0+000 do km 0+545 w msc. Wilczyce;
- Remont drogi gminnej nr 395013 T Daromin - Daromin Gościniec od km 0 +000 do km 0 +617 w msc. Daromin;
- Remont drogi gminnej nr 395065 T Pęczyny koło od km 0 +000 do km 0 + 995 w msc. Pęczyny;
- Remont drogi gminnej Nr 395018 T Przewody – Przewody Kolonia od km 2+840 do km 3+ 052;
- Remont drogi wewnętrznej (nr ewid. działki 774) od km 0+000 do km 0+320 w miejscowości Wilczyce;

W ramach zadań wspólnych zostały zrealizowane:

- Remont drogi powiatowej nr 0750 T Wilczyce –Romanówka w miejscowości Wilczyce od km 0+552 do km 1+100;
- Remont drogi powiatowej nr 0736T Bożęcín – Kleczanów od km 0+669 do km 1+300;
- Remont drogi powiatowej nr 0768 T Sobótka- Wilczyce w miejscowości Wilczyce od km 0+767 do km 2+803;
- Wykonano odtworzenie z pogłębieniem rowu przy drodze powiatowej w msc. Wilczyce na odcinku od apteki w kierunku Przewód.

Przebudowano przepompownię wody na stację wodociągową w msc. Łukawa, uruchomiono pierwsze w historii gminy własne ujęcie wody do celów komunalnych i socjalno- bytowych. Wybudowano nowy budynek rekreacyjno–sportowy w Wilczycach. Zakupiono komplet zadaszeń sportowych dla zawodników rezerwowych na stadionie sportowym w Wilczycach. Wybudowano altanę przy remizie OSP w Radoszkach. Wykonano nowe ogrodzenie remizy OSP w Tułkowicach. Ponadto zostały doświetlone: droga krajowa w miejscowości Wysiadłów, droga wewnętrzna także w Wysiadłowie za sklepem - składem materiałów budowlano rolniczych, drogi wewnętrzne i gminne w Radoszkach, Wilczycach, Pielaszowie oraz pozostałych miejscowościach.

W ramach organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy dokonywane jest cykliczne doposażenie świetlic w nowoczesny sprzęt sportowy. Każda z świetlic funkcjonujących na terenie gminy wyposażona jest w stolik, krzesła, telewizor oraz gry zręcznościowe.

Na terenie gminy funkcjonują place zabaw służące najmłodszym mieszkańcom. Są miejscem bezpiecznej zabawy, gdzie również rodzice mogą się zrelaksować i odpocząć bez obaw o bezpieczeństwo swoich dzieci, ponieważ tereny placów zabaw są ogrodzone. Place znajdują się w centrach wsi, aby dostęp do nich był ułatwiony dla wszystkich mieszkańców.

Dzięki tym inwestycjom stworzone zostały możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu oraz został zapewniony wszechstronny rozwój dzieci. Zabawa to istotny element w procesie rozwoju dziecka. Podczas zabawy dzieci poznają siebie i zdobywają wiedzę na temat otaczającego ich świata. Zapewnienie im jak najlepszych warunków do zabawy, nabywania umiejętności społecznych i zdolności komunikacji, rozwijania osobowości i sprawności psychomotorycznej, pobudzenia wyobraźni i poczucia przestrzeni jest kwestią priorytetową w rozwoju i integracji społeczeństwa. Stworzone place zabaw pomagają wykształcić u dzieci potrzebę i nawyk aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu. Ponadto stały się miejscem, w którym w sposób bezpieczny i kontrolowany przez dorosłych dzieci będą mogły się bawić, wypoczywać i rywalizować oraz rozwijać swoją sprawność fizyczną i umysłową.

Głównym celem doposażenia świetlic, a także ich modernizacji jest to, że młodzież ma miejsce gdzie może się spotykać i bezpiecznie korzystać ze sprzętów będących na wyposażeniu świetlic. Młodzi mieszkańcy dzięki temu nie włączają się po drogach, przystankach itp. Szczególnie w wieczory dni wolnych od nauki.

W trosce o sportowców wspólnie ze Stowarzyszeniem Ludowy Klub Sportowy „HURAGAN” wspierany jest rozwój piłki nożnej. Większość z młodych zawodników pochodzi z rodzin patologicznych, dla których gra zespołowa jest jedynym sposobem oderwania się od szarej rzeczywistości i kształtowanie się osobowości z wykluczeniem uzależnień od środków szkodliwych dla życia i zdrowia.

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb jednostki, która jest samotną, schorowaną i starszą osobą lub osobą nieporadną życiowo Gmina poprzez Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się takimi ludźmi. Pomoc jaką świadczy OPS opiera się w szczególności na wielorakich działaniach mających na celu zadbanie o zdrowie i życie osób będących w trudnej sytuacji. Pomoc taka obejmuje rodziny patologiczne, gdzie głównym czynnikiem szkodliwym jest alkohol. W sytuacjach, gdy ktoś w znaczącym stopniu nadużywa alkoholu sprawa zostaje skierowana do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na terenie gminy działa Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Ich Rodzin, który stanowi „organ” pomocniczy dla Gminnej Komisji. W 2018 r. do Punktu zostało wezwane ok. 20 osób.

Na terenie Gminy Wilczyce funkcjonuje także Zespół Interdyscyplinarny, którego głównym celem jest diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz wyeliminowanie zjawiska przemocy ze środowiska lokalnego.

W dniu 30.11.2018 r. przeprowadzono ćwiczenie teoretyczne i praktyczne z zakresu działań zabezpieczenia przed powodzią.

W dniu 15.05.2018 r. przeprowadzono szkolenie dla Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego dot. podstawowych zadań związanych z działalnością Zespołu na szczeblu gminy.

W dniu 28.08.2018 r. przeprowadzono szkolenie dla ludności - sołtysów dotyczące powodzi i gradobicia.

W 2018 r. realizowano również konkursy dla dzieci i młodzieży dot. tematyki przeciwpożarowej oraz zapobiegania patologiom społecznym. Ponadto przesłano do przedsiębiorców i sprzedawców materiały (plakaty, ulotki) dotyczące warunków sprzedaży napojów alkoholowych.

W każdy czwartek w godz. 9:00 – 11:00 działa Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Ich Rodzin.

W 2018 roku Powiat Sandomierski sfinansował program profilaktyczny dla młodzieży po nazwą „Nie zmarnuj swojego życia”. W programie udział wzięli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w Sandomierzu:

- I LO Collegium Gostomianum – 300 osób;
- II LO im. Tadeusza Kościuszki – 174 osoby;
- Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich – 240 osób;
- Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących – 40 osób.

Celem programu była profilaktyka uzależnień, uświadamianie młodzieży zagrożeń związanych z używkami, praca nad postawami młodzieży i zachęcenie do rozwijania swoich zainteresowań. Projekt obejmował 90 minutowe spotkania dwóch raperów z młodzieżą, którzy przedstawiali swoje historie, z muzyką w tle, konkursami. Występ podkreślał autorytet grona pedagogicznego oraz promował uniwersalne wartości w życiu.

Starostwo Powiatowe wspólnie z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sandomierzu zorganizowało szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla dzieci pt. „Bieg po zdrowie”, „Czyste Powietrze Wokół Nas”, „Nie pal przy mnie, proszę”, i „Znajdź właściwe rozwiązanie”. W trakcie spotkania przeprowadzono dyskusję na temat związany z problemem palenia tytoniu i e-papierosów oraz dokonano dystrybucji materiałów edukacyjnych. Ponadto lekarz przeprowadził wykład dotyczący szkodliwości palenia tytoniu i pozytywnych aspektów aktywności fizycznej. Pod tym kątem w Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich oraz w II LO w Sandomierzu z okazji obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia przeprowadzono edukację młodzieży na temat szkodliwości palenia wraz z konkursem, na który nagrody ufundował Starosta Sandomierski.

Z Okazji Światowego Dnia AIDS Starosta Sandomierski ufundował trzy nagrody dla młodzieży biorącej udział w szkoleniu i konkursie. Zweryfikowano, że każda najdrobniejsza nagroda dla młodzieży wpływa zachęcająco i aktywizuje uczestnictwo w prowadzonej edukacji.

Sandomierski Klub „Amazonki”, w ramach przeprowadzonego przez Zarząd Powiatu otwartego konkursu ofert na realizację zadania w zakresie Ochrona i promocja zdrowia otrzymał dotację na dofinansowanie działania pt. „Kompleksowe wsparcie dla kobiet po mastektomii piersi w Powiecie Sandomierskim” w kwocie 3 000 tys. zł. Grupa docelowa to 30 kobiet, które wzięły udział w fizjoterapii, profilaktyce zdrowotnej i zorganizowanych zajęciach z aktywności fizycznej oraz w spotkaniu i w zajęciach zorganizowanych z psychologiem, w ramach zwalczania stresu i radzenia sobie z chorobą.

W kwietniu 2018 roku zakupiono 500 sztuk opasek odblaskowych za kwotę 676,50 zł propagujących akcję „Nie! Wypalaniu traw!”.

W dniu 14 września 2018 roku odbyły się ćwiczenia Powiatowego i Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego pk. „Koprzywnica 2018”. Tematem ćwiczenia było „Prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych w obiektach kultu religijnego z elementami działań z zakresu ratownictwa technicznego i wodnego”. Ćwiczenia miały na celu doskonalenie umiejętności współdziałania wszystkich służb ratowniczych z terenu powiatu, sprawdzenie procedur postępowania w wypadkach zagrożenia życia i zdrowia oraz doskonalenie współpracy członków Powiatowego i Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

3. W 2018 r. Zarząd Dróg Powiatowych w Sandomierzu z siedzibą w Samborcu zrealizował wiele zadań inwestycyjnych na terenie naszego powiatu:

a) W ramach dofinansowania z Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów przebudowano ulicę Mickiewicza w Sandomierzu (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 732 mb).

Wartość zadania: 1 882 419,88 zł, w tym udział powiatu: 188 242,44 zł.

b) W ramach dofinansowania z Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej przebudowano ulicę Żeromskiego w Sandomierzu (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 614 mb, wykonanie chodników na odcinku 1228 mb wraz z wykonaniem kanalizacji deszczowej).

Wartość zadania: 2 857 059,69 zł, w tym udział powiatu: 778 529,85 zł.

c) W ramach dofinansowania z rezerwy celowej budżetu państwa związanej z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych przebudowano 12 dróg:

- drogę powiatową Nr 0736 T w miejscowościach Kleczanów, Bożęcín, Daromin (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 1103 mb),
- drogę powiatową Nr 0737 T w miejscowościach Zdanów, Jugoszków (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 260 mb),
- drogę powiatową Nr 0739 T w miejscowości Świącica (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 628 mb),
- drogę powiatową Nr 0743 T w miejscowościach Buczek, Wyspa, Wygoda (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 2546 mb),
- drogę powiatową Nr 0750 T w miejscowości Wilczyce (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 548 mb),
- drogę powiatową Nr 0768 T w miejscowości Wilczyce (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 1316 mb),
- drogę powiatową Nr 0781 T w miejscowości Ułanowice (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 1806 mb),
- drogę powiatową Nr 0801 T w miejscowościach Milczany, Andruszkowice (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 1110 mb),
- drogę powiatową Nr 0805 T w miejscowości Przewłoka (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 422 mb),

- drogę powiatową Nr 0807 T w miejscowościach Niedźwice, Koprzywnica (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 665 mb),
- drogę powiatową Nr 0845 T w miejscowości Beszyce (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 741 mb),
- drogę powiatową Nr 0852 T w miejscowościach Malice, Polanów (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 1200 mb),

Wartość zadań: 3 180 361,65 zł, w tym udział powiatu: 315 952,74 zł.

d) W ramach inwestycji wspólnych z udziałem gmin wykonano:

z udziałem Gminy Dwikozy:

- wykonanie zatoki postojowej z nawierzchni bitumicznej w ciągu drogi powiatowej Nr 0751 T w miejscowości Gałkowice,
- wykonanie nawierzchni bitumicznej na odcinku 30 mb oraz chodnika na odcinku 200 mb w ciągu drogi powiatowej Nr 0751 T w miejscowości Góry Wysokie,
- wykonanie chodnika w ciągu drogi powiatowej Nr 0754 T w miejscowości Dwikozy na odcinku 350 mb,
- wykonanie chodników w ciągu drogi powiatowej Nr 0756 T w miejscowościach Mściów, Kamień Łukawski na odcinku 500 mb oraz montaż studzienek ściekowych,
- ułożenie nawierzchni bitumicznej w ciągu drogi powiatowej Nr 0756 T w miejscowościach Mściów, Kamień Łukawski na odcinku 724 mb,
- wykonanie umocnienia rowu na odcinku 60 mb w ciągu drogi powiatowej Nr 0757 T w miejscowości Nowy Kamień.

z udziałem Gminy Klimontów:

- wykonanie chodnika na odcinku 344 mb w ciągu drogi powiatowej Nr 0796 T w miejscowości Goźlice.

z udziałem Gminy Koprzywnica:

- wykonanie nawierzchni z destruktu w ciągu drogi powiatowej Nr 0799 T w miejscowości Koprzywnica.

z udziałem Gminy Łoniów:

- ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 385 mb w ciągu drogi powiatowej Nr 0809 T w miejscowości Świniary.

z udziałem Gminy Samborzec:

- ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 75 mb w ciągu drogi powiatowej Nr 0801 T w miejscowości Milczany,
- wykonanie chodnika na odcinku 80 mb w ciągu drogi powiatowej Nr 0803 T w miejscowości Skotniki.

Wartość zadań: 1 038 444,42 zł, w tym udział powiatu: 519 222,22 zł.

Wykonano również:

- nawierzchnię tłuczniową oraz nawierzchnię z destruktu w ciągu drogi powiatowej Nr 0799 T w miejscowości Wielogóra,
- bariery energochłonne w ciągu drogi powiatowej Nr 0752 T w miejscowości Góry Wysokie.

Wartość zadania: 154 091,75 zł.

e) W 2018 r. wykonano oznakowanie poziome ulic oraz dróg powiatu sandomierskiego o łącznej powierzchni 2000,80 m².

Wartość zadania – 26 158,73 zł.

f) W 2018 r. wykonano oznakowanie pionowe ulic oraz dróg powiatu sandomierskiego.

Wartość zadania – 113 504,40 zł.

g) Przeprowadzono remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych dróg powiatowych z użyciem:

- emulsji asfaltowej i grysów dolomitowych w ilości 650 ton,
- masy mineralno – bitumicznej na gorąco w ilości 350 m².

Wartość zadania – 333 330,00 zł.

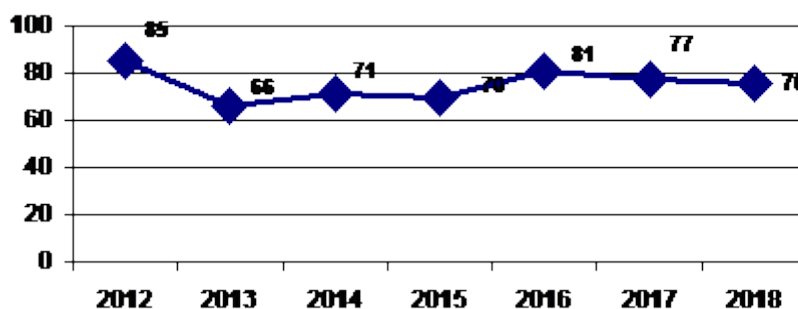
h) Zarząd Dróg Powiatowych ponadto wykonał zebranie nadmiaru ziemi z poboczy dróg, udrożnienie przepustów, odtworzenie rowów odwadniających, uzupełnienie oznakowania pionowego, malowanie mostów, wycinkę drzew, gałęzi, krzewów w miejscach, które stwarzają zagrożenie dla ruchu drogowego, wykaszanie pasów zieleni ulic i dróg oraz inne prace porządkowe na drogach.

i) W celu właściwego zabezpieczenia stanu nawierzchni dróg w okresie zimowym, Zarząd Dróg Powiatowych zlecił Przedsiębiorstwu Usług Drogowych w Opatowie odśnieżanie i zwalczanie śliskości na drogach na terenie powiatu sandomierskiego. Do zwalczania śliskości w sezonie 2018/2019 zgromadzono 1958 ton 30% mieszanki piaskowo – solnej.

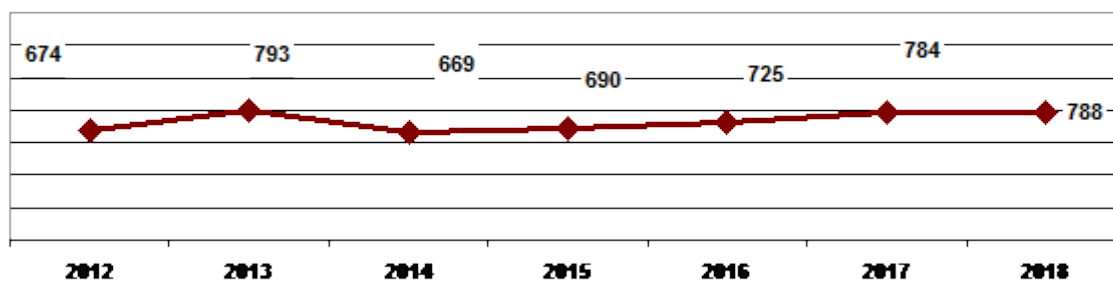
j) W celu poprawy stanu bezpieczeństwa drogowego, Zarząd Dróg Powiatowych ściśle współdziała z policją, przeprowadzając objazdy dróg powiatowych pod kątem oznakowania dróg, określenia miejsc niebezpiecznych, ograniczenia prędkości, ograniczenia tonażu.

Niemniej jednak w roku 2018 na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu odnotowano łącznie 864 zdarzeń drogowych, w tym 76 wypadków drogowych, w których śmierć poniosło 9 osób, a 104 osoby doznało obrażeń ciała. Doszło również do 788 kolizji drogowych. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, kiedy to zaistniało 864 zdarzeń drogowych, odnotowano spadek ogólnej liczby o 1, tj. o 0,1%.

LICZBA WYPADKÓW DROGOWYCH

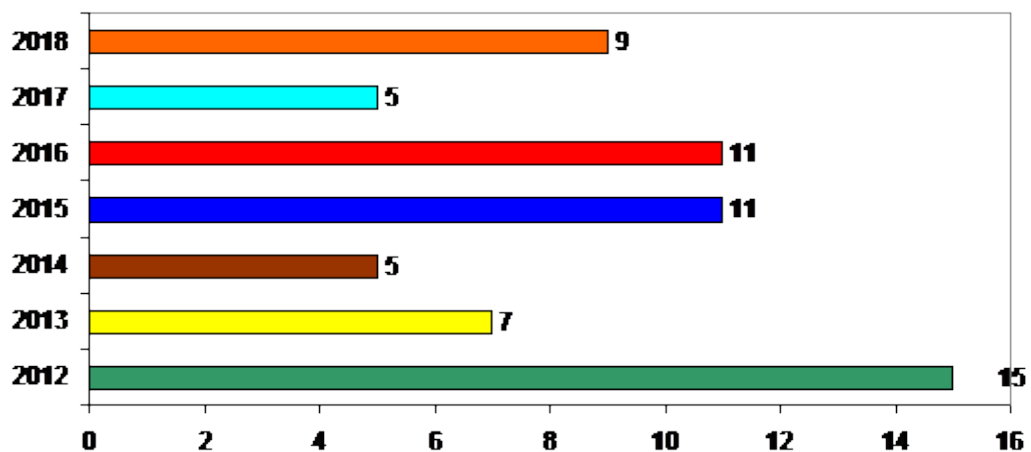
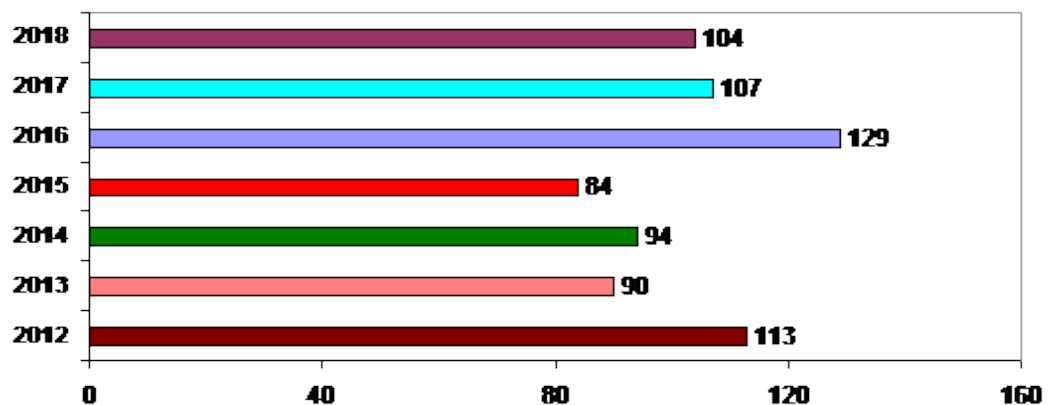

LICZBA KOLIZJI DROGOWYCH

Ponadto odnotowano:

- spadek wypadków drogowych o 1 tj. o 1,3% do 2017 r.,
- wzrost liczby osób zabitych o 4 tj. o 80% do 2017 r.,
- spadek liczby osób rannych o 3 tj. o 2,8% do 2017 r.,
- wzrost kolizji drogowych o 4 tj. o 0,5% do 2017 r.

LICZBA OFIAR ŚMIERTELNYCH**LICZBA RANNYCH****ROZMIESZCZENIE ZDARZEŃ DROGOWYCH W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE GMINY POWIATU SANDOMIERSKIEGO**

JEDNOSTKA	2017 r.				2018 r.			
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
Sandomierz	29	0	39	415	24	0	36	432
Dwikozy	4	0	5	50	9	0	12	44
Klimontów	8	2	12	59	11	3	14	55
Koprzywnica	6	0	8	27	4	0	5	42
Łonów	10	1	19	62	9	1	10	54
Obrazów	8	0	9	56	5	2	6	42
Samborzec	8	2	9	56	7	2	14	58
Wilczyce	2	0	3	30	2	1	1	31
Zawichost	2	0	3	29	5	0	6	30
Razem	77	5	107	784	76	9	104	788

UJAWNIALNOŚĆ NIETRZEŻWYCH KIERUJĄCYCH

Jednostka	2017 r.	2018 r.
-----------	---------	---------

	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem
WRD	42	30	17	5	94	42	33	15	8	98
OPI	30	4	2	0	36	19	5	1	1	26
KP Koprzywnica	9	7	1	0	17	10	2	3	0	15
KP Dwikozy	19	27	5	4	55	12	15	1	1	29
GW/SPP KWP Kielce	0	0	0	0	0	5	1	0	0	6
Ogółem	100	68	25	9	202	88	56	20	10	174

NIETRZEŹWI KIERUJĄCY WEDŁUG MIEJSCA UJAWNIENIA

Jednostka	2017r.					2018r.				
	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem
Sandomierz	36	7	9	0	52	27	9	4	5	45
Dwikozy	10	19	1	2	32	16	9	2	2	29
Klimontów	7	8	1	0	16	6	4	4	0	14
Koprzywnica	7	5	2	1	15	4	7	2	1	14
Łonów	6	8	2	0	16	9	4	2	1	16
Obrazów	14	2	2	1	19	9	9	2	1	21
Samborzec	7	5	2	1	15	11	6	4	0	21
Wilczyce	8	3	3	1	15	4	2	0	0	6
Zawichost	5	11	3	3	22	2	6	0	0	8
Ogółem	100	68	25	9	202	88	56	20	10	174

4. Operacyjny nadzór nad bezpieczeństwem w powiecie sandomierskim sprawowany jest przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu poprzez:

- współpracę ze służbami ratowniczymi oraz instytucjami współpracującymi, tj. Policją, Pogotowiem Ratunkowym, Pogotowiem Gazowym, Pogotowiem Energetycznym, Jednostką Wojskową, Pomocą Drogową i innymi,
- bieżącą kontrolę stanu zaopatrzenia wodnego miejscowości,
- kontrolę stanu dróg dojazdowych do obiektów mieszkalnych, zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów sakralnych,
- organizowanie ćwiczeń i szkoleń na obiektach na terenie powiatu sandomierskiego: szkolenia, ćwiczenia prowadzone są na wybranych obiektach, które stwarzają duże zagrożenie pod względem pożarowym, gdzie występują utrudnienia w ewakuacji ludzi i mienia,
- opracowywanie i wdrażanie planów zabezpieczenia miejscowości i miast w oparciu o analizy stanu zagrożenia pożarowego,
- wypracowanie skutecznych sposobów (algorytmów) postępowania Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP w zdarzeniach na terenie własnego obszaru chronionego (pożary, wypadki, awarie, utonięcia, zagrożenia chemiczne, ekologiczne),
- przedkładanie własnych opracowań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego władzom samorządowym,
- organizowanie ćwiczeń i pokazów, udział w imprezach na terenie powiatu,
- współpracę służb KP PSP z przedsiębiorstwami i zakładami na terenie miast i gmin w zakresie poprawy bezpieczeństwa pożarowego,
- kierowanie i dowodzenie związkami taktycznymi jednostek ochrony pożarowej tj. jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych i zastępami Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej biorącymi udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych na terenie powiatu.

W 2018 r. na terenie powiatu sandomierskiego jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczych Straży Pożarnych wyjeżdżały 984 razy. Ilość powstałych zdarzeń w w/w okresie 2018 r. w odniesieniu do analogicznego okresu roku 2017 przedstawia poniższa tabela:

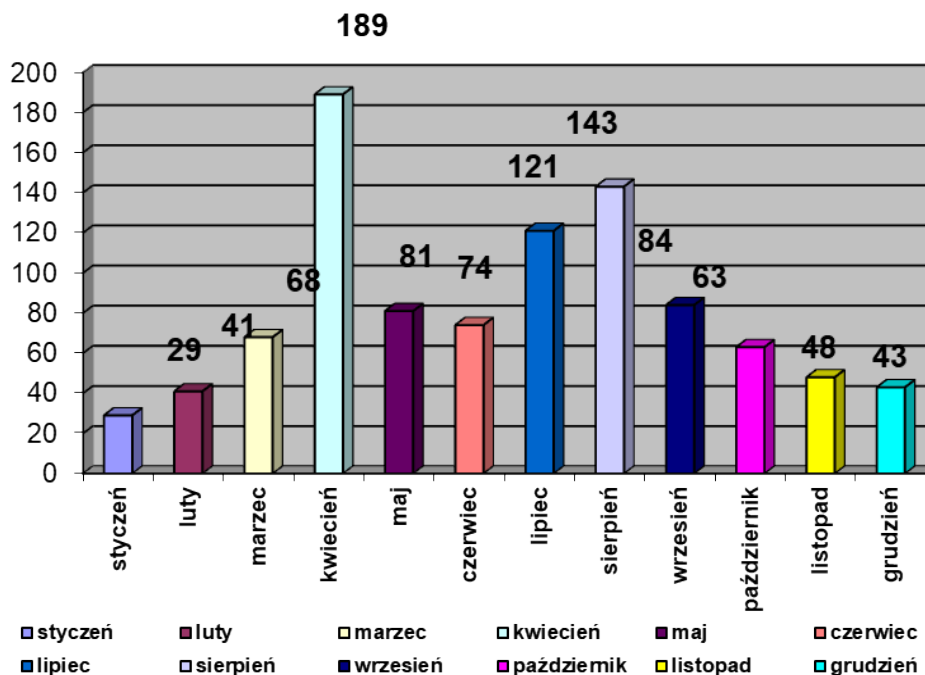
Rok	Pożary	Miejscowe Zagrożenia	Alarmy Fałszywe	RAZEM
2017	508	503	20	1031
2018	377	586	21	984

W porównaniu do roku ubiegłego ogólna liczba zdarzeń jest mniejsza o 47. Ilość pożarów jest mniejsza o 131, a miejscowych zagrożeń zwiększyła się o 83. Zwiększyła się również liczba alarmów fałszywych, jest o 1 więcej.

Ilość wyjazdów do zdarzeń w rozbiciu na miesiące roku 2018 r. przedstawia poniższa tabela:

Miesiąc	Pożary	Miejscowe Zagrożenia	Al. Fałszywe	Razem
Styczeń	9	20	0	29
Luty	19	22	0	41
Marzec	39	27	2	68
Kwiecień	147	36	6	189
Maj	37	42	2	81
Czerwiec	19	54	1	74
Lipiec	17	103	1	121
Sierpień	21	119	3	143
Wrzesień	12	69	3	84
Październik	16	46	1	63
Listopad	21	25	2	48
Grudzień	20	23	0	43
RAZEM:	377	586	21	984

Ilość zdarzeń w poszczególnych miesiącach 2018r.

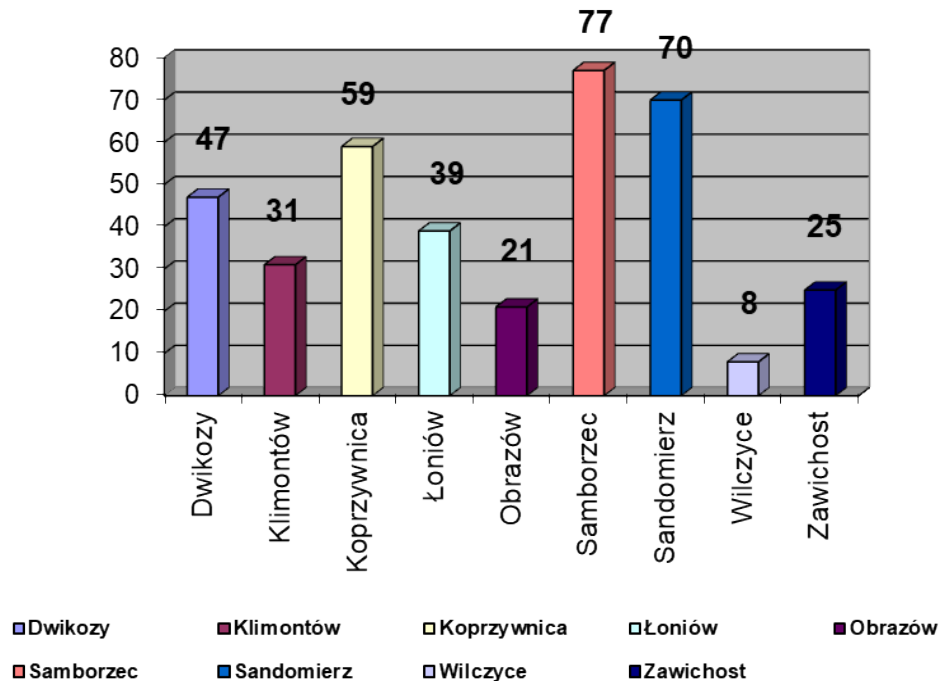
Najwięcej pożarów powstało w miesiącu kwietniu, co było związane z corocznymi wiosennymi pożarami traw, oraz pożarami w rolnictwie, natomiast najwięcej miejscowych zagrożeń wystąpiło w miesiącach lipiec/sierpień - związane to było z dużą aktywnością owadów błonkoskrzydłych.

W 2018 r. zanotowano 377 pożarów, to jest prawie 38,31% wszystkich wyjazdów, z czego:

- pożary małe - 351 co stanowi ok. 93,1 % pożarów,
- pożary średnie - 26 co stanowi ok. 6,9 % pożarów.

W 2018 r. największą liczbę pożarów 77 odnotowano się na terenie gminy Samborzec, co stanowi 20,42 % wszystkich pożarów, drugą gminą o największej ilości pożarów był teren miasta Sandomierz. Najmniej zdarzeń zanotowano na terenie gmin Wilczyce i Obrazów.

Ilość zdarzeń w poszczególnych gminach w 2018 r.

Sytuację pożarową wg rodzaju obiektu przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Miasto/Gmina	Rodzaj obiektów							
		Użyt. publicznej	Mieszkalne	Produkcyjne	Magazynowe	Środki transportu	Las	Uprawy, rolnictwo	Inne
1.	Dwikozy	0	11	2	0	1	0	28	7
2.	Klimontów	0	8	0	0	3	0	12	8
3.	Koprzywnica	0	4	0	0	1	21	22	11
4.	Obrazów	1	2	0	0	3	0	55	4
5.	Samborzec	1	7	0	1	4	1	21	7
6.	m. Sandomierz	0	16	0	0	5	0	3	28
7.	Wilczyce	0	5	0	0	0	0	18	0
8.	Zawichost	0	1	0	1	0	0	26	4
9.	Łonów	0	6	0	0	0	2	11	5
	RAZEM:	2	60	2	2	17	24	196	74

W 2018 r. największą liczbę pożarów odnotowano w dziale uprawy rolnictwo – 196 zdarzeń, co stanowi 51,99 % wszystkich pożarów.

Przyczyny powstawania pożarów na terenie powiatu przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Miasto/Gmina	Przyczyna pożaru							
		nieostrożność z otwartym ogniem	Wady środków transportu	Wady urządzeń	Niewłaściwa eksploatacja urządzeń	Podpalenie	Nieustalone	Inne	Wyładow. atmosfery

1.	Dwikozy	0	1	1	0	31	0	0	0
2.	Klimontów	3	3	0	1	18	0	0	0
3.	Koprzywnica	3	2	0	0	48	0	0	0
4.	Obrazów	2	1	3	1	11	0	0	0
5.	Samborzec	2	4	2	0	63	0	0	0
6.	m. Sandomierz	9	4	3	3	40	0	0	1
7.	Wilczyce	0	0	3	1	0	0	0	2
8.	Zawichost	0	1	0	2	29	0	0	0
9.	Łonów	1	0	0	0	29	0	0	0
10.	RAZEM:	20	16	15	8	261	0	0	3

W 2018 r. podpalenie było najczęstszą przyczyną powstania pożarów. Następnie jest to nieostrożność osób dorosłych (NOD) w posługiwaniu się otwartym ogniem i wady środków transportu.

Na ogólną liczbę 984 zdarzeń w 2018 r. odnotowano 586 miejscowych zagrożeń, na co składały się:

MZ małe	–	42	co stanowi ok. 7,67% ogółu miejscowych zagrożeń,
MZ lokalne	–	535	co stanowi ok. 91,3% ogółu miejscowych zagrożeń,
MZ średnie	–	9	co stanowi ok. 1,54% ogółu miejscowych zagrożeń,
MZ duże	–	0	

Ilość miejscowych zagrożeń w poszczególnych gminach, w rozbięciu na rodzaje przedstawiono w tabeli:

Lp.	Miasto/Gmina	Małe	Lokalne	Średnie	Duże	Razem
1	Dwikozy	3	67	2	0	72
2	Klimontów	5	80	2	0	87
3	Koprzywnica	2	27	2	0	31
4	Obrazów	2	23	0	0	25
5	Samborzec	0	46	1	0	47
6	Sandomierz	25	174	2	0	201
7	Wilczyce	1	32	0	0	33
8	Zawichost	0	38	0	0	38
9	Łonów	4	48	0	0	52
	RAZEM:	42	535	9	0	586

Ilość poszkodowanych w rozbięciu na gminy oraz obrażenia podczas działań w roku 2018 przedstawia poniższa tabela:

Lp.	GMINA	POŻARY						M Z			
		Ogółem		Ratownicy		Inne osoby		Ratownicy		Inne osoby	
		Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*
1	Dwikozy	2	23	0	1	1	2	0	0	1	20
2	Klimontów	2	25	0	0	0	0	0	0	2	25
3	Koprzywnica	1	9	0	0	0	1	0	1	1	7
4	Obrazów	2	11	0	0	0	2	0	0	2	9
5	Samborzec	4	17	0	0	0	0	0	0	4	17
6	Sandomierz	2	55	0	0	0	1	0	1	2	53
7	Wilczyce	2	6	0	0	0	0	0	0	2	6
8	Zawichost	2	4	0	0	0	0	0	0	2	4
9	Łonów	2	22	0	0	0	0	0	0	2	22
	RAZEM:	19	172	0	1	1	6	0	2	18	163

*Ś – śmiertelne

*R - ranne

Najwięcej osób poszkodowanych podczas zdarzeń było na terenie miasta Sandomierz (55) oraz gminy Klimontów (25).

Udział samochodów i osób przy zdarzeniach w 2018 r. wg gmin przedstawia poniższa tabela:

Gmina	JRG Sam	JRG Osoby	OSP w KSRG Sam	OSP w KSRG Osoby	OSP Sam	OSP Osoby
Dwikozy	90	314	110	586	9	43
Klimontów	80	261	156	816	4	19
Koprzywnica	69	250	105	517	29	128
Obrazów	61	207	43	233	0	0
Samborzec	84	293	93	523	68	406
m. Sandomierz	402	1443	19	102	0	0
Wilczyce	35	119	39	178	3	12
Zawichost	31	101	66	383	16	94
Łoniów	62	223	101	528	7	30
RAZEM:	914	3211	732	3866	136	732

Przy zdarzeniach na terenie powiatu sandomierskiego w 2018 r. najczęściej strażaków brało udział na terenie miasta Sandomierza i gminy Dwikozy.

Ilość osób, którym udzielono pomocy medycznej podczas działań ratowniczo – gaśniczych:

Lp.	Gmina	Udzielono pomocy medycznej przy			
		pożarach		miejscowych zagrożeniach	
		ogółem	przez JOP	ogółem	przez JOP
1.	Dwikozy	4	3	24	3
2.	Klimontów	2	0	34	5
3.	Koprzywnica	1	1	14	4
4.	Obrazów	4	3	14	8
5.	Samborzec	0	0	24	14
6.	m. Sandomierz	4	2	71	31
7.	Wilczyce	0	0	8	5
8.	Zawichost	0	0	12	1
9.	Łoniów	0	0	25	1
	RAZEM:	15	9	226	72

W 2018 r. najczęściej razy strażacy udzielali pomocy medycznej podczas zdarzeń na terenie miasta Sandomierz (75) oraz gminy Klimontów (36).

Ilościowy udział jednostek ochrony przeciwpożarowej spoza gminy i powiatu podczas działań ratowniczo – gaśniczych w rozbiciu na gminy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Gmina	Udział jednostek ochrony ppoż.			
		pożary		miejscowe zagrożenia	
		PSP spoza powiatu	OSP spoza gminy	PSP spoza powiatu	OSP spoza gminy
1.	Dwikozy	0	0	0	2
2.	Klimontów	0	1	0	2
3.	Koprzywnica	0	3	2	3
4.	Obrazów	0	6	0	0
5.	Samborzec	0	14	0	1
6.	Sandomierz	0	6	1	10
7.	Wilczyce	0	4	0	0
8.	Zawichost	0	3	0	0

9.	Łoniów	1	2	0	7
	RAZEM:	1	39	3	25

W 2018 r. najwięcej jednostek OSP spoza gminy dysponowane było do zdarzeń na terenie miasta Sandomierz oraz gminy Samborzec.

Orientacyjne straty oraz orientacyjna wartość mienia uratowanego w rozbiciu na gminy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	GMINA	POŻARY OGÓŁEM			MIEJSCOWE ZAGROŻENIA OGÓŁEM		
		Straty	W tym budynki	Uratowane mienie	Straty	W tym budynki	Uratowane mienie
1.	Dwikozy	281,5	170,5	1612	96	7,5	0
2.	Klimontów	132,5	78,5	1480	370,5	0	0
3.	Koprzywnica	76,7	58,5	218	118,9	0	0
4.	Obrazów	824,2	629,5	2701	45,1	0	205
5.	Samborzec	279,8	156	613	131,2	0	0
6.	m. Sandomierz	260,5	159	2462	446,7	7,6	240
7.	Wilczyce	182,5	92,5	800	70,4	0	0
8.	Zawichost	60,6	34	1106	84,6	0	0
9.	Łoniów	36,7	22	760	214,7	0	100
	RAZEM:	2135,1	1400,5	11752	1577,9	15,1	545

Na podstawie opracowanych założeń i po ustaleniu planu sieci Jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz założeń ratownictwa specjalistycznego w stopniu podstawowym i rozmieszczeniu sprzętu wynikają następujące wnioski:

1) Czasy dysponowania i przybycia na miejsce zdarzenia przez jednostki z KSRG

- a) Na terenie powiatu sandomierskiego działa 24 jednostki OSP włączone do KSRG.
- b) Wszystkie jednostki OSP włączone do SYSTEMU KSRG posiadają system DSP 50 umożliwiający zdalne dysponowanie.
- c) Czas alarmu i zadysponowania OSP włączonych do KSRG zgodnie z przepisami nie powinien przekroczyć 5 min.
- d) Analizując czasy dysponowania i przybycia na miejsce zdarzenia nasuwają się następujące wnioski:

- Czas dysponowania i przybycia w ciągu 8 minut - przy założonej prędkości 60 km/h z uwzględnieniem warunków atmosferycznych, pory roku, pory dnia oraz czasu zbiórki każda jednostka OSP z KSRG jest w stanie w tym czasie pokonać ok. 3 km. od miejsca siedziby. W tym czasie żadna z jednostek nie jest w stanie zabezpieczyć chronionego obszaru własnej gminy, a jedynie zabezpieczy teren własnej miejscowości i jej obrzeża. Najmniej chronionym terenem jest obszar Miasta i Gminy Zawichost, ze względu na funkcjonowanie tylko dwóch jednostek OSP mogących brać udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych, są to jednostki włączone do KSRG.

- Czas dysponowania i alarmu w ciągu 15 min - w przedziale czasowym 15 minut jednostki OSP mogą zabezpieczyć teren własnej miejscowości i większość (80-90%) terenu gminy. Ze względu na zabezpieczanie terenu Miasta i Gminy Zawichost przez dwie jednostki OSP z KSRG teren gminy nie jest w pełni zabezpieczany. Uwzględniając czasy dojazdu jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do KSRG nie jest w stanie w ciągu 15 minut zabezpieczyć 50% terenu gminy. Ze względu, że na terenie Miasta i Gminy Zawichost do działań operacyjnych przygotowane są tylko dwie jednostki OSP, nie są w stanie w ciągu 15 minut zabezpieczyć 100% terenu tej gminy.

2) Ratownictwo specjalistyczne w stopniu podstawowym

Każda jednostka KSRG samodzielnie podejmująca działalność ratowniczą, powinna docelowo posiadać zdolność do przeprowadzenia podstawowego zakresu działań specjalistycznych, przez okres czasu niezbędny do usunięcia zagrożenia lub niezbędny do podjęcia działań przez specjalistyczny podmiot ratowniczy. W chwili obecnej tylko Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Sandomierzu jest przygotowana do prowadzenia działań w każdej dziedzinie ratownictwa w stopniu podstawowym. Po opracowaniu poziomu zagrożenia powiatu został opracowany plan rozwoju dziedzin ratownictwa w stopniu podstawowym.

Poziom zagrożenia powiatu z zakresu wodnego jest wysoki, w związku z tym 14 jednostek OSP włączonych do KSRG wytypowano do prowadzenia specjalistyki z zakresu ratownictwa wodnego, powinny one być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wodnego, aby w ciągu 15 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 56%, zamieszkałym przez 83% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia powiatu w ruchu drogowym i kolejowym jest średni, w związku z tym 8 jednostek OSP włączonych do KSRG powinny być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa technicznego, aby w ciągu 20 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 78%, zamieszkałym przez 92% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia wysokościowego powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wysokościowego, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkałym przez 90% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia katastrofą budowlaną powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań poszukiwawczo-ratowniczych, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkałym przez 90% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia chemicznego powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa chemiczno-ekologicznego, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkałym przez 90% mieszkańców powiatu.

3) Rozmieszczenie sprzętu

W oparciu o analizę wyposażenia jednostek OSP z KSRG oraz OSP typu „S” oraz ich lokalizację należy stwierdzić, że na terenie powiatu sandomierskiego istnieją obszary, w których czas dotarcia ze sprzętem specjalistycznym przekracza 15 minut.

Występuje konieczność wyposażenia w sprzęt specjalistyczny wymagany w jednostkach OSP z KSRG. W okresie przejściowym na terenie każdej gminy powinna być minimum jedna jednostka OSP, która takowy sprzęt posiada. Jednocześnie należy doposażyć jednostki OSP z KSRG, które znalazły się w planie rozwoju dziedzin ratownictwa.

Analizując zagrożenia oraz rozmieszczenie sprzętu w poszczególnych gminach należy stwierdzić, że:

- Na terenie powiatu sandomierskiego są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt ochrony dróg oddechowych.
- Na terenie 8 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt hydrauliczny.
- Na terenie 7 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt pływający. Na terenie Gminy Wilczyce, ze względu na brak w/w sprzętu, w sytuacji konieczności jego wykorzystania czas dotarcia jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadających sprzęt pływający przekracza 15 minut.
- Na terenie 8 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt medyczny umożliwiający udzielenie pomocy medycznej. Należy podkreślić, że wśród jednostek OSP nadal są braki w ilości wyszkolonych ratowników.

- Na terenie powiatu sandomierskiego wszystkie jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG są wyposażone w pompy szlamowe. Ze względu na wydajność jest 12 pomp szlamowych o wydajności do 500 l/min, 16 pomp szlamowych o wydajności od 501 l/min do 1000 l/min, 25 pomp szlamowych o wydajności od 1001 l/min do 2000 l/min, 2 pompy szlamowe o wydajności od 2001 l/min do 4000 l/min, 1 pompa szlamowa o wydajności powyżej 4001 l/min.

Analizując ilość wyjazdów do zdarzeń zastępów Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Sandomierzu poza teren miasta Sandomierza oraz ilość dysponowania jednostek OSP z KSRG na teren miasta należy stwierdzić, że wobec braku zlokalizowanych w Sandomierzu innych jednostek ochrony przeciwpożarowej czas dotarcia do 15 minut nie jest osiągalny.

4) Zabezpieczenie operacyjne na poszczególnych gminach powiatu sandomierskiego

- Na terenie Gminy Łoniów działa 8 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 4 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Miasta i Gminy Koprzywnica działa 5 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 3 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Klimontów działa 4 jednostki OSP przygotowane do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 3 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Samborzec działa 5 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 3 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Obrazów działa 2 jednostki OSP przygotowane do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 2 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie miasta Sandomierza nie działa żadna jednostka OSP przygotowana do prowadzenia działań ratowniczych. W związku z rozpoczęciem działalności przez OSP Sandomierz należy podjąć działania, aby mogła ona uczestniczyć w działaniach ratowniczych.
- Na terenie Gminy Dwikozy działa 8 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 5 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Wilczyce działa 2 jednostki OSP przygotowane do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 2 z nich są włączone do KSRG. Żadna z jednostek OSP nie dysponuje sprzętem pływającym.
- Na terenie Miasta i Gminy Zawichost działa 2 jednostki OSP przygotowane do prowadzenia działań ratowniczych, w tym obie są włączone do KSRG.

5) Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wodno-Nurkowego

Grupa składa się z 8 nurków z uprawnieniami MSWiA, w tym 2 kierujących pracami podwodnymi. Na wyposażeniu posiada Samochód Ratownictwa Wodnego SRW Mercedes Atego, łódź desantowo-ratowniczą Marims660S, sonar dookólny Kongsberg MS1000 oraz wyposażenie indywidualne nurka pozwalające na samodzielne planowanie oraz przeprowadzanie nurkowań treningowych oraz prac podwodnych w zakresie specjalistycznym w poziomie gotowości AB. Grupa wyposażona jest w dostateczną ilość sprzętu, niemniej jest to sprzęt wyeksploatowany wymagający wymiany.

W roku 2018 objęto czynnościami kontrolno-rozpoznawczymi następujące grupy obiektów:

Obiekty letniego wypoczynku dzieci i młodzieży

Do KP PSP nie wpłynęły zgłoszenia odnośnie wydania opinii dotyczących obiektów, w których mają przebywać dzieci. Wg dostępnych informacji na terenie powiatu sandomierskiego nie odbywały się kolonie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Obiekty zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży

Do KP PSP wpłynęły 2 zgłoszenia odnośnie wydania opinii dotyczących obiektów, w których mają przebywać dzieci.

Schroniska, noclegownie (czasookres kontroli – jesień)

Na terenie powiatu sandomierskiego występuje jeden obiekt tego typu, który jest objęty coroczną kontrolą, tj. schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Sandomierskiej, ul. Trześniowska 13.

Leśnictwa

Wykonano czynności kontrolno-rozpoznawcze na terenie trzech leśnictw: Zawidza, Żyznów i Czyżów (bez uwag). Przeprowadzono kontrole terenów leśnych niebędących własnością Skarbu Państwa na terenie gminy Zawichost przy miejscowości Linów (bez uwag).

Budynki handlowe

Czynności kontrolno-rozpoznawcze przeprowadzono w pięciu obiektach. W czterech z nich stwierdzono nieprawidłowości dotyczące nieprzestrzegania przepisów przeciwpożarowych. Wykaz stwierdzonych nieprawidłowości przedstawiał się następująco:

- brak aktualnych badań i przeglądów instalacji użytkowych (odgromowa, elektryczna, szczelność instalacji gazowej, przewodów kominowych),
- brak oznakowania hydrantów zewnętrznych będących na posesji kontrolowanego sklepu,
- brak aktualnych badań i przeglądów sprzętu przeciwpożarowego (oświetlenia ewakuacyjnego, węży hydrantowych, przeciwpożarowych wyłączników prądu),
- brak oznakowania głównego kurka gazu,
- nie przedstawiono dokumentacji poświadczającej zapoznanie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi i Instrukcją Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego,
- w jednym przypadku Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego była przechowywana w miejscu niedostępnym dla służb ratowniczych.

Podczas kontroli sprawdzających w ww. obiektach stwierdzono wykonanie punktów zawartych w decyzjach.

Czynności kontrolno-rozpoznawcze wysypisk, składowisk oraz sortowni odpadów

- a) Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 12, 27-600 Sandomierz - bez uwag,
- b) SanTa-EKO Sp. z o.o., ul. Portowa 24, 27-600 Sandomierz.

Działalność ul. Holownicza 1, 27-600 Sandomierz,

Nieprawidłowości dotyczyły:

- brak dokumentu potwierdzającego dokonania przeglądu technicznego i czynności konserwacyjnych przeciwpożarowego wyłącznika prądu oraz jego oznakowania znakami zgodnymi z Polską Normą,
- brak przeszkolenia pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- brak aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz zapoznania z przedmiotowym dokumentem,
- brak oznakowania znakami zgodnymi z Polską Normą miejsc lokalizacji gaśnic w dwóch punktach.

- c) Firma SuliPlast Mariusz Mazgaj, Sulisławice 134, 27-670 Łoniów

Nieprawidłowości dotyczyły braku okresowej kontroli instalacji elektrycznej.

Łącznie przeprowadzono 3 kontrole, gdzie skontrolowano 5 obiektów, w tym 1 plac składowy. Podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych stwierdzono 7 nieprawidłowości. W celu wyegzekwowania usunięcia nieprawidłowości zostało wszczęte postępowanie administracyjne i wydane decyzje nakazujące usunięcie ww. nieprawidłowości.

Kontrole obiektów socjalnych

Na terenie powiatu sandomierskiego przeprowadzono czynności kontrolno-rozpoznawcze w następujących obiektach:

Lp.	Rodzaj budynku i adres.	Uwagi
1	Socjalny budynek wielorodzinny ul. Trześniowska 46 27-600 Sandomierz	Budynek dwukondygnacyjny, niepodpiwniczony. Ilość lokali mieszkalnych – 28. Brak przeglądu z zadziałania przeciwpożarowego wyłącznika prądu.
2	Socjalny budynek wielorodzinny ul. Trześniowska 46A 27-600 Sandomierz	Budynek dwukondygnacyjny, niepodpiwniczony. Ilość lokali mieszkalnych – 28. Brak przeglądu z zadziałania przeciwpożarowego wyłącznika prądu.
3	Socjalny budynek wielorodzinny ul. Lubelska 29A 27-600 Sandomierz	Budynek trzykondygnacyjny, niepodpiwniczony. Ilość lokali mieszkalnych – 21. Brak przeglądu z zadziałania przeciwpożarowego wyłącznika prądu.
4	Socjalny budynek wielorodzinny ul. Lubelska 31A 27-600 Sandomierz	Budynek parterowy, niepodpiwniczony. Ilość lokali mieszkalnych – 4. Brak przeglądu z zadziałania przeciwpożarowego wyłącznika prądu.
5	Socjalny budynek wielorodzinny ul. Lubelska 31B 27-600 Sandomierz	Budynek parterowy, niepodpiwniczony. Ilość lokali mieszkalnych – 9. Brak przeglądu z zadziałania przeciwpożarowego wyłącznika prądu.
6	Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn ul. Trześniowska 13 27-600 Sandomierz	Budynek dwukondygnacyjny objęty corocznymi kontrolami. Uwag dotyczących nieprzestrzegania przepisów w zakresie przepisów przeciwpożarowych nie stwierdzono.

Na terenie powiatu sandomierskiego znajduje się jeden dom pomocy społecznej zlokalizowany przy ul. Czyżewskiego 1, 27-600 Sandomierz. Ostatnio przeprowadzona kontrola odbyła się w czwartym kwartale 2018 roku. Podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych stwierdzono wykonanie pkt decyzji dotyczącego montażu włazu oddzielającego poddasze od klatki schodowej, wydano decyzję zmieniającą termin wykonania pkt decyzji dotyczącego drogi pożarowej do obiektu.

Odbiory obiektów.

W roku 2018 Komenda Powiatowa PSP zajmowała stanowisko dotyczące zgodności wykonania obiektu z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej w przypadku 8 zgłoszeń informujących o zakończeniu budowy z terenu powiatu sandomierskiego.

6) Monitoring pożarowy na terenie powiatu sandomierskiego.

Wykaz obiektów zobowiązanych do posiadania instalacji sygnalizacji pożaru oraz jej monitorowanie

Lp.	Nazwa i adres	Przeznaczenie obiektu	Posiada instalację	Podłączenie do PSP
1	Kościół św. Jakuba ul. Staromiejska 3 w Sandomierzu	Sakralny	niekompletna	TAK
2	Kościół św. Pawła ul. Staromiejska 11 w Sandomierzu	Sakralny	tak	TAK
3	Kościół Katedralny ul. Katedralna 1 w Sandomierzu	Sakralny	tak	TAK
4	Kościół św. Ducha ul. Opatowska 10 w Sandomierzu	Sakralny	tak	TAK
5	Wyższe Seminarium Duchowne ul. Żeromskiego w Sandomierzu	Sakralny	tak	TAK
6	Muzeum Diecezjalne Sztuki Kościelnej ul. Długosza 9 w Sandomierzu	Muzeum	tak	TAK
7	Muzeum Okręgowe w Sandomierzu –Zamek, Sandomierz	Muzeum	tak	TAK

8	Zespół Opieki Zdrowotnej ul. Schinzla 13 w Sandomierzu	Szpital	tak	TAK
9	Zespół Dworski Hotel SARMATA ul. Zawichojska 2, Sandomierz	Hotel	tak	TAK
10	Hotel Basztowy, pl. Ks. J. Poniatowskiego 2, Sandomierz.	Hotel	tak	TAK
11	Hotel Mały Rzym ul. Okrzei 9, Sandomierz	Hotel	tak	TAK
12	Dom Pomocy Społecznej w Sandomierzu	DPS	tak	TAK
13	Kościół w Klimontowie	Sakralny	tak	TAK
14	Bricomarche, ul. Błonie 2A, Sandomierz	Handlowy	tak	TAK
15	Galeria Sandomierz, ul. Błonie 2, Sandomierz	Handlowy	tak	TAK
16	Bank PKO BP, ul. Mickiewicza, Sandomierz	Bank	tak	
17	Bank Pekao, ul. Kościuszki 4, Sandomierz	Bank	tak	TAK
18	Bank Spółdzielczy, ul. Słowackiego 37B, Sandomierz	Bank	tak	TAK

Akcje i komunikaty prewencyjno – informacyjne:

- „Czad i ogień - obudź czujność”,
- Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”,
- STOP POŻAROM TRAW,
- „Kręci mnie bezpieczeństwo”,
- „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”.

Jak co roku Komenda Powiatowa PSP w Sandomierzu prowadzi szeroko zakrojone akcje wśród społeczeństwa powiatu sandomierskiego mające na celu:

- rozwijanie świadomości dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w zakresie bezpieczeństwa pożarowego,
- zapobieganie innym groźnym wypadkom i zagrożeniom zdrowia, życia ludzkiego i środowiska naturalnego,
- skuteczne przeciwdziałanie niepokojącej liczbie pożarów, zwłaszcza tych z udziałem ofiar śmiertelnych,
- zapobieganie podpaleniom oraz antyspołecznym zachowaniom, które mogą być przyczyną powstania takich zdarzeń.

W KP PSP Sandomierz rozpoczęto w 2018 budowę wspinalni, która stanowić będzie bazę do szkoleń i ćwiczeń dla strażaków.

Ze względu na pozyskanie środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa oraz pozyskanie funduszu wsparcia z samorządów z terenu powiatu sandomierskiego na remonty obiektów KP PSP Sandomierz jest trakcie realizacji kolejnych zadań modernizacyjnych i remontowych, w tym przede wszystkim:

- remont garażu JRG, który stał się zbyt niski dla obecnie produkowanych samochodów ratowniczo-gaśniczych i specjalnych. Przedsięwzięcie realizowane będzie poprzez obniżenie posadzki, przebudowę podjazdów oraz wymianę bram garażowych na wyższe. Gruntownemu remontowi poddane zostanie wnętrze pomieszczenia wraz z instalacjami użytkowymi, w tym remont instalacji C.O. Pozwoli to na wprowadzenie do garażu samochodów specjalnych, które obecnie się do niego nie mieszczą i są garażowane w innych miejscach,
- remont dachu z wyprowadzeniem instalacji wentylacyjnych budynku JRG, których ilość i budowa nie odpowiada obecnie obowiązującym w tym zakresie wymogom (zalecenie Państwowego Inspektora Sanitarnego MSW),
- remont elewacji budynku JRG,
- pokrycie dachowe na części warsztatowo-garażowej oraz remont korytarza budynku Komendy.

Jednakże dalej z powodu braku wystarczających środków finansowych pozostają niezrealizowane zadania:

- remont pomieszczenia warsztatu obsługi sprzętu ochrony dróg oddechowych;
- dalszy remont pomieszczeń w budynku JRG wraz z modernizacją instalacji wewnętrznych;
- remont pomieszczeń w prawie 50-letnim budynku gospodarczo-magazynowym (konieczna jest wymiana instalacji elektrycznej, naprawa i malowanie ścian, naprawa posadzek, ewentualnie wykonanie ogrzewania).

Jednostki OSP włączone do KSRG corocznie otrzymują środki finansowe w ramach dotacji budżetowej na zapewnienie gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej włączonych do KSRG. W 2018 r. jednostki z terenu naszego powiatu otrzymały dotacje o łącznej wysokości 308 984 zł. W ciągu ostatnich 8 lat jednostki OSP włączone do KSRG z terenu powiatu sandomierskiego otrzymały już ponad 2 mln zł tych dotacji.

W ciągu ostatnich lat, w ramach dotacji, realizowano zakupy hydraulicznych narzędzi ratowniczych, aparatów powietrznych i zestawów ratownictwa medycznego. W ich wyniku wszystkie jednostki OSP włączone do KSRG z terenu powiatu sandomierskiego posiadają w użytkowaniu po 4 kpl. aparatów powietrznych ODO i min. 1 zestaw ratownictwa medycznego PSP-R1, a 20 z nich posiada zestaw hydraulicznych narzędzi ratowniczych (sprzęt nowy bądź przekazany z innych jednostek).

Ponadto w 2018 r. jednostki OSP niewłączone do KSRG otrzymały dotację Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji na przygotowanie do działań ratowniczo-gaśniczych. Na terenie powiatu sandomierskiego dotację otrzymało 27 jednostek na łączną kwotę 107 207 zł.

W 2018 r. środki z dotacji przyznanych przez Komendanta Głównego PSP oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pozwoliły na zakup m.in.:

- 2 łodzi ratowniczych z przyczepami;
- 2 przyczep do transportu sprzętu pożarniczego;
- 2 przyczep podłodziowych;
- 2 radiotelefonów;
- 1 pompy do wody zanieczyszczonej dużej wydajności;
- 3 motopomp szlamowych;
- 1 hydraulicznej pompy ręcznej;
- armatury pożarniczej i sprzętu ratowniczego;
- przedmiotów ochrony osobistej strażaka,

oraz przeprowadzenie remontów w 9 strażnicach OSP (wymiany bram garażowych, remonty posadzek i ścian w garażach itp.).

Należy nadmienić, że w roku 2018 jednostki OSP z terenu powiatu sandomierskiego dodatkowo otrzymały dotację ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości.

W zakresie nabycia wyposażenia i urządzeń ratownictwa w ramach otrzymanego dofinansowania udało się zakupić:

- 27 zestawów PSP R1;
- 16 defibrylatorów AED;
- 3 zestawy narzędzi hydraulicznych;
- 2 zestawy poduszek pneumatycznych wysokociśnieniowych;
- 9 toreb medycznych OSP R1;
- 1 deskę ortopedyczną.

4. W Szpitalu Specjalistycznym Ducha Świętego w Sandomierzu w 2018 roku:

- zamontowano dodatkowe kamery wewnętrzne na parterze w Pawilonie Specjalistycznym,
- wyremontowano podest przed głównym wejściem do budynku Szpitala Specjalistycznego Ducha Świętego w Sandomierzu,
- zamontowano barierkę ochronną przy pochylni przed wejściem do Poradni Pulmonologicznej,
- odnowiono oznakowanie poziome jezdni na terenie szpitala oraz uzupełniono oznakowanie pionowe,
- zakupiono i zamontowano szlaban przy portierni uniemożliwiający niekontrolowany wjazd na teren zamknięty szpitala.

Realizując zadania przyjęte w harmonogramie wykonawczym w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom epidemiologicznym społeczeństwa powiatu sandomierskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2018 roku szczególną uwagę zwracał na:

1) Zapobieganie zagrożeniom epidemiologicznym ludności powiatu sandomierskiego

a) Nadzorowanie przestrzegania standardów higienicznych w zakładach pracy i obiektach użyteczności publicznej.

Działalność Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy prowadzona była w oparciu o sporządzone plany pracy oraz wytyczne GIS. Jednym z głównym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wynikającym z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest zmniejszenie ryzyka powstawania chorób zawodowych.

W związku z tym w 2018 roku prowadzono w tym celu działania w zakresie:

- warunków zdrowotnych środowiska pracy,
- nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki odpadami i ściekami,
- nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032”,
- wprowadzania oraz stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3,
- nadzoru nad produktami biobójczymi,
- nadzoru nad detergentami,
- warunków pracy i wypełniania przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego w zakresie zagrożeń biologicznych,
- występowania w zakładach czynników rakotwórczych lub mutagennych,
- nadzoru nad podmiotami gospodarczymi, zajmującymi się dystrybucją i magazynowaniem środków ochrony roślin,
- nadzoru nad zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, zawierających w swoim składzie środki zastępcze.

Szczegółowe kontrole przeprowadzone w zakładach na terenie powiatu sandomierskiego wykazały,

że zatrudnieni w nich pracownicy posiadają aktualne zaświadczenia lekarskie wydane przez uprawnionych do tego lekarzy, zapoznani są z wynikami badań czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, z kartami charakterystyk substancji chemicznych i ich mieszanin oraz z oceną ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, a także wyposażeni są w odzież roboczą, ochronną oraz środki ochrony indywidualnej stosownie do rodzaju wykonywanej pracy.

Ponadto Państwowa Inspekcja Sanitarna w dalszym ciągu współpracuje w rozpowszechnianiu informacji na temat bezpiecznych warunków pracy prowadzonych przez

Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB) w ramach kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao oraz prowadzono działania wynikające z ustaleń Forum dotyczącego wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach.

Nadzór nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji sprawowano m.in. poprzez kontrolę i wykonywanie badań laboratoryjnych:

- Pływalnia kryta w Sandomierzu, ul. Zielna 6 (pobrano 8 próbek wody basenowej – próbki nie uległy zakwestionowaniu), przeprowadzono 2 kontrole oceny stanu sanitarnego – nie stwierdzono rażących uchybień;
- Baseny napowierzchniowe w Sandomierzu, ul. Portowa (pobrano 5 próbek wody basenowej – nie uległy zakwestionowaniu), przeprowadzono 4 kontrole oceny stanu sanitarnego (przed otwarciem do sezonu oraz w trakcie jego trwania), które nie wykazały rażących uchybień;
- Basen Hotelu „Mały Rzym” (pobrano 5 próbek wody basenowej – nie uległy zakwestionowaniu), ocena stanu sanitarnego obiektu nie wykazała uchybień.

W związku z obowiązującymi przepisami prawnymi nadzór laboratoryjny nad jakością wody w urządzeniach basenowych prowadzony był przez administratorów basenów: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu oraz „Mały Rzym” Hotel i Restauracja Spółka z o.o. przy ul. Okrzei w Sandomierzu.

W badanych próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenia bakterii *Legionella* sp. W związku z powyższym przeprowadzono modernizację systemu uzdatniania wody basenowej oraz czyszczenie i dezynfekcję urządzeń wodnych na Pływalni krytej w Sandomierzu. Przeprowadzone na polecenie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej działania naprawcze w obiekcie skutkowały poprawą jakości wody.

W celu zachowania higieny wypoczynku i rekreacji ruchowej najmłodszej społeczności w 2018 r. kontynuowano nadzór nad terenami rekreacyjnymi (m.in. placami zabaw na terenach odkrytych). W minionym roku przeprowadzono 30 kontroli sanitarnych.

Najczęściej stwierdzane uchybienia to: zły stan techniczny infrastruktury placów zabaw (uszkodzone bądź zniszczone elementy huśtawek, siedziska wokół piaskownic, brak wymiany piasku, nieczytelne tablice z zakazem wstępu zwierząt na teren placów zabaw). Wszystkie przypadki naruszeń wymagań sanitarnych zostały wyegzekwowane od jednostek odpowiedzialnych za te tereny.

Dla zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego ludności organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontynuowały w 2018 r. czynności kontrolne w zakresie bieżącego stanu sanitarnego, dostępności ustępów publicznych wolnostojących oraz zlokalizowanych w obiektach użyteczności publicznej (na stacjach paliw oraz w miejscach wypoczynku). Łącznie przeprowadzono 22 kontrole, na podstawie których stwierdzono, że bieżący stan sanitarny w skontrolowanych obiektach nie budził większych zastrzeżeń. W porównaniu do lat ubiegłych standard istniejących obiektów nie zmienia się a nowo powstałe są w zadowalającym stanie sanitarno-technicznym.

W celu zachowania bezpieczeństwa sanitarnego turystów nadzorem sanitarnym objęto 28 obiektów noclegowych (8 hoteli, 3 motele oraz 17 innych obiektów świadczących usługi noclegowe), w których przeprowadzono 45 kontroli sanitarnych. W tej grupie obiektów stan sanitarno-techniczny nie budził większych zastrzeżeń.

W 2018 roku nadzorem sanitarnym objęto również środki transportu osobowego, tj.: autobusy komunikacji miejskiej, statki pasażerskie żeglugi śródlądowej, samochody do przewozu zwłok i szczątków). Kontrole sanitarne przeprowadzono w 20 obiektach, uchybień nie stwierdzono.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w minionym roku nadzorowały czynności związane z przeprowadzeniem ekshumacji zwłok bądź szczątków ludzkich, wykonywane przez specjalistyczne firmy. Celem prowadzonego nadzoru było zachowanie bezpieczeństwa osób bezpośrednio związanych z wykonywaniem w/w czynności (wydobycie zwłok/szczątków z pierwotnego miejsca pochówku oraz transport do miejsca nowego pochówku) oraz ochronę

środowiska. W 2018 r. wydano 14 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Ponadto wydano 5 opinii na sprowadzenie zwłok z zagranicy.

W związku z rosnącym zagrożeniem afrykańskim pomorem świń ASF wzmocniono nadzór sanitarny nad obiektami zlokalizowanymi na szlakach przemieszczania się podróżnych tj.: parkingami, Stacjami CPN, obiektami gastronomicznymi w kontekście zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Dlatego też nasilono nadzór nad stanem sanitarnym koszy przeznaczonych na odpady żywnościowe i sposobem usuwania odpadów z parkingów, procesami dezynfekcji koszy na odpady, czystością parkingów i ich okolic oraz sprzątnięciem odpadów w razie ich występowania, ponadto systematycznie prowadzono akcje informacyjne poprzez kolportaż ulotek. W w/w zakresie przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

b) Kontrola urządzeń do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody do spożycia przez ludzi

Zadaniem priorytetowym organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2018 r. była, jak w roku poprzednim, kontrola urządzeń do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Zadanie to było prowadzone w ramach kontynuowanego monitoringu kontrolnego i przeglądowego, a uzyskane dane służyły jako źródło informacji o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Dla zachowania bezpieczeństwa ludności powiatu utrzymano na poziomie ubiegłego roku ilość wykonanych badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych wodociągach, które wykonywane były przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach prowadzonej kontroli urzędowej oraz przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej.

W minionym roku badaniami jakości wody objęto 19 urządzeń wodnych (wodociągów), z których pobrano łącznie 115 próbek wody do badań laboratoryjnych, w tym 96 próbek w ramach monitoringu kontrolnego (analizy laboratoryjne wykonane przez Oddział Laboratoryjny Pracownia Badania Wody Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Sandomierzu), 17 próbek w ramach monitoringu przeglądowego (analizy laboratoryjne wykonane przez Dział Laboratoryjny Oddział Badań Higieny Środowiska Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kielcach).

Wzorem lat ubiegłych podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych urządzeń wodociągowych zwracano uwagę na prawidłowe funkcjonowanie wszystkich elementów systemu zaopatrzenia w wodę, począwszy od ujęcia poprzez urządzenia do uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody. Kontrole oceny stanu sanitarnego urządzeń wodociągowych kontynuowane były w oparciu o zagadnienia w kontekście zagrożeń mogących mieć wpływ na jakość wody, tj.:

- nieregulowana gospodarka wodno-ściekowa w strefach ochrony sanitarnej ujęć wody,
- usytuowanie wodociągu na terenach rolniczych i ewentualny wpływ nawożenia na jakość wody,
- prawidłowość zabezpieczenia ujęć wody przed dostępem osób postronnych w warunkach pokojowych oraz w przypadku zagrożenia bioterroryzmem bądź powodzią,
- prawidłowość eksploatacji urządzeń wodnych.

W 2018 r. badania wody przeznaczonej do spożycia przeprowadzane były w wyznaczonych 96 punktach monitoringowych, rozmieszczonych równomiernie na całym obszarze zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. W niektórych wodociągach stwierdzono wahania w składzie fizykochemicznym wody, ze względu na podwyższoną wartość mętności oraz zanieczyszczeń chemicznych spowodowanych głównie żelazem oraz manganem.

Na administratorów urządzeń wodociągowych zaopatrujących ludność w wodę o nieodpowiedniej jakości Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał 1 decyzję administracyjną o warunkowej przydatności wody do spożycia, biorąc pod uwagę małe ryzyko zdrowotne konsumentów, z nakazami podjęcia działań naprawczych doprowadzających kwestionowane parametry jakości wody do norm zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, w wyniku których wyegzekwowano poprawę jakości wody w nadzorowanych wodociągach.

Odnotowano problemy związane z chwilowym pogorszeniem się jakości wody pod względem mikrobiologicznym. Na podstawie przeprowadzonych kontroli terenowo-laboratoryjnych ustalono, iż skażenia mikrobiologiczne były spowodowane niewłaściwą eksploatacją urządzeń wodociągowych, stagnacją wody w instalacji wewnętrznej obiektów na skutek przerw wakacyjnych bądź świątecznych (dot. placówek oświatowych), przerwami w dostawie wody.

Na poprawę jakości wody pod względem mikrobiologicznym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał 7 decyzji administracyjnych - wszystkie zostały wyegzekwowane w ustalonych terminach.

Dla zwiększenia ochrony zdrowia konsumentów Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmowała działania, podczas których nakładała na producentów wody obowiązek systematycznego informowania wszystkich konsumentów o planowanych i nieplanowanych przerwach w dostawie wody, spowodowanych awariami lub pogorszeniem się jej jakości.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych urządzeń wodociągowych przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu zwracali szczególną uwagę na prawidłowość prowadzenia kontroli wewnętrznych pod względem wywiązywania się z terminów badań wody oraz posiadania procedur określających sposób postępowania przedsiębiorstwa w sytuacji stwierdzenia złej jakości wody, jak również odpowiedniego zastosowania tych procedur w sytuacjach kryzysowych.

Na poprawę stanu technicznego ujęć wody (studnie głębinowe) oraz urządzeń wodnych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał 4 decyzje administracyjne z terminem realizacji na 2019 rok.

W 2018 r. kontynuowano badania wody ciepłej użytkowej w kierunku wykrywania obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp., w związku z wprowadzeniem przepisów związanych z ograniczeniem potencjalnych zagrożeń epidemiologicznych wywoływanych przez te bakterie. Ze względu na zagrożenie jakie niesie dla zdrowia skażenie wody bakteriami *Legionella* sp., zwraca się obecnie dużą uwagę na występowanie tych bakterii w instalacjach ciepłej wody i możliwość infekcji spowodowanej korzystaniem z natrysków wodnych, pryszniców, perlatorów, itp. Do zakażenia bakteriami *Legionella* dochodzi na skutek wdychania skażonego aerozolu powietrzno-wodnego lub powietrzno-pyłowego. Do groźnych w skutkach zakażeń dochodzi tam, gdzie występują podstawowe czynniki zwiększające ryzyko infekcji: znacznie podwyższona koncentracja bakterii *Legionella* (np. w instalacjach ciepłej wody i klimatyzacji) w stosunku do ilości tych bakterii występujących w środowisku naturalnym.

W 2018 r. nadzorem sanitarnym objęto 16 obiektów użyteczności publicznej, w których dokonano 30 badań laboratoryjnych na obecność bakterii *Legionella* sp. Obiekty objęte kontrolą to 6 hoteli, 2 motele, 5 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, 1 internat, 1 zakład opiekuńczo-leczniczy i 1 dom pomocy społecznej.

Wyniki przeprowadzonych badań w w/w obiektach nie były w pełni zadowalające, w porównaniu do roku ubiegłego uległy zmniejszeniu. W 5 obiektach stwierdzono ponadnormatywną ilość pałeczek *Legionella* sp., przy czym w 2 przypadkach skażenie ciepłej wody użytkowej pałeczkami *Legionella* sp. oceniono jako średnie oraz w 3 przypadkach jako wysokie. Na poprawę jakości wody pod względem mikrobiologicznym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał 6 decyzji administracyjnych, które zostały wyegzekwowane we wszystkich obiektach.

c) Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych, warunków produkcji i obrotu oraz sposobu żywienia

Do badań laboratoryjnych, w celu oceny jakości zdrowotnej produkowanych i znajdujących się w obrocie środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, a także kosmetyków, pobrano w 2018 roku 262 próbki, w tym 171 próbek do badań mikrobiologicznych.

Próbki pobierane były do badań laboratoryjnych podczas kontroli sanitarnych nadzorowanych zakładów, głównie obrotu żywnością, a także produkcji żywności, w tym u producentów produkcji pierwotnej. Próbki suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia pobierane były również w aptekach. Owoce i warzywa pobierane były także w punktach skupu, magazynach grup

producentkich, punktach sprzedaży na targowiskach. Dwie próbki wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, importowanych z Chin, zostały pobrane podczas granicznej kontroli sanitarnej w miejscu docelowego przeznaczenia.

Starano się w pierwszej kolejności pobierać próbki w obiektach, gdzie sprzedaż przekłada się na największą liczbę kupujących. W przypadku niektórych produktów, jak np. wyroby do kontaktu z żywnością z melaminy, wyroby ceramiczne zdobione, lub takich kierunków badań jak zanieczyszczenia metalami ciężkimi, pobór próbek ukierunkowany był również na produkty importowane z krajów trzecich.

Na pobrane do badań laboratoryjnych 262 próbki, jedna (brokuł świeży) została zakwestionowana ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów. Badana próbka, pobrana w sklepie spożywczym, pochodziła od producenta z terenu województwa małopolskiego. W związku z powyższym przesłane zostało do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zgłoszenie powiadomienia informacyjnego w ramach systemu RASFF. Ponadto powiadomiono o nieprawidłowościach Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych w Krakowie i Krośnie – właściwych dla lokalizacji producenta i dystrybutora kwestionowanych brokułów. W efekcie podjętych działań kwestionowane brokuły zostały wycofane z obrotu. W sklepie polecono umieścić informację dla klientów o możliwości zwrotu zakupionych, kwestionowanych warzyw.

W odniesieniu do roku 2017 (3 próbki kwestionowane) stwierdzono niewielką poprawę jakości produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych (2018 r. - 1 próbka zakwestionowana).

W dalszym ciągu podkreślenia wymaga brak kwestionowanych próbek badanych w zakresie parametrów mikrobiologicznych, w tym artykułów spożywczych znajdujących się w grupie największego ryzyka, tj. ciast z kremem, artykułów nabiałowych, przetworów mięsnych, lodów. Nie były również kwestionowane świeże owoce i warzywa pobierane u producentów produkcji pierwotnej z terenu powiatu sandomierskiego.

W 2018 roku, oprócz próbek ujętych w planie rocznym, badane były:

- porzeczki czarne i czerwone w kierunku bakterii *Escherichia coli* - w ramach realizacji „Monitoringu jakości mikrobiologicznej owoców miękkich na terenie województwa świętokrzyskiego”. Próbkę pobierane były w punktach skupu i magazynach,
- truskawki, pomidory i ogórki w kierunku bakterii *Escherichia coli* i jabłka, porzeczki czarne w kierunku zanieczyszczeń metalami szkodliwymi dla zdrowia - w ramach realizacji planu nadzoru nad producentami produkcji pierwotnej realizowanego we współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Próbkę pobierano do badań u producentów produkcji pierwotnej, podczas wspólnych kontroli,
- jabłka w kierunku pozostałości pestycydów - w ramach akcji kontroli obrotu owocami i warzywami na etapie skupu, magazynowania i przetwórstwa w zakresie identyfikowalności i pozostałości pestycydów.

Prawidłowa jakość zdrowotna środków spożywczych jest efektem wdrażania i utrzymywania w zakładach systemów kontroli wewnętrznej w oparciu o procedury dobrej praktyki higienicznej GHP, dobrej praktyki produkcyjnej GMP i zasad systemu HACCP. Wykonywane badania właścicielskie wskazują na nieprawidłowości i pozwalają podejmować działania zapobiegawcze. W kontrolowanych zakładach poprawie ulegają również warunki umożliwiające przestrzeganie ciągłości łańcucha chłodniczego, w tym na etapie transportu.

W zakładach żywności i żywienia przeprowadzono 394 kontrole sanitarne i sprawdzające, podczas których nałożono 26 mandatów karnych na kwotę 4500 zł (w ruchomych punktach sprzedaży mięsa i przetworów mięsnych na targowiskach, sklepach spożywczych, restauracjach, zakładach małej gastronomii), głównie za nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu, niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych, wprowadzanie do obrotu przeterminowanych artykułów spożywczych, nieprzestrzeganie zasad higieny przy sprzedaży środków spożywczych, co wskazywało na brak funkcjonowania prawidłowej kontroli wewnętrznej

w tych obiektach. Właściciele zakładów byli zobowiązani do usunięcia nieprawidłowości. Uchybienia te miały najczęściej charakter krótkotrwały i były usuwane w ustalonych terminach.

W letnim sezonie turystycznym nasilono działania kontrolne w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych, przy głównych drogach komunikacyjnych, na stacjach paliw i na dworcach autobusowych. Przeprowadzono również kontrole miejsc wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przypadków naruszenia obowiązujących wymogów sanitarnych.

W dalszym ciągu podejmowano działania mające na celu objęcie nadzorem i wpisanie do rejestru zakładów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną producentów produkcji pierwotnej. Na koniec 2018 roku zarejestrowanych było 781 gospodarstw rolnych, ogrodniczych i sadowniczych. W 2019 roku istnieje nadal potrzeba kontynuowania tych działań ponieważ ciągle zbyt mała liczba ww. podmiotów dopełnia wymaganego prawem obowiązku.

W ramach realizacji planu nadzoru nad produkcją pierwotną przeprowadzono we współpracy z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa 6 kontrole producentów produkcji pierwotnej, podczas których pobrano 15 próbek owoców i warzyw bo badań laboratoryjnych w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych oraz 2 próbki owoców w kierunku zanieczyszczeń metalami ciężkimi. Stan sanitarno-higieniczny gospodarstw oceniono jako prawidłowy, a badane próby nie uległy zakwestionowaniu.

Podczas kontroli przeprowadzanych u producentów produkcji pierwotnej szczególną uwagę zwracano na zapewnienie prawidłowych warunków higienicznych podczas zbioru owoców, głównie miękkich w związku z możliwością zakażenia ich drobnoustrojami patogennymi. Dotyczy to głównie upraw zlokalizowanych w miejscach oddalonych od zabudowań, gdzie nie ma zwykle zapewnionego dostępu do urządzeń higieniczno-sanitarnych. W zakresie tym konieczne są działania zmierzające do poprawy higieny zbioru, tj. zapewnienia toalet i warunków mycia rąk w miejscach zbioru owoców.

W ramach współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa wpływały informacje o stwierdzonych przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów i wykryciu substancji czynnych niedopuszczonych do stosowania w kontrolowanych uprawach, w próbkach jabłek, brzoskwiń, kapusty pekińskiej, pobranych do badań laboratoryjnych w okresie wegetacyjnym u producentów z terenu powiatu sandomierskiego. W większości takich przypadków przekazywana była również informacja o podjętych działaniach polegających na zniszczeniu kwestionowanych upraw.

Ponadto, w związku z otrzymywanymi powiadomieniami w ramach systemu RASFF, podejmowano działania mające na celu kontrolę prawidłowości wycofywania z obrotu środków spożywczych i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością o nieprawidłowej jakości zdrowotnej. W obiektach na terenie powiatu sandomierskiego dotyczyły one:

- wód źródlanych zanieczyszczonych bakteriami *Escherichia coli* i *Pseudomonas aeruginosa*,
- mleka początkowego dla niemowląt, wyprodukowanego we Francji, w którym stwierdzono obecność bakterii *Salmonella*,
- produktu pn. Stimul 8, pochodzącego ze Stanów Zjednoczonych, w którym stwierdzono obecność johimbiny,
- makaronu zawierającego zanieczyszczenia ferromagnetyczne,
- kawy w puszcze kwestionowanej ze względu na możliwość nagłego oddzielenia się pokrywy,
- ziela angielskiego zanieczyszczonego bakteriami *Salmonella*,
- rodzynek, w których stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A,
- produktu pn. Liv 52, pochodzącego z Indii, kwestionowanego z uwagi na zawartość składników, które nie są dopuszczone w produkcji żywności,

- jajek, w których stwierdzono obecność antybiotyku i kwestionowanych z uwagi na zanieczyszczenie bakteriami Salmonella,
- wiśni mrożonych, w których stwierdzono obecność norowirusa,
- wyrobów cukierniczych nieoznakowanych informacją o zawartości substancji alergennej,
- czosnku suszonego kwestionowanego ze względu na przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów WWA, tj. benzo(a)piranu i sumy benzo(a)piranu, benz(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu i chryzenu,
- produktu pn. Gojiberry, pochodzącego z Chin, kwestionowanego z uwagi na przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów,
- soku, w którym stwierdzono obecność kawałków szkła,
- barwnika spożywczego kwestionowanego z uwagi na przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów rtęci,
- łyżki wazowej, pochodzącej z Bangladeszu, zakwestionowanej za względu na stwierdzenie migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych,
- wódki ze względu na nieprawidłowe cechy organoleptyczne,
- gruszek, ryżu i pomelo, kwestionowanych ze względu na przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów,
- sałaty-rukoli zanieczyszczonej bakteriami Escherichia coli.

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w wycofywaniu z obrotu ww. produktów o nieprawidłowej jakości zdrowotnej. W obiektach handlowych nakazywano umieszczać informacje dla klientów o możliwości zwrotu zakupionych, kwestionowanych środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Powiadomienia w systemie RASFF dotyczyły również innych kwestionowanych środków spożywczych i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w odniesieniu do których nie podejmowano działań kontrolnych, ponieważ nie były dystrybuowane na terenie powiatu sandomierskiego.

Na przestrzeni roku rozpatrzono 20 interwencji klientów, głównie anonimowych, dotyczących: złego stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń sklepów i zakładów gastronomicznych, niewłaściwej jakości oferowanego do sprzedaży mięsa surowego, masła, wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i po upływie terminu przydatności do spożycia, niewłaściwej jakości wydawanych potraw, braku orzeczenia lekarskiego u osoby mającej kontakt ze środkami spożywczymi, niehumanitarnej sprzedaży żywych karpia, złego stanu śmietnika przy zakładzie małej gastronomii. W wyniku przeprowadzonych kontroli większość interwencji została potwierdzona. Na osoby winne zaniedbań nałożone zostały mandaty karne. Właściciele zakładów zobowiązano do usunięcia nieprawidłowości w krótkich terminach, a środki spożywcze nie spełniające wymagań zostały wycofane z obrotu.

W 2018 roku nie wydawano decyzji wstrzymujących działalność lub produkcję w objętych nadzorem zakładach.

W zakładach żywności i żywienia nie wystąpiły również przypadki zbiorowych zatruc pokarmowych.

d) Nadzór nad uodpornieniem ludności przeciwko chorobom zakaźnym, realizacją programu szczepień ochronnych oraz propagowanie uodpornienia drogą szczepień

Szczepienia ochronne to najbardziej bezpieczny i skuteczny sposób zabezpieczenia przed wieloma ciężkimi chorobami. Obowiązujący w Polsce program szczepień ochronnych przewiduje poddawanie dzieci i młodzieży czynnemu uodpornieniu przeciwko jedenastu chorobom: gruźlicy, błonicy, tężcowi, krztuścowi, nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), hameophilus influenzae, streptococcus pneumoniae, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, odrze, śwince i różyczce.

W roku 2018 Inspekcja Sanitarna kontynuowała na terenie powiatu nadzór nad realizacją obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych. W ramach bieżącego nadzoru nad realizacją obowiązkowych szczepień we wszystkich publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, gabinetach lekarskich oraz placówkach wykonujących szczepienia kontrolowano wykonawstwo szczepień ochronnych. W czasie przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na:

- sposób przechowywania i transportowania preparatów szczepionkowych. W celu zapewnienia skuteczności szczepień jak również ich bezpieczeństwa zarówno przechowywanie jak i transport szczepionek powinien odbywać się przy zachowaniu tzw. „zimnego łańcucha”. Niezwykle ważnym jest stały całodobowy monitoring przechowywania preparatów szczepionkowych u świadczeniodawców realizujących szczepienia ochronne,
- wykonawstwo szczepień ochronnych, właściwe ich dokumentowanie (terminowość zgodną z PSO, kwalifikację lekarską przed szczepieniem),
- sposób organizacji przeprowadzania szczepień ochronnych,
- stan sanitarny punktów szczepień oraz przestrzeganie procedur higieniczno-sanitarnych, propagowanie przez lekarzy szczepień zalecanych,
- dokonywano analizy dokumentacji szczepień tj. kart szczepień, rejestrów osób szczepionych, sprawozdań, rozliczeń z gospodarki preparatami szczepionkowymi.

Wykonawstwo szczepień ochronnych obowiązkowych wśród dzieci i młodzieży w 2018 roku na terenie powiatu sandomierskiego utrzymuje się niezmiennie na wysokim poziomie, zapewniającym odporność zbiorowiskową. Narastającym zagrożeniem dla realizacji szczepień ochronnych są jednak nasilające się w ostatnich latach działania ruchów antyszczepionkowych, w związku z którymi wzrasta liczba rodziców odmawiających poddania swoich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Ta niepokojąca tendencja może w przyszłości niekorzystnie wpłynąć na sytuację epidemiologiczną i być powodem wzrostu zachorowań niektórych chorób zakaźnych objętych Programem Szczepień Ochronnych. Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest bowiem wysoki odsetek zaszczepionych osób (co najmniej ok. 95%). Obecnie do państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgłoszonych jest 39 dzieci, wobec których rodzice uchylają się od realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych.

W każdym przypadku uzyskania informacji o uchylaniu się rodziców (lub prawnych opiekunów) od wypełnienia ustawowego obowiązku szczepień dzieci Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu podejmuje stosowne działania, mające na celu przymuszenie osób zobowiązanych (tj. rodziców lub prawnych opiekunów dzieci) do wypełnienia tego obowiązku. W pierwszej kolejności prowadzone są działania edukacyjne. W przypadkach, kiedy działania edukacyjne prowadzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu nie przyniosą pożądanego efektu (tj. poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym), wdrażane są stosowne działania administracyjne.

W roku 2018 zarejestrowano 5 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych.

e) Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w celu ukierunkowania działań przeciwepidemicznych

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych objętych obowiązkiem zgłaszania monitorowano na podstawie zawiadomień o rozpoznaniu (podejrzeniu) zachorowań na chorobę zakaźną otrzymany od lekarzy oraz zgłoszeń dodatknych wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych z ośrodków diagnostycznych.

W 2018 r. zgłoszono do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sandomierzu z terenu powiatu sandomierskiego ogółem 539 potwierdzeń i podejrzeń chorób zakaźnych oraz 677 podejrzeń zachorowań na grypę.

W 2018 roku na terenie powiatu sandomierskiego wystąpiły trzy zbiorowe zatrucia pokarmowe (w domach prywatnych). Czynnikiem etiologicznymi, które spowodowały w/w zatrucia były odpowiednio: adenowirus, rotawirus, salmonella enteritidis.

W 2018 r. na terenie powiatu sandomierskiego wystąpił 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu A potocznie nazywane „żółtaczką pokarmową”. Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych chorzy na gruźlicę podlegają obowiązkowemu leczeniu, a osoby ze styczności z chorymi na WZW typ A podlegają nadzorowi epidemiologicznemu.

Pogorszeniu uległa sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na salmonellozę. W roku 2018 zgłoszono 15 przypadków zachorowań - były to zachorowania sporadyczne nie powiązane ze sobą epidemiologicznie (w roku 2017 13 przypadków).

W porównaniu do roku ubiegłego zwiększyła się liczba osób zaszczepionych przeciwko wściekliźnie (pokąsanych przez zwierzęta). W roku 2018 – 30 osób, w roku 2017 – 17 osób.

W 2018 roku sytuacja epidemiologiczna gruźlicy utrzymywała się na tym samym poziomie co w roku 2017 - 6 przypadków. Gruźlica stanowi poważny problem zdrowia publicznego. Wywoływana jest przez prątki gruźlicy i ma powinowactwo głównie do układu oddechowego, ale może dotyczyć również wszystkich tkanek i narządów. Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych chorzy na gruźlicę podlegają obowiązkowemu leczeniu, a osoby ze styczności z chorymi na gruźlicę w okresie prątkowania podlegają nadzorowi epidemiologicznemu, badaniom klinicznym i diagnostycznym.

Nie wystąpiły w 2018 r. na terenie powiatu sandomierskiego, szczególnie niebezpieczne odmiany grypy oraz ostre wirusowe zapalenia wątroby typu B i C.

W 2018 r. na terenie powiatu nie wystąpiło zachorowanie na odrę (ostatni przypadek zachorowania zgłoszono do PSSE Sandomierz w 2001 r.). W Polsce w 2018 roku zgłoszono (dane do 15.12.2018 r.) 263 przypadki zachorowań (woj. świętokrzyskie 5 przypadków, woj. podkarpackie 20 przypadków). Obecne ogniska odrzy występują w nieszczepionych populacjach zarówno dorosłych, jak i dzieci. Odra jest wysoce zakaźną chorobą wirusową szerzącą się drogą powietrzno-kropelkową. Osoba, która wcześniej nie chorowała na odrę i nie była szczepiona przeciw odrze jest podatna na zakażenie i w przypadku styczności z osobą chorą ulegnie zakażeniu z prawdopodobieństwem wynoszącym ok. 98%. W okresie przed zastosowaniem powszechnych szczepień przeciwko odrze, tj. przed 1975 rokiem, przechorowanie odrzy w populacji było zjawiskiem powszechnym. Zatem osoby po 50 roku życia z dużym prawdopodobieństwem przechorowały odrę. Przechorowanie odrzy daje trwałą odporność na całe życie.

Podróże mogą zwiększać ryzyko rozprzestrzeniania się odrzy w populacjach osób nieszczepionych. Pokrycie szczepieniami ochronnymi przeciwko odrze jak i występowanie przypadków tej choroby są nierówne w poszczególnych krajach i grupach demograficznych. Nawet jeśli dany kraj ma osiągnięty minimalny stopień zaszczepienia populacji na poziomie 95%, epidemie nadal mogą występować w społecznościach wrażliwych, o niskim wskaźniku zaszczepienia. Biorąc pod uwagę obecną sytuację epidemiologiczną odrzy w krajach UE/EOG, ogólną tendencję oraz fakt, że poziom zaszczepienia populacji jest nieoptymalny, istnieje wysokie ryzyko ciągłej transmisji wirusa. Sytuacja ta stwarza istotne zagrożenie dla osób z obniżoną odpornością, przede wszystkim dzieci, u których ze względu na przeciwwskazania o charakterze medycznym szczepienia są opóźnione lub niemożliwe do wykonania (np. dzieci ze zdiagnozowanymi chorobami nowotworowymi), a także dla osób poddawanych leczeniu immunosupresyjnym (np. po przeszczepach narządów).

W ramach nadzoru nad wybranymi chorobami zakaźnymi i zakażeniami:

- prowadzono stałą ocenę i analizę zachorowań oraz zakażeń mającą na celu wczesne wykrywanie epidemii, wykrywanie i zwalczanie szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych i zakażeń, wykrywanie chorób nie występujących naturalnie w Polsce, wykrywanie chorób które mogą potencjalnie zostać zawleczone na teren powiatu sandomierskiego przez osoby powracające z zagranicznych podróży,
- uaktualniono plany gotowości zwalczania ww. zdarzeń,
- przeprowadzono na bieżąco dochodzenia epidemiologiczne mające na celu określenie, wykrycie i unieszkodliwienie: przyczyn, rezerwuarów, źródeł oraz dróg szerzenia się chorób zakaźnych i zakażeń (opracowano 196 ognisk chorób zakaźnych),

- w celu wykrycia biologicznych czynników chorobotwórczych wykonywano badania sanitarno-epidemiologiczne osób, które były narażone na zakażenie przez styczność z osobami zakażonymi lub chorymi. W związku z tym zgodnie z obowiązującymi procedurami, od określonych osób z kontaktu pobierano próby materiałów do badań laboratoryjnych. Nosiciele i ozdowieńców po salmonellozie badano w ramach nadzoru epidemiologicznego. Od ww. osób pobrano łącznie 60 prób do badań kontrolnych (w roku 2017 – 48 prób),
- udzielano instruktażu dotyczącego postępowania przeciwepidemicznego: w środowiskach osób chorych na określone choroby zakaźne w celu zainicjowania zachowań prozdrowotnych u mieszkańców powiatu,
- kontynuowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie zapobiegania chorobom odzwierzęcym,
- przeprowadzono kontrole sanitarne podmiotów wykonujących działalność leczniczą, wykrywano uchybienia i monitorowano usuwanie zaniedbań sanitarnych w czasie wykonywania świadczeń zdrowotnych. Ogółem w podmiotach leczniczych i gabinetach lekarskich przeprowadzono 132 kontrole, wydano ogółem 5 decyzji.

W ramach monitoringu sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych (w tym wirusowego zapalenia wątroby) w 2018 r. kontynuowano nadzór nad jakością procesów dezynfekcji i sterylizacji wielorazowego sprzętu medycznego.

W omawianym okresie przeprowadzono kontrole stanu sanitarno-technicznego podmiotów wykonujących działalność leczniczą, kontrole przestrzegania wymagań higienicznych w zakresie prowadzonej działalności, w tym kontrole wdrożenia procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, przeprowadzono kontrole postępowania z odpadami medycznymi.

f) Organizowanie badań profilaktycznych w zakresie mikrobiologii i parazytologii

Oddział Laboratoryjny PSSE w Sandomierzu posiada Certyfikat Akredytacji przyznany przez Polskie Centrum Akredytacji w Warszawie. Jest on potwierdzeniem wdrożonego systemu zarządzania zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2005 +Ap1:2007– „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

Dodatkowym potwierdzeniem kompetencji Oddziału Laboratoryjnego jest udział w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych, organizowanych przez referencyjne laboratoria w Polsce i na świecie. Badania laboratoryjne wykonywane są zgodnie z polskimi normami, normami europejskimi i własnymi procedurami badawczymi.

W Oddziale Laboratoryjnym wykonuje się:

badania jakości zdrowotnej środków spożywczych

W 2018 r. wykonano badania 160 próbek żywności w ramach kontroli urzędowej i monitoringu. Próbki badano w dwóch kierunkach: mikrobiologia i znakowanie. W zakresie mikrobiologii próbki badano na wykrywanie bakterii takich jak: Salmonella, Listeria monocytogenes, Staphylococcus aureus, Bacillus cereus, Escherichia coli, Enterobacteriaceae.

Do badań pobierano próbki krajowe oraz próbki pochodzące z importu.

Przebadano według asortymentu:

- mięso i przetwory mięsne - 10 próbek,
- drób i produkty drobiarskie - 15 próbek,
- ryby i owoce morza i ich przetwory - 5 próbek,
- mleko i przetwory mleczne - 25 próbek,
- wyroby cukiernicze i ciastkarskie - 35 próbek,
- owoce i ich przetwory - 30 próbek,
- zioła, przyprawy - 5 próbek,

- wyroby garmażeryjne i kulinarne - 5 próbek,
- warzywa i ich przetwory - 20 próbek,
- suplementy diety - 5 próbek,
- proszek jajeczny - 5 próbek.

badania bakteriologiczne wykrywające czynniki etiologiczne chorób zakaźnych oraz monitorujące skuteczność procesów sterylizacji

W ramach badań profilaktycznych do książeczki zdrowia w kierunku nosicielstwa *Salmonella* i *Shigella* przebadano 2265 próbek od 755 osób. Wykonano również badania 63 próbek od 21 osób ze styczności ze źródłem zakażenia, ozdowieńców i nosicieli w kierunku *Salmonella* i *Shigella*. W Pracowni Bakteriologii wykonano ponadto 159 badań skuteczności sterylizacji urządzeń sterylizujących stosowanych w obiektach służby zdrowia.

badania fizykochemiczne i bakteriologiczne wody

Wykonano badania 100 próbek w ramach kontroli urzędowej: wody do spożycia, wody w basenach kąpielowych, naturalnych wód butelkowanych, ciepłej wody użytkowej. Badania prowadzono w zakresie analiz chemicznych (żelazo, azotany, mangan, utlenialność) oraz fizycznych (mętność, barwa, zapach, smak, pH, przewodność). Pod względem mikrobiologicznym sprawdzano parametry takie jak: ogólna liczba bakterii w 36°C i 22°C, bakterie z grupy coli, *E. coli*, *Legionella*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Clostridia*, enterokoki kałowe, gronkowce.

g) Opracowywanie ognisk chorób zakaźnych w celu przerwania łańcucha zakażeń

Opracowanie ogniska choroby zakaźnej ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa w zakresie tej choroby w otoczeniu osoby chorej lub zakażonej. W ognisku choroby zakaźnej przeprowadzane jest epidemiologiczne dochodzenie tj. ustalenie przyczyny, źródła oraz mechanizmu wystąpienia zachorowania w celu zapewnienia skutecznej likwidacji tego ogniska.

Opracowanie ogniska choroby zakaźnej polega na:

- ustaleniu w trakcie przeprowadzanego wywiadu epidemiologicznego rezerwuaru zarazka, okresu wylęgania choroby, źródła zakażenia, drogi i mechanizmu szerzenia się, wrót zakażenia, okresu zaraźliwości (badania kontrolne po przeprowadzonym leczeniu),
- określeniu populacji osób zakażonych i podatnych na zakażenie z uwzględnieniem wieku oraz płci, występowania geograficznego i czasowego (poprzez wykonanie badań u osób narażonych na zakażenie, ocenę stanu uodpornienia osób z kontaktu),
- unieszkodliwieniu źródła zakażenia i przecięciu dróg szerzenia (np. nadzór lekarsko-pielęgniarski, nadzór epidemiologiczny, izolacja osoby zakażonej/podejrzanej o zakażenie),
- zwiększeniu odporności u osób podatnych na zakażenie (skierowanie na szczepienia przeciwko określonej chorobie zakaźnej),
- udzieleniu instruktażu w zakresie profilaktyki zakażeń i postępowania przeciwepidemicznego w ognisku,
- nawiązaniu współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Inspekcją Ochrony Środowiska w przypadku wystąpienia zakażenia lub choroby zakaźnej, które mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi lub z ludzi na zwierzęta w celu dokonania oceny rodzaju i stopnia zagrożenia oraz podjęcia skutecznych wspólnych działań (eliminacja nośnika zakażenia).

W celu przerwania łańcucha zakażeń opracowano 196 ognisk chorób zakaźnych. W związku z tym:

- wykonano w ramach nadzoru 63 badania kontrolne u osób po przebytej salmonellozie lub wykrytym nosicielstwie pałeczek *Salmonella* oraz u osób z kontaktu podejrzanych o zakażenie,
- nadzorowano szczepienia przeciwko wścieklicznie u 30 osób narażonych na pokąsania przez zwierzęta nieznanego.

Działania podejmowane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sandomierzu w 2018 roku polegały na ochronie zdrowia publicznego i wynikają głównie z zagrożenia wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt przenoszących się na ludzi oraz chorób zwierząt o dużym znaczeniu ekonomicznym. W związku z tym Powiatowy Lekarz Weterynarii podejmował następujące działania profilaktyczno-zapobiegawcze oraz monitoringowe:

Gruźlica, białaczka, bruceloza bydła

Badaniami kontrolnymi obejmuje się corocznie 1/5 pogłowia bydła z terenu powiatu.

W roku 2018 poddano badaniom monitoringowym w kierunku:

- gruźlicy - 634 sztuk bydła w 100 stadach,
- białaczki - 274 sztuk bydła w 81 stadach,
- brucelozy - 274 sztuk bydła w 81 stadach.

Nie stwierdzono wyników dodatnich. Ponadto badaniami kontrolnymi objęto między innymi:

- bruceloza owiec i kóz - 30 szt. w 4 stadach,
- choroba niebieskiego języka bydła - 26 szt. w 7 stadach,
- choroba niebieskiego języka owiec - 2 szt. w 2 stadach,
- klasyczny pomór świń u świń - 15 szt. w 15 stadach,
- klasyczny pomór świń u dzików - 9 szt.,
- afrykański pomór świń u dzików - pobrano próbki narządów wewnętrznych od 15 sztuk dzików padłych w wyniku kolizji drogowych - wszystkie wyniki ujemne, pobrano 35 próbki krwi od dzików odstrzelonych przez myśliwych w ramach odstrzału sanitarnego i odstrzału w obszarze chronionym - wszystkie wyniki ujemne.

Wścieklizna zwierząt

W roku 2018 przeprowadzono dwukrotne szczepienie lisów wolnożyjących w akcji wiosennej i jesiennej. Ponadto zaszczepiono 5960 psów i 55 kotów, poddano badaniom monitoringowym 23 sztuki lisów po odstrzeleniu celem określenia stopnia przyjęcia szczepionki oraz skuteczności szczepienia. Przeprowadzono dochodzenie epizodyczne i pobrano materiał do badań w 3 przypadkach podejrzenia zwierzęcia o wściekliznę - wykluczono obecność wirusa wścieklizny. Poddano obserwacji po pogryzieniu człowieka 105 zwierząt (97 psów, 7 kotów, 1 świnka morska) w celu wykluczenia wścieklizny u zwierząt i wstrzymania szczepień zapobiegawczych pokąsanych osób.

Podejmowane coroczne działania przyczyniły się do tego, że w 2018 roku nie stwierdzono żadnego przypadku tej choroby u zwierząt na terenie powiatu.

BSE - gąbczasta encefalopatia bydła

W celu ograniczenia zagrożenia wystąpienia tej choroby podejmowane są następujące działania:

- zakazane jest stosowanie mączek mięsno-kostnych w żywieniu zwierząt gospodarskich,
- badanie w kierunku BSE wszystkich sztuk ubijanego bydła powyżej 72 miesiąca życia,
- badanie padłego bydła powyżej 24 miesiąca życia.

Ogółem w 2018 roku w powiecie sandomierskim zgłoszono do utylizacji 37 sztuk bydła, w tym 23 podlegało badaniom na BSE. U wszystkich badanych sztuk stwierdzono wynik negatywny - materiał szczególnego ryzyka pochodzący z ubojni jest w 100% utylizowany.

Grypa ptaków - HPAI - influenza ptaków

W 2018 r. nie stwierdzono przypadków grypy ptaków na terenie powiatu sandomierskiego. W ramach monitoringu pobrano 10 prób krwi od drobiu - wyniki ujemne.

Choroba Aujeszky'ego

Na terenie powiatu sandomierskiego wszystkie zarejestrowane stada świń uzyskały status stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszky'ego. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sandomierzu wydał decyzje administracyjne o uznaniu stad za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszky'ego u świń i zakazał w tych stadach szczepienia świń przeciwko chorobie Aujeszky'ego. W 2019 roku kontynuowany będzie monitoring dotyczący chorób zakaźnych zwierząt.

2) Działania w celu ochrony zdrowia ludności przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych w tym chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy

a) Sprawowanie z nadzoru nad warunkami: higieny pracy w zakładach, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny środowiska, higieny wypoczynku i rekreacji

Bieżący nadzór nad warunkami pracy w zakładach polegał na ocenie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń produkcyjnych, technologicznych oraz sanitarno-socjalnych. Podczas kontroli sprawdzano dokumentację dotyczącą:

- aktualności profilaktycznych badań lekarskich pracowników,
- oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy z uwzględnieniem szkodliwych czynników biologicznych i czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym występujących w środowisku pracy,
- rejestrów prac i pracowników w zakładach, w których występują czynniki biologiczne i czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- ewidencji wydania odzieży ochronnej i roboczej, sprzętu ochrony indywidualnej i środków czystości,
- rejestru rozchodu i przychodu stosowanych prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3,
- kart charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin,
- rejestrów i kart pomiarowych wraz z wynikami czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- rejestrów chorób zawodowych.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wydano decyzje nakazujące ich usunięcie w ustalonych terminach. Wydano ogółem 6 decyzji administracyjnych w zakresie poprawy warunków pracy.

W 2018 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu wpłynęło 8 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych. Wydano 8 decyzji stwierdzających chorobę zawodową.

W roku minionym nie stwierdzono zagrożeń wpływających na życie i zdrowie pracowników zatrudnionych w podmiotach gospodarczych objętych nadzorem.

W roku 2018 kontrolą objęto 115 placówek nauczania, wychowania i pracy pozaszkolnej oraz 9 sezonowych placówek wypoczynku letniego, w tym:

- 46 przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego,
- 3 żłobki,
- 36 szkół podstawowych,
- 1 gimnazjum,
- 1 liceum ogólnokształcące,
- 2 szkoły specjalne,
- 9 zespołów szkół,
- 1 wyższa uczelnia,
- 2 internaty,
- 1 warsztat szkolny,

- 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych z pobytem dziennym (w tym 2 warsztaty terapii zajęciowej, 3 Środowiskowe Domy Pomocy Społecznej, 1 Ośrodek Rehabilitacyjny-Edukacyjny „Radość Życia”),
- 7 placówek wychowania pozaszkolnego (1 hala sportowa, 2 boiska sportowe, 2 placówki wsparcia dziennego, 2 świetlice środowiskowe),
- 9 placówek sezonowych wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.

Podczas wykonywanych czynności kontrolnych w placówkach oświatowo-wychowawczych szczególną uwagę zwracano na:

- stan sanitarno-techniczny budynków, pomieszczeń, terenów sportowych, placów zabaw, placów rekreacyjnych,
- właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów,
- prawidłowy rozkład planów lekcyjnych,
- rodzaj i stan techniczny sal gimnastycznych, zaplecza sportowego, boisk sportowych,
- zapewnienie opieki medycznej w szkołach,
- mikroklimat pomieszczeń tj. prawidłowe oświetlenie naturalne i sztuczne sal lekcyjnych, sal zabaw, pomieszczeń warsztatowych, pracowni szkolnych, zapewnienie odpowiedniej temperatury w szkołach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych,
- warunki do prowadzenia żywienia/dożywiania w szkołach i przedszkolach,
- warunki zdrowotne w warsztatach praktycznej nauki zawodu oraz pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- warunki obciążenia uczniów ciężarem tornistrów – wykonano badania.

Wykonano 234 kontrole. Wydano 26 decyzji merytoryczno-płatniczych, w tym 7 merytorycznych, 10 przedłużających, 9 płatniczych. Decyzje dotyczyły nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitów, podłóg w salach lekcyjnych, na korytarzach szkolnych i w pomieszczeniach bloku sportowego.

Za brak czystości i porządku w dwóch placówkach nałożono mandaty karne w wys. 200 zł.

Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble szkolne oceniono w 95 placówkach:

- 78 placówki posiada 100% mebli z certyfikatami,
- 14 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 3 placówki posiada do 50% mebli z certyfikatami.

We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

W obszarze dożywiania dzieci i młodzieży, w placówkach oświatowo-wychowawczych nadzorowano przestrzeganie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W 2018 r. pozytywną opinię sanitarną otrzymały następujące placówki:

- Przedszkole Terapeutyczne w Klimontowie, gm. Klimontów,
- Punkt Przedszkolny w Wilczycach, gm. Wilczyce,
- Żłobek w Koprzywnicy, gm. Koprzywnica.

Ponadto w roku sprawozdawczym w budynku Szkół Ponadgimnazjalnych w Klimontowie utworzono Specjalną Szkołę Podstawową oraz Szkołę Przystosowaną do Pracy.

Na terenie powiatu sandomierskiego w elektronicznej bazie danych nie zarejestrowano wypoczynku zimowego, ale w czasie ferii zimowych organizowane były zajęcia sportowe,

teatralne, plastyczne, świetlicowe i inne atrakcje kulturalne dla dzieci i młodzieży szkolnej. Z tej formy wypoczynku skorzystało 1430 osób.

Wypoczynek letni: w elektronicznej bazie danych zarejestrowano 9 wypoczynków, skontrolowano wszystkie turnusy. Przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych. Z wypoczynku skorzystało 391 dzieci i młodzieży. W czasie przeprowadzonych kontroli sanitarnych nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Sandomierzu podejmowali działania w zakresie promocji zdrowia w formie spotkań edukacyjnych. Podczas nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania, pracy pozaszkolnej, wypoczynkiem letnim szczególną uwagę poświęcono działaniom dotyczącym profilaktyki palenia tytoniu.

Podczas kontroli bezwzględnie sprawdzano czy przestrzegane są zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Samorządy miast i gmin informowano na bieżąco o stanie sanitarnym placówek oświatowo-wychowawczych poprzez przesyłanie wystąpień o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz przesyłania decyzji administracyjnych do wiadomości.

Na prośbę zarządzających lub jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za przestrzeganie wymagań wydano 10 decyzji przedłużających terminy wykonania zaleceń. Przyczyną przedłużania terminów realizacji zaleceń wynikających z wydanych decyzji administracyjnych był brak środków finansowych. Przeprowadzone kontrole miały na celu uzyskanie poprawy warunków sanitarno-higienicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Stan sanitarno-techniczny placówek oświatowo-wychowawczych w stosunku do ubiegłego roku uległ poprawie.

b) Nadzór nad zgodnością realizacji nowych przedsięwzięć budowlanych z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi

Zaopiniowano 18 wniosków w ramach prowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w tym:

- zaopiniowano 17 wniosków co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W 1 przypadku odstąpiono od wydania żądanej opinii. Wniosek dotyczył punktu skupu złomu stalowego i metali kolorowych od miejscowych gospodarstw domowych w Koprzywnicy, przy czym Burmistrz Miasta i Gminy w Koprzywnicy, prowadzący postępowanie o wydanie decyzji środowiskowej dla przedmiotowego przedsięwzięcia umorzył ww. postępowanie. W siedmiu przypadkach wyrażono stanowisko, że brak jest przesłanek do wydania żądanej opinii. Wnioski dotyczyły: budowy ujęć wody, wydobywania piasków czwartorzędowych ze złoża Krowia Góra, remontu dróg gminnych, montażu linii sortowniczo-pakującej w istniejącym budynku sortowniczo-chłodniczym, przy czym z analizy przedstawionych dokumentów wynikało, że nie należą one do przedsięwzięć wymagających decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt. 1-3, 10-19 i 21-23 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- zaopiniowano 1 wniosek dotyczący warunków realizacji przedsięwzięcia – na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przy czym postępowanie w przedmiocie wydania decyzji środowiskowej prowadzone było dla inwestycji zaliczanej do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, tj. polegającej na „Przebudowie Bulwaru nad Wisłą – etap II Koprzywianka w Sandomierzu”. W powyższej sprawie wydano opinię pozytywną - uznano, że po uwzględnieniu warunków określonych w opinii, przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie mieć niekorzystnego wpływu na życie i zdrowie ludzi. Opinię wydawano w formie postanowienia, przy czym opiniowano przedłożone dokumenty wyłącznie w zakresie ochrony zdrowia i życia ludzi;

- zaopiniowano 1 wniosek w ramach prowadzonego postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tj. projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – dot. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu części miejscowości Jasienica i Świniary Gmina Łoniów - TERENY INWESTYCYJNE. Projekt zaopiniowano pozytywnie;
- uzgodniono 26 projektów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Wszystkie dokumentacje uzyskały akceptacje Państwowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu. Wydane opinie dotyczyły głównie inwestycji związanych z infrastrukturą techniczną, tj. budową sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, remontem komory, zbiorników na wodę pitną na terenie hydroforni miejskiej w Sandomierzu. Ponadto wydawano opinie dla inwestycji dot. lokalu gastronomicznego, a także przechowalni owoców z częścią socjalną;
- dokonano odbiorów 61 obiektów, wśród których ok. 33% stanowiły obiekty żywieniowe. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że obiekty wykonane zostały zgodnie z wymaganiami sanitarnymi i zdrowotnymi.

3) Inicjowanie działalności oświatowo-zdrowotnej

W 2018 roku głównym kierunkiem działalności oświatowo – zdrowotnej było:

- Promowanie zdrowego stylu życia poprzez inicjowanie i koordynowanie zadań wynikających z celów Narodowego Programu Zdrowia, a w szczególności Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu i Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeń HIV, realizacja i utrzymanie efektów projektu;
- „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”, współfinansowanego w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy;
- Realizacja zadań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia wynikające z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz podejmowanie działań wynikających z zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa;
- Realizacja zadań w zakresie kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych dotyczących prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej w oparciu o założenia programu edukacyjnego pt. „Trzymaj Formę!”;
- Integrowanie działań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia we współpracy z władzami rządowymi, samorządowymi, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi wynikającymi z aktualnej sytuacji epidemiologicznej powiatu oraz potrzeb zdrowotnych w społecznościach lokalnych.

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia zorganizowano dla pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sandomierzu spotkanie edukacyjne na temat zasad zdrowego odżywiania.

Świętokrzyskie Dni Profilaktyki w 2018 roku.

Podczas obchodów Święta Kwitnącej Jabłoni w Samborcu zorganizowano stoisko informacyjno-edukacyjne, gdzie tematem przewodnim była profilaktyka uzależnień oraz promocja zdrowego stylu życia. Prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych.

Akcja „Zdrowe Wakacje” w 2018 r.

W ramach interwencji nieprogramowej „Zdrowe Wakacje” Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sandomierzu w okresie wypoczynku wakacyjnego skierowała swoje działania do dzieci i młodzieży korzystającej z wypoczynku zorganizowanego na terenie powiatu sandomierskiego.

Odbyły się spotkania edukacyjne dla dzieci i młodzieży na temat zasad zdrowego odżywiania oraz zagrożeń związanych z zażywaniem dopalaczy. Spotkanie edukacyjne na temat profilaktyki zażywania dopalaczy odbyło się wspólnie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji

w Sandomierzu. Ponadto odbyło się spotkanie edukacyjne dla pracowników PSSE przeprowadzone przez przedstawiciela PCK na temat I pomocy przedmedycznej. Spotkanie miało na celu podniesienie umiejętności ratujących ludzkie życie w zakresie podstawowym, właściwego zachowania w razie wypadku czy urazu a także resuscytacji krążeniowo-oddechowej.

Informacje na tematy zdrowotne udzielane były uczestnikom imprez plenerowych przez pracowników PSSE w Sandomierzu. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dla organizatorów wypoczynku letniego oraz podczas „Okrężnego Gminnego Święta Plonów” w Koprzywnicy: nt. szkodliwości palenia, szkodliwości nadmiernego promieniowania UV, profilaktyki HIV/AIDS, dopalaczy-nowych narkotyków, zagrożeń związanych z ukąszeniem przez kleszcza, podstawowe zasady bezpiecznego grzybobrania, bezpieczeństwa podczas wakacji, upałów, barszczu Sosnowskiego, 5 kroków do bezpiecznej żywności, WZW A, zalecenia dot. spożywania soli.

Na stronie internetowej PSSE zamieszczono informacje:

- „Uwaga kleszcze! Główny Inspektor Sanitarny ostrzega!”,
- „Zdrowe i Bezpieczne WAKACJE ”,
- „Kania, gołąbek czy muchomor sromotnikowy? Nie wiesz? Nie ryzykuj!”,

Przygotowano gazetkę tematyczną dla interesantów w budynku PSSE w Sandomierzu.

Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Sandomierzu w 2018 roku realizowała następujące programy profilaktyczne:

PROFILAKTYKA ANTYTYTONIOWA

„Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce” w tym programy edukacji antytytoniowej realizowane w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach.

Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Program ten jest adresowany do dzieci przedszkolnych z udziałem rodziców i opiekunów. Celem priorytetowym jest ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego.

Na terenie powiatu program realizowany był w przedszkolach oraz szkołach podstawowych. W realizacji programu uczestniczyło 18 placówek z terenu powiatu sandomierskiego, edukacją objęto 588 dzieci i 349 rodziców. Koordynatorzy programu ocenili bardzo wysoko zaangażowanie dzieci i rodziców podczas realizacji programu. Uzyskano efekty realizacji programu tj.:

- dzieci znają sposoby radzenia sobie w sytuacji, gdy inni palą w ich obecności papierosy – dzieci opowiadały o tym, jak zwracały uwagę rodzicom, żeby w ich obecności nie paliły,
- wzrosła świadomość rodziców na temat znaczenia ich roli w rozwoju zdrowotnym dzieci, a w szczególności w profilaktyce antytytoniowej - rodzice podejmowali postanowienie ograniczenia palenia papierosów oraz o niepaleniu w obecności dzieci.

Temat palenia jest zawsze aktualny i zawsze na czasie więc warto do niego wracać co roku, aby umożliwić dzieciom rozwój w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.

„Nie pal przy mnie proszę” - program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. Program ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program stanowi drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej adresowanych do dzieci i młodzieży, a inicjowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną we współpracy z resortem edukacji i realizowanych w szerokim partnerstwie lokalnym.

W realizacji programu brało udział 13 szkół podstawowych, uczestniczyło 445 uczniów i 267 rodziców. Uczniowie byli mocno zaangażowani w tematykę dotyczącą troski o swoje zdrowie i swojej rodziny. Mocno przeżywali sytuacje, kiedy opowiadali o osobach uzależnionych od tytoniu, alkoholu czy narkotyków. Cele programu zostały osiągnięte. Dzięki programowi, są bardziej świadome szkodliwości nikotyny na organizm dziecka, wiedzą jak się zachować, kiedy ktoś pali w ich obecności. Uświadomili sobie, że same mogą unikać sytuacji szkodliwych dla zdrowia.

Szkoły angażowały rodziców w działania dodatkowe w ramach realizacji programu. Przy realizacji programu w szkołach wsparcia udzielali: rodzice, pielęgniarki szkolne, samorządy lokalne. Założenia profilaktyczne programu przyniosły zamierzony efekt - rodzice deklarują niepalenie i zaprzestają palenia w obecności dzieci.

„Znajdź właściwe rozwiązanie” - jest to program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjum. W tym okresie nauki gwałtownie wzrasta liczba dzieci i młodzieży próbujących po raz pierwszy zapalić papierosa. Nadrzędnym celem programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów. Do programu przystąpiło 4 szkoły gimnazjalne i 13 szkół podstawowych. W realizacji programu uczestniczyło 1060 uczniów i 153 rodziców. W wyniku realizacji programu uczniowie rozwinęli umiejętności asertywne, pogłębili wiedzę o szkodliwości palenia tytoniu. Uczniowie zdają sobie sprawę, że palenie papierosów oraz przebywanie wśród palących wpływa bardzo niekorzystnie na zdrowie. Wiedzą w jaki sposób oprzeć się presji palenia.

„Bieg po zdrowie” - programu edukacji antytytoniowej opracowany przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy z ekspertami. Odbiorcami programu byli uczniowie klas IV szkoły podstawowej.

Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W realizacji programu brało udział 12 szkół podstawowych, uczestniczyło 208 uczniów i 135 rodziców. Program został pozytywnie przyjęty przez uczniów, rodziców i nauczycieli. Program cieszył się dużym zainteresowaniem, jest ciekawy i przemyślany, a uczniowie podchodzili do tego programu z wielkim entuzjazmem. Niektóre zadania wymagały zaangażowania rodziny co korzystnie wpływało na podniesienie świadomości uczniów jak i rodziców. Dzieci zrozumiały cel programu i zobowiązały się nie palić papierosów.

Światowy Dzień bez Tytoniu w 2018 roku obchodzony był pod hasłem: „Tytoń niszczy serce” – wybierz zdrowie, nie papierosy. W ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu odbył się EVENT ANTYTYTONIOWY w dniu 30.05.2018 roku w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Zawichoście.

Organizatorem był Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Zawichoście, który do współorganizacji zaprosił:

- Urząd Miasta i Gminy Zawichost,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Zawichoście,
- Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w Sandomierzu,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Zawichoście,
- Szkołę Podstawową w Zawichoście.

Celem Eventu była edukacja uczniów poprzez zachęcanie do zdrowego stylu życia wolnego od palenia papierosów. W programie m.in:

- wprowadzenie w tematykę obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu,
- wystawa konkursowych prac plastycznych wykonanych przez uczestników spotkania,
- występ artystyczny wychowanków z MOW w Zawichoście,
- występ artystyczny uczniów z LO w Zawichoście,
- występ wokalny wychowanków z MOW w Zawichoście,
- ocena komisyjna prac plastycznych i uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu,

Na zakończenie uczestnicy otrzymali ulotki o tematyce antytytoniowej. Honorowym Patronatem oraz fundatorem nagród w konkursie plastycznym był Burmistrz Miasta i Gminy Zawichost oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wraz z Zespołem Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu przygotował „Odezwę do społeczeństwa” na „Światowy Dzień bez Tytoniu” apelując do świadomości całego społeczeństwa - „Jeśli jesteś palaczem – przestań zatruwać siebie i swoje otoczenie – biernych palaczy”.

W celu dotarcia do jak największej liczby odbiorców odezwę przesłano: lokalnym mediom, samorządom lokalnym, placówkom oświatowo-wychowawczym, Powiatowej Policji w Sandomierzu, Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu, Zarządowi Rejonowemu Polskiego Czerwonego Krzyża w Sandomierzu, Sandomierskiemu Klubowi „Amazonki”.

Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu – w ramach obchodów w 2018 zorganizowano Stoisko informacyjno-edukacyjne w Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu, podczas którego prowadzono: rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dot. szkodliwości palenia, porady indywidualne, pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu u osób palących.

W II LO w Sandomierzu odbyły się warsztaty profilaktyczne pt: „wciążasz Chemię – trujesz biologię” połączone z konkursem wiedzy na temat szkodliwości palenia pt: „Moda na niepalenie”. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, ponadto młodzież deklarująca niepalenie wyrobów tytoniowych składała podpisy na plakacie umieszczonym w sali lekcyjnej.

Spotkanie edukacyjne w Szkole Podstawowej w Garbowie dla rodziców, podczas którego przekazano informacje na temat szkodliwości palenia oraz prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych.

W 2018 roku realizowano projekt pt: „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”, współfinansowanego w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Działania skierowane były do osób dorosłych, do których docierano organizując stoiska informacyjno-edukacyjne podczas imprez plenerowych oraz działania edukacyjne w szkołach ponadgimnazjalnych, w czasie których prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych, jak również udzielano informacji gdzie można otrzymać porady dotyczące profilaktyki uzależnień. Ponadto wykonywano pomiary zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu u palaczy. W celach edukacyjnych prezentowano alkogogle i narkogogle, które pozwalają zobaczyć świat po zażyciu środków psychoaktywnych. W ramach w/w projektu realizowano program edukacyjny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych pt: „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Głównym celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (np. alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich. Program realizowany był w 7 placówkach ponadgimnazjalnych z terenu powiatu sandomierskiego. Edukacją objęto 171 uczniów.

Program edukacyjny „Podstępne WZW” - program adresowany do uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Celem tych działań było: upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażenia HBV i HCV, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością dot. zachowań zdrowotnych własnych i innych ludzi. W roku szkolnym 2017/2018 program profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby pt: „Podstępne WZW” realizowany był wśród 183 uczniów w 4 szkołach ponadgimnazjalnych.

Program edukacyjny pt. „Znamie! Znam je?” mający na celu upowszechnienie wiedzy o czerniaku – nowotworze złośliwym skóry, adresowany był do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W roku szkolnym 2017/2018 na terenie powiatu sandomierskiego program zrealizowało 5 szkół ponadgimnazjalnych. W programie uczestniczyło 183 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Dzięki realizacji zajęć programowych, wśród uczniów upowszechniono wiedzę na temat czerniaka i skutecznych metod zabezpieczenia się przed tym nowotworem skóry. Uczniowie, dzięki specjalnie przygotowanemu filmowi oraz materiałom informacyjnym dowiedzieli się, jak prawidłowo sprawdzać skórę i uchronić się przed czerniakiem.

Profilaktyka HIV/AIDS

Działania PSSE w Sandomierzu w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS miały na celu przypomnieć, że epidemia HIV/AIDS to problem wciąż aktualny. Podjęto działania na rzecz jego rozwiązania upowszechniając informacje na temat HIV/AIDS, sposobów ograniczania ryzyka zakażenia oraz propagowanie symbolu „Czerwonej kokardki” jako znaku solidarności z osobami, które cierpią z tego powodu.

W Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu zorganizowano stoisko informacyjno-edukacyjne w holu szkoły, gdzie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych na temat HIV/AIDS.

Prowadzona edukacja stanowi pierwszy krok na drodze upowszechnienia problematyki HIV i AIDS co pozwoli młodym ludziom wykorzystać zdobytą wiedzę na temat ryzykownych zachowań oraz uchroni przed zakażeniem HIV oraz zachorowaniem na AIDS.

Program edukacyjny „Trzymaj Formę!” - w programie edukacją objęto 1014 uczniów z 25 szkół gimnazjalnych i podstawowych. Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Program skierowany jest do szkół gimnazjalnych klas I-III i szkół podstawowych klas V-VI oraz ich rodziców. Program dotyczy promocji zdrowego stylu życia, powinien wdrażać zasady zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, odpowiedzialności za własne zdrowie poprzez dokonywanie właściwych wyborów.

Inauguracja programu rozpoczęła się szkoleniem dla szkolnych koordynatorów programu. W programie szkolenia odbył się wykład i prezentacja multimedialna pt: „Czy mamy wpływ na nasze zdrowie?”. Ponadto przedstawiono założenia programu edukacyjnego na rok szkolny 2017/18 oraz odbyła się dystrybucja materiałów edukacyjnych. Propagowano ogólnopolski „Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia”.

Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”, którego celem głównym jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy. Zadaniem programu jest zachęcanie do odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższego otoczenia. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym.

Na terenie powiatu sandomierskiego realizację programu w roku szkolnym 2017/2018 podjęło 5 szkół ponadgimnazjalnych, edukacją objęto 333 uczniów.

„Dopalacze - nowe narkotyki” - działania skierowane były do młodzieży podczas prowadzonej „Akcji letniej i zimowej”. Prowadzono spotkania edukacyjne dla uczniów Szkoły Podstawowej w Samborcu i Starym Garbowie, do uczniów w Gimnazjum nr 1 w Sandomierzu, Gimnazjum w Zespole Publicznych Placówek Oświatowych w Samborcu oraz do rodziców w Szkole Podstawowej w Skotnikach, Samborcu i Śmiechowicach. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych oraz informowano o zagrożeniach związanych z zażywaniem tzw. „dopalaczy” podczas wydarzeń plenerowych: „Święta Kwitnącej Jabłoni” w Samborcu, „Okrężne Gminne Święto Plonów w Koprzywnicy”, „Sandomierskie Senioralia 2018”, „Europejskie Święto Jabłka – XIX Jabłkobranie 2018”.

Do udziału w Przeglądzie Małych Form Teatralnych pt. ”Dopalacze – ryzykujesz życiem” przystąpiło Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Chobrze. Grupa teatralna zdobyła III miejsce w Wojewódzkim Przeglądzie Małych Form Teatralnych w Kielcach.

Promocja zasad zdrowego stylu życia

PSSE w Sandomierzu wielokrotnie uczestniczyła w spotkaniach edukacyjnych skierowanych do szerokiej społeczności lokalnej tj: dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, których tematem były zasady zdrowego odżywiania, przeciwdziałanie otyłości, higiena osobista, zdrowy styl życia, przeciwdziałanie uzależnieniom, szkodliwości palenia, zagrożeń związanych z zażywaniem

dopalaczy „nowych narkotyków”. Uczestniczono w akcji Ogólnopolski Dzień Tornistra propagującej profilaktykę wad postawy.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sandomierzu zamieszczano informacje na temat prowadzonych akcji profilaktycznych. W celu dotarcia do szerokiej społeczności przekazywano informacje na tematy prozdrowotne lokalnym mediom. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Współpracowano z placówkami oświatowo-wychowawczymi i podmiotami leczniczymi w ramach prowadzonych programów edukacyjnych i akcji prozdrowotnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wielokrotnie uczestniczył w prowadzonych działaniach profilaktycznych udzielając zarówno wsparcia merytorycznego jak i finansowego np. wydruk materiałów edukacyjnych i promocyjnych.

Celem działań było propagowanie zasad zdrowego stylu życia, profilaktyka uzależnień, zapobieganie chorobom zakaźnym oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym.

Dzięki uchwalonemu i wdrożonemu w życie „Powiatowemu Programowi Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego” jest możliwe zaangażowanie wielu instytucji w program poprawy szeroko rozumianego ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego. Szczególny nacisk jest kładziony na akcję edukacyjno-profilaktyczną skierowaną do dzieci i młodzieży. Po przeprowadzeniu tej akcji udało się dotrzeć do świadomości większości dzieci i młodzieży szkolnej z pełną informacją nt. szkodliwości palenia papierosów, używania alkoholu, zagrożenia narkomanią, radzenia sobie ze stresem, trudnościami, przemocą rówieśniczej i w rodzinie, a także zagrożenia sektami. Dzięki zrozumieniu wielu instytucji, organizacji społecznych i samego społeczeństwa było możliwe osiągnięcie założonych celów. Ponadto w realizacji tego programu wiele uwagi, działań i poczynań inwestycyjnych ukierunkowano na zdecydowaną poprawę bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, sanitarnego i weterynaryjnego powiatu sandomierskiego. Należy podkreślić, że na wypadek zaistnienia jakiegokolwiek zagrożenia i ewentualnie powstałych klęsk żywiołowych, organizacją i koordynacją działań ratowniczych zajmuje się Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Przewodniczący Komisji
Bezpieczeństwa i Porządku

Marcin Piwnik